اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

یکشنبه • ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴ • سال هفتم • شماره ۱۳۱۹ • ۸صفحه • قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

یک افزایش سرمایه دیگر در راه است

«مرتضی علی‌اکبری» م با تاکید بر این موضوع که ما معمولا اطلاعاتی را درباره شرکت تجلی ماهی یک‌بار تهیه می‌کنیم و در اختیار رسانه‌ها جهت اطلاع سهامداران بالفعل و بالقوه می‌گذاریم، عنوان کرد: انشاالله با تامین نقدینگی به موقع سال ۱۴۰۳ سالی به یاد ماندنی برای تجلی خواهد بود.

۲

صرفه جویی ارزی ۲,۵ میلیارد دلاری معدن و صنایع معدنی

رئیس هیات عامل ایمیدرو تصریح کرد: با توجه به منویات رهبر معظم انقلاب مبنی بر بومی سازی و با نگاه به چشم انداز سند توسعه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، باید برنامه ریزی دقیقی برای بومی سازی و توسعه صنایع معدنی در کشور -به عنوان سیاست پیش رو انجام شود.

۴

«روزگار معدن» الزامات توسعه معدن در ایران را بررسی کرد:

تولید ثروت

۳

عکس: مهدی کاوه ای AI

یادداشت‌ها

از جنس حیات

۲

سیاست گذاری همگام با تولید

۴

جایگاه انقلاب صنعتی چهارم در صنعت نفت

۷

کارگزاران در مضیقه

۸

تیترهای روز

بورس مامن وعده‌های انتخاباتی

روزهای بسیار کمی تا انتخابات و آمدن دولت جدید بر کار مانده است و بازارهای مالی نیز بی صبرانه منتظر اعلام تغییرات هستند. پس از شهادت رییس دولت دوازدهم به صورت موقت و تا زمان برگزاری انتخابات، معاون اول وی یعنی محمد مخبر اداره امور کشور را بر عهده گرفت و قرار است ۸ تیر ماه یعنی حدود ۲۰ روز دیگر انتخابات برگزار می‌شود و سکاندار جدید کشور انتخاب می‌شود. دولت آینده پس از انتخاب شدن کابینه‌ای جدید تعیین خواهد کرد که این کابینه می‌تواند بر روی سیاست‌های اقتصادی کشور تاثیر بگذارد. زمان کمی تا اعلام لیست تایید صلاحیت‌ها برای انتخابات ریاست جمهوری باقی مانده و در این فرصت برخی از نامزدها در تلاش هستند که پیش از تایید صلاحیت رسمی خود تبلیغاتی انجام دهند.

۸

روزگار معدن
یکشنبه
• ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

یادداشت

از جنس حیات

مهرداد اکبریان
رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران

سنگ‌آهن، یکی از رایج‌ترین و پرکاربردترین انواع سنگ‌های معدنی در جهان محسوب می‌شود که بیش از ۲۰ درصد آن از آهن (Fe) تشکیل شده و پس از استخراج از معدن و فرآوری، به عنوان ماده اولیه تولید فولاد در کارخانه‌های فولادسازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر بیش از ۹۸ درصد از سنگ‌آهن جهان در تولید فلز پراهمیت فولاد و به دنبال آن در صنایع مهمی مانند خودروسازی، ساختمان‌سازی، لوازم خانگی، زیرساخت و... کاربرد دارد؛ همچنین از دیگر کاربردهای این ماده معدنی می‌توان به شست‌وشوی زغال‌سنگ، تولید بتن، سیمان و رنگ‌دانه اشاره کرد. در این میان، نمی‌توان از اهمیت تجارت سنگ‌آهن به عنوان عاملی اثرگذار در توسعه و پیشرفت اقتصادی جوامع مختلف غافل شد و برهمین اساس کشورهای بزرگ معدنی و فولادی جهان، برنامه‌ریزی‌ها و نگاه ویژه‌ای به صادرات و واردات این ماده معدنی داشته‌اند.طبق آمار اعلام شده توسط موسسه بیگ مینت «Big Mint»، صادرات جهانی سنگ‌آهن (متشکل از سنگ، کنسانتره و گندله) در سه ماهه ابتدایی سال جاری میلادی به ۳۷۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تن رسیده که این میزان با افزایش ۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل (۳۵۸ میلیون تن) همراه بوده است. پنج کشور استرالیا، برزیل، آفریقای جنوبی، هند و کانادا به ترتیب با صادرات ۲۰۳، ۸۴، ۱۶، ۱۵ و ۱۳ میلیون تن در صدر برترین صادرکنندگان سنگ‌آهن جهان در این مدت قرار گرفته‌اند و کشورهای اوکراین، چین، ایران، پرو و هلند در رده‌های بعدی قرار دارند. نکته قابل توجه در آمار مذکور، سهم پنج میلیون و ۹۰۰ هزار تنی چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد جهان از صادرات سنگ‌آهن و نیز سهم پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تنی ایران در مقام دهمین فولادساز برتر جهان از صادرات این ماده معدنی بوده است اما به راستی علت این امر چیست و صادرات سنگ‌آهن تا چه اندازه می‌تواند در اقتصاد کشورها اثرگذار واقع شود؟همزمان با شیوع و گسترش ویروس کرونا در جهان طی سال ۲۰۱۹ میلادی، بسیاری از کارخانه‌های فولادی اعم از تولیدکنندگان کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی، شمش و محصولات نوردی به ناچار تولید خود را کاهش دادند و صنعت فولاد در دنیا دستخوش نوعی پسرفت در آن بازه زمانی شد اما در ادامه با کاهش همه‌گیری این بیماری منحوس و از سر گرفته شدن طرح‌ها و پروژه‌های عظیم عمرانی و ساختمانی در کشورهای مطرحی همچون چین و هند، صنعت فولاد جان تازه‌ای به خود گرفت و میزان تقاضای این فلز پراهمیت رشد پیدا کرد. به دنبال افزایش تقاضای فولاد در بازارهای جهانی، تجارت سنگ‌آهن به عنوان ماده اولیه اصلی تولید فولاد نیز با رشد قابل‌توجهی همراه شد و فولادسازان بزرگ دنیا همچون چین و ایالات متحده آمریکا، ذهنیت خود را بر روی این مهم و تولید هرچه بیشتر محصولات فولادی با ارزش افزوده بالا و در ادامه صادرات این محصولات به بازارهای بین‌المللی متمرکز کردند؛ البته تجربه نشان داده است که بازار جهانی سنگ‌آهن و فولاد همواره در تلاطم و نوسان قرار داشته و اگرچه در سه ماهه ابتدایی سال جاری میلادی، صادرات سنگ‌آهن با افزایش ۶ درصدی و تولید فولاد خام با رشد ۰/۵ درصدی همراه شده است اما شرایط کنونی حاکم در بازارهای جهانی پایدار نیست و بی‌شک این روند صعودی دچار تغییرات بسیاری در ماه‌های پیش رو خواهد شد.لازم به ذکر است که شرایط بازار سنگ‌آهن در ایران کاملا متفاوت از بازارهای خارجی بوده و میزان صادرات سنگ‌آهن کشور (بدون احتساب کنسانتره و گندله)، به حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال می‌رسد که بخشی از آن، صادرات سنگ‌آهن هماتیت کم‌عیار به کشور عراق به منظور استفاده در کارخانه‌های سیمان‌سازی و بخش دیگر، صادرات سنگ‌آهن هماتیت با عیار ۵۰ تا ۶۰ درصد به کشور چین به منظور استفاده در واحدهای فولادسازی است. در واقع بازار سنگ‌آهن در کشور ما، برگرفته از میزان عرضه و تقاضا در داخل است و می‌توان گفت تاثیر چندانی از وضعیت عرضه و تقاضای این ماده معدنی در بازارهای جهانی نمی‌پذیرد. از طرفی، به جرات می‌توان گفت میزان ذخایر سنگ‌آهن موجود در کشور که حدود پنج میلیارد تن برآورد می‌شود، جوابگوی نیاز تولیدکنندگان فولاد در کشور خواهد بود و بر این اساس دغدغه‌ای در راستای تامین پایدار خوراک مورد نیاز فولادسازان در آینده وجود ندارد؛ البته در این میان نباید از اهمیت سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشافات ذخایر جدید سنگ‌آهن و به‌کارگیری تکنولوژی و فناوری‌های روز در معادن کنونی سنگ‌آهن جهت اجرای حفاری در عمق غافل شد که این مسئله نیز مستلزم توسعه سرمایه‌گذاری‌ها و مساعدت هرچه بیشتر سازمان‌های دولتی و فعالان بخش خصوصی است تا دست در دست یکدیگر در مسیر رشد اکتشافات و در ادامه استخراج و فرآوری سنگ‌آهن حرکت کنند و آینده روشنی را پیش پای صنعت فولاد کشور رقم بزنند.

دریچه

توسعه فرآوری معادن و صنایع معدنی، در اولویت سرمایه گذاری‌های خراسان جنوبی

استاندار خراسان جنوبی گفت: توسعه فرآوری معادن و صنایع معدنی در اولویت سرمایه گذاری‌ها در استان قرار دارد.

قناعت در جلسه دیدار اعضای هیئت مدیره بنیاد تعاون بسیج افزود: بهره برداری حداکثری از این ظرفیت‌ها در راستای توسعه خراسان جنوبی به‌طور ویژه در دستور کار مدیران استان قرار دارد.وی با اشاره به اینکه ایجاد و توسعه صنایع فرآوری در ارزش افزوده محصولات تأثیر بسزایی دارد گفت: افزایش سطح درآمد مردم و اشتغالزایی، توسعه صادرات و کاهش ضایعات از مزایای ایجاد صنایع فرآوری است. استاندار خراسان جنوبی افزود: صنایع تبدیلی و تکمیلی از میزان بیکاری‌های دائمی و فصلی کم کرده و زمینه مناسبی برای تأمین نیازهای اساسی، پیوند با دیگر بخش‌های اقتصادی و کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای است.قناعت صنایع تبدیلی و تکمیلی را پیش نیاز راهبرد صنعتی شدن و تأمین کننده امنیت عنوان کرد و گفت: به منظور تحقق سیاست‌ها و برنامه‌های استان در این زمینه، به دنبال جذب سرمایه گذاران دارای صلاحیت هستیم.وی با اشاره به اقدامات مؤثر و سرمایه‌گذاری‌های موفق بنیاد تعاون بسیج در دیگر استان ها افزود: خراسان جنوبی آمادگی دارد شرایط را برای سرمایه گذاری بنیاد تعاون بسیج در این منطقه فراهم کند. استاندار خراسان جنوبی گفت: انتظار ما از سرمایه گذاران این است که به ازای خدماتی که دریافت می‌کنند، برای استان آورده اقتصادی داشته باشند.

شتابگیری آهنگ عمران و آبادانی شهر کهریزک با اجرای پروژه های متعدد عمرانی

علی کلهر شهردار کهریزک به تشریح پروژه های عمرانی در این شهر پرداخت و گفت: عملیات اجرایی پروژه روکش آسفالت خیابان قلعه سید، پروژه روکش آسفالت تعدادی از معابر محله قلعه شیخ و خیابان شهید حسین امیر عبدالهیان با اعتباری بالغ بر ۵۰ میلیارد ریال که در حال اجرا می‌باشد.

شهردار کهریزک در ادامه از روند اجرای طرح تعریض، زیرسازی و آسفالت محور شمال به جنوب مجید آباد، با اعتباری بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال خبر داد وگفت این طرح در جهت سهولت و آرامش خاطر همشریان عزیز در حال اجراست که به زودی افتتاح خواهد شد.

وی گفت: طی حضور و همراهی مجتبی رحماندوست نماینده دوره دوازدهم مجلس شورای اسلامی از بیمارستان هاشمی نژاد، بیمارستان خیر ساز الهام وکمربندی دوم تهران بازدید بعمل آمد و پس از حضوردر آستان مقدس امامزادگاه ابراهیم و اسماعیل(ع) با شهدای هشت سال دفاع مقدس شهر کهریزک تجدید میثاق کردند.

علی کلهر در ادامه از روند اجرای عملیات احداث خانه کشتی و ورزش های رزمی کهریزک گفت: این پروژه در زمینی به مساحت ۳۰۰۰ متر مربع و اعتبار ۲۵۰ میلیارد ریال در فاز اول، و همچنین طرح اجرای زمین چمن مصنوعی، نصب آبخوری، اجرای نقاشی دیواری و ایمن سازی دیوار های بوستان با نرده و پوشش پلی کربنات که در حال اجرا است.

همچنین علی کلهر شهردار کهریزک در دیداری با محمد جواد تاجیک مشاور، دستیار شهردار تهران و مدیر عامل سازمان بهشت زهرا(س)، درجهت هم افزایی، همکاری و تعامل دو جانبه اظهار داشت: امیدواریم با همکاری های لازم بین سازمان بهشت زهرا(س) و شهرداری کهریزک بتوانیم در جهت رفع مشکلات و کاستی های موجود بکوشیم و زمینه خدمات هر چه بهتر به شهروندان را فراهم سازیم.

مدیرعامل شرکت «تجلی» عنوان کرد:

یک افزایش سرمایه دیگر در راه است

گروه خبر

شرکت «تجلی» با افزایش سرمایه‌ای که انجام داد، با قدرت پروژه‌های خود را به پیش می‌برد؛ البته این شرکت درصدد است تا پایان سال نیز یک افزایش سرمایه دیگر را برای این شرکت رقم بزند.

«مرتضی علی‌اکبری» مدیرعامل شرکت «تجلی توسعه معادن و فلزات» با تاکید بر این موضوع که ما معمولا اطلاعاتی را درباره شرکت تجلی ماهی یک‌بار تهیه می‌کنیم و در اختیار رسانه‌ها جهت اطلاع سهامداران بالفعل و بالقوه می‌گذاریم، عنوان کرد: انشاالله با تامین نقدینگی به موقع سال ۱۴۰۳ سالی به یاد ماندنی برای تجلی خواهد بود.

کلاف سرمد در انتظار تولید انبوه

علی‌اکبری ادامه داد: دو، سه پروژه تجلی به تازگی راه‌اندازی می‌شود که نخستین آنها، کلاف سرمد است که مرحله تولید آزمایشی آن انجام شده که برای تولید انبوه آن منتظر کارشناسان خارجی هستیم تا بتوانیم با راه‌اندازی آن گارانتی مورد تعهد را داشته باشیم. اگر موضوع گارانتی در میان نبود همین امروز می‌توانستیم کار را برای تولید نهایی آغاز کنیم.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به شرایط کشور و شهید شدن رئیس‌جمهور محترم و هیات همراه ایشان، برخی کارهای خارجی به تعویق افتاده است. در هر صورت پیگیر امور هستیم و امیدواریم قبل از برگزاری مجمع عادی سالانه که ۲۷ خردادماه ۱۴۰۳ در تهران برگزار می‌شود، این اقدامات صورت بگیرد.

پروژه‌های در دست اقدام تجلی

مدیرعامل شرکت تجلی افزود: دو پروژه دیگر نیز در دست اقدام است که اگر بتوانیم تزریق نقدینگی خوبی از سوی سهامداران اصلی یعنی «تجلی»، «چادرملو» و «گل‌گهر» برای آنها داشته باشیم، تا آخر سال شاهد تولید آزمایشی ۶۰۰ هزار تن فولادسازی و احیای مستقیم یک میلیون تنی باشیم. هر چند کار مشکلی است، اما بر اساس برنامه تا نیمه ابتدای سال آینده پیش‌بینی تولید برنامه‌ریزی شده است ولی با تزریق مناسب نقدینگی، می‌توانیم شاهد تولید آزمایشی تا پایان سال برای آنها باشیم.

علی‌اکبری افزود: یکی از پروژه‌های دیگر شرکت تجلی، فولاد شرق خراسان با ۲.۵ میلیون تن کنسانتره است که یکی از بهترین پروژه‌های این شرکت، در منطقه سنگان است که جزو پروژه‌های خوب و بسیار سودآور شرکت به‌شمار می‌رود که با توجه به کمبود کنسانتره در کشور این ظرفیت قابل افزایش به ۵ میلیون تن می‌باشد و زیرساخت‌ها و مشترکات آن بر این اساس تهیه و در حال ساخت است؛ امیدواریم تا پایان سال تولید آزمایشی این پروژه را داشته باشیم.

پیش بردن عناصر نادر خاکی با وجود دانشمندان جوان ایرانی

وی در ادامه همچنین با اشاره به سرمایه‌گذاری تجلی در حوزه مواد نادر خاکی تصریح کرد: در زمینه مواد نادر خاکی نیز تست پایلوت یا نیمه‌صنعتی و تولید آزمایشی آن آخر خردادماه انجام خواهد شد. امیدواریم بتوانیم شاهد تولید اکسید آن در ماه‌های آینده باشیم. هر چند کاری سخت و پیچیده است و دانش آن نزد چند کشور است، ولیکن این طرح در خاورمیانه و بین کشورهای مهم حائز اهمیت است. فاز نخست که پایلوت و نیمه‌صنعتی است، طرح به خوبی انجام شده و از کار بسیار راضی هستیم. پشتیبانی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن)، چادرملو، گل‌گهر و مدیران عامل این شرکت‌ها از طرح، باعث شده که با سرعت و حمایت بیشتری پیش برویم؛ هر چند این‌گونه کارها همراه با ریسک است که ما این ریسک را پذیرفته‌ایم و تاکنون نیز با پیشرفت خوبی همراه بوده است، امیدواریم بتوانیم در همین ۶ ماه اول سال جاری در زمینه اکسیدها با وجود دانشمندان جوان کشور که جزو سرمایه‌های کشور محسوب می‌شوند، آن را به مرحله تولید برسانیم. امیدواریم در آینده نزدیک با حضور سهامداران عمده بتوانیم بهره‌برداری و تولید آزمایشی آن را با حضور خبرنگاران و اصحاب رسانه داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت تجلی ادامه داد: پروژه‌های دیگر تجلی در حال انجام است که می‌توان به «صبا امید غرب خاورمیانه» با ظرفیت یک میلیون تن گندله اشاره کرد و همچنین «فولاد کردستان» پیشرفت خوبی داشته و تامین ارزی این پروژه با کمک سازمان ایمیدرو و سایر سهامداران به خصوص پیگیری دکتر سعدمحمدی با همکاری بانک تجارت با تخصیص ۳۵ میلیون یورو ارز تامین شده تا بتوانیم از این ارز به‌موقع استفاده کنیم. در واقع تا ۹۰ درصد منابع آن تامین شده است. این تامین ارز بابت فولادسازی است، چراکه واحد احیای مستقیم آن به خوبی در حال پیشرفت است؛ بنابراین از این پس شاهد پیشرفت فیزیکی واحد فولادسازی کردستان نیز خواهیم بود.علی‌اکبری در پاسخ به این پرسش که آیا کار انتقال سهام صبا امید غرب خاورمیانه به صبانور صورت گرفت، عنوان کرد: اگر قیمت کارشناسی آن مشخص شود و در این مبادله، معامله برد – برد اتفاق بیفتد، استقبال خواهیم کرد. البته این موضوع در حد شفاهی مطرح شده و اگر همه امور به خوبی پیش برود، ما آمادگی این واگذاری را خواهیم داشت.

نگاه مثبت به هیمکو

وی در پاسخ به این پرسش که نگاه شما به پروژه «هیمکو» در ایجاد اسکله و حوزه حمل‌ونقل ریلی چیست، گفت: هیمکو با توجه به نیاز شدید دو سهامدار عمده آن به صادرات، تخیله و بارگیری برای این شرکت، از اهمیت خاصی برخوردار است. هیمکو مکان مشخصی را برای صادرات آماده می‌کند تا سرمایه‌گذاران آن خواب سرمایه در خصوص تخلیه و بارگیری نداشته باشند. شرکت هیمکو نیاز به افزایش سرمایه در مرحله دوم دارد. برای مرحله دوم ما به عنوان سهامدار عمده کمک می‌کنیم که این افزایش سرمایه انجام بگیرد. تمام اقدامات این شرکت تجلی و هیمکو را به صورت تصویر در آورده‌ایم و در مجمع ۲۷ خردادماه سال جاری با حضور سهامداران آن را ارائه خواهیم داد. با نگاه به آینده، از شرکت مدیریت بین‌المللی همراه، جاده، ریل، دریا (هیمکو) پشتیبانی می‌کنیم.

افزایش سرمایه ستاره سیمین هرمز

مدیرعامل شرکت تجلی همچنین درباره «ستاره سیمین هرمز» عنوان کرد: ستاره سیمین هرمز یک افزایش سرمایه داشت که در آن افزایش سرمایه شرکت کردیم و پروژه به نحو مناسب در حال پیشرفت است. امیدواریم در سال ۱۴۰۴ این پروژه به افتتاح برسد. بیش از ۵۰ درصد آن متعلق به فولاد مبارکه و بخشی متعلق به گل‌گهر است که تامین مالی آن را به‌موقع انجام شده، امیدواریم در مراحل بعدی بتوانند به‌موقع تامین مالی را انجام بدهند تا اوایل سال ۱۴۰۴ این پروژه به بهره‌برداری برسد.

واردات ماشین‌آلات معدنی

علی‌اکبری همچنین در حوزه معدنکاری نیز این شرکت عنوان کرد: «معدنکار باختر» یکی از شرکت‌های وابسته تجلی در فاز اول به تعدادی تراک ۱۰۰ تن نیاز داشت که این ماشین‌آلات به گمرک رسید و از آنجا نیز ترخیص شده و در معدن جانجا، مشغول به کار است. با وجود این ماشین‌آلات، عملیات باطله‌برداری این معدن، جلو افتاده که امیدواریم با حضور این ماشین‌آلات جدید و ماشین‌آلاتی که از این به بعد ثبت سفارش خواهیم کرد، خریداری مجددی داشته باشیم تا بتوانیم با سرعت بیشتری و در مدت زمان کمتری، شرکت معدنکار به تعهدات خود عمل کند تا باطله‌برداری زودتر انجام بگیرد و کسب درآمد هم برای معدنکار و هم برای کنسرسیوم مس تسریع شود.وی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا بحث بورسی شدن شرکت جانجا ادامه دارد، گفت: بحث بورسی شدن آن از طریق شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) به عنوان رهبر این کنسرسیوم در حال پیگیری است.

سرمایه‌گذاری در معادن خارج از کشور

مدیرعامل شرکت تجلی همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا در معادن خارج از کشور سرمایه‌گذاری انجام می‌دهید، گفت: از ابتدای آغاز به کار شرکت تجلی، یکی از استراتژی‌های این شرکت آن بود که سرمایه‌گذاری در خارج از کشور داشته باشیم، یعنی هدف این است تا تولید و ارز منابع خارجی برای تجلی ایجاد کنیم. این موضوع، از پشتیبانی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) نیز برخوردار است. یکی دو جلسه نیز در شرکت توسعه معادن و فلزات پیشنهادات معدن خارجی بررسی و برگزار شده است و در این راستا در یکی دو کشور همسایه بررسی‌هایی انجام داده‌ایم که اگر این بررسی‌ها به نتیجه نهایی برسد، آن را اعلام خواهیم کرد. در قزاقستان گزارش‌هایی دریافت کرده‌ایم و روی آن مطالعه می‌کنیم، در این زمینه نیز اگر این مطالعات به سرانجام برسد، حتما آن را رسانه‌ای خواهیم کرد. بدون شک سرمایه‌گذاری خارجی که درآمد ارزی برای شرکت به همراه داشته باشد، جزو استراتژی‌های ماست. علی‌اکبری همچنین درباره شرکت «یاقوت» عنوان کرد: در ارتباط با شرکت «یاقوت» با شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) شریک هستیم که این شرکت کارهای پیمانکاری معادن را انجام می‌دهد.

در حقیقت «یاقوت» شرکتی است که به تازگی شکل گرفته که موفق عمل کرده است، امیدواریم بتواند کارهای خود را توسعه داده تا سودآوری خوبی را برای سهامداران خود ایجاد کند.وی افزود: همچنین شرکت «اکتشاف تجلی» را در زمینه حفاری داریم که یکی از اقدامات خوب این شرکت وارد کردن دستگاه حفاری با عمق زیاد است. هم‌اکنون این شرکت با چند شرکت بزرگ در حال همکاری است، امیدواریم این شرکت با واردات دستگاه‌های بیشتر، اقدامات بزرگ‌تری انجام بدهد.

شایان ذکر است، شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات اولین شرکت پروژه‌محور بازار سرمایه ایران است که سهامداران عمده آن به ترتیب شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات (۵۱ درصد)، معدنی و صنعتی چادرملو (۱۷ درصد) و معدنی و صنعتی گل‌گهر (۱۷درصد) است؛ ایده تشکیل یک شرکت پروژه محور سهامی عام برای اولین بار در اسفندماه سال ۱۳۹۸ در هلدینگ سرمایه گذاری معادن و فلزات (ومعادن) با محوریت تکمیل پروژه‌های زنجیره فولاد از معدن تا نورد شکل گرفته است.

مدیرعامل شرکت قائم الکتریک مطرح کرد:

پیمانکاران، مشتریان همیشگی کارگاه‌های غیرمجاز سیم و کابل

مدیرعامل شرکت قائم الکتریک، تولیدکننده سیم و کابل‌های برقی گفت: در حال حاضر به سبب فروش محصولات ارزان‌قیمت اما بی‌کیفیت توسط واحدهای تولیدی غیرمجاز، تولیدکنندگان سیم و کابل به خصوص کارگاه‌های کوچک‌مقیاس با چالش‌های متعددی دست به گریبان هستند؛ به طوری که قیمت پایین محصولات نامرغوب باعث شده است که تولیدکنندگان مجاز در زمینه فروش، عملکرد خوبی نداشته باشند و با کمبود سرمایه در گردش مواجه شوند.

علی سلیمی بیان کرد: متاسفانه حدود یک سال است که این مجموعه به دلیل عرضه و فروش بالای محصولات غیراستاندارد در بازار، کمبود نقدینگی و افزایش هزینه‌های ثابت و متغیر مانند هزینه خرید مواد اولیه، تعطیل شده و تولید ندارد. در هفته‌های پایانی فعالیت شرکت قائم الکتریک، حدود ۵۰۰ جفت سیم یک و نیم و دو و نیم را در هفته تولید می‌کردیم که حدود یک تن مس و دو تن گرانول برای تولید این مقدار محصول مصرف می‌شد و ما مواد اولیه خود را از بازار آزاد تامین می‌کردیم.

همچنین حدود چهار نفر در این واحد تولیدی که در شهرک صنعتی سجزی استان اصفهان واقع شده است، مشغول به فعالیت بودند اما از سال گذشته با توجه به اینکه ادامه مسیر تولید خارج از صرفه اقتصادی بود، تصمیم بر این شد که شرکت تعطیل شود. البته واحدهایی که سابقه طولانی‌تری نسبت به ما در صنعت سیم و کابل دارند، توانسته‌اند در شرایط کنونی به فعالیت خود ادامه داده و همچنان تولید داشته باشند. گفتنی است که بعد از گذشت سه سال تولید در صنعت سیم و کابل با غیرفعال شدن مجموعه تصمیم گرفتیم به سبب تجربه‌ای که از گذشته در زمینه تراشکاری داریم، مجددا در این حوزه مشغول به کار شویم.

باید اضافه کنم که در حال حاضر مجموعه در اجاره سرمایه‌گذار جدید بوده که زمینه فعالیت آن تولید روغن هیدرولیک است و اجاره واحد برخلاف زمانی که در حوزه تولید فعال بودیم، چالش‌برانگیز نیست.

وی در ادامه با اشاره به اقدامات کارگاه‌های غیرمجاز در صنعت سیم و کابل، عنوان کرد: متاسفانه این واحدها با انجام اقداماتی نظیر کاهش وزن مس مصرفی و افزایش وزن روکش در سیم و کابل‌ها، محصولات ارزان‌قیمت و بی‌کیفیتی را تولید می‌کنند که مشتریان صرفا به دلیل ارزان بودن تمایل زیادی به خرید این نوع از سیم و کابل‌ها دارند. گفتنی است که با توجه به حساسیت کیفیت محصول، بیشتر مشتریان کارگاه‌های غیرمجاز پیمانکاران هستند.

این در صورتی است که کیفیت این محصولات قابل مقایسه با سیم و کابل‌های تولیدی ما نبود و شرکت قائم الکتریک به دلیل اینکه مواد اولیه مورد نیاز خود را از شرکت‌های بزرگ تولیدکننده مفتول و سیم مس خریداری می‌کرد، محصولاتی باکیفیت بالا و طبق استانداردهای تعریف شده در اختیار مشتریان قرار می‌داد.

مدیرعامل شرکت قائم الکتریک در رابطه با تولید محصولات غیراستاندارد توضیحات بیشتری ارائه داد و گفت: متاسفانه برخی از کارگاه‌ها در کنار تولید محصولات استاندارد، سیم و کابل‌های بی‌کیفیت را هم تولید می‌کنند اما به دلیل نبود نظارت دقیق از سوی نهادهای مربوطه و یا اطلاع از زمان مراجعه کارشناسان کنترل کیفیت به کارگاه، با چالشی مواجه نمی‌شوند و به راحتی به اقدامات خود در این زمینه ادامه می‌دهند.

سلیمی در پاسخ به این سوال که مصرف‌کنندگان در زمان خرید سیم و کابل از چه روش‌هایی می‌توانند محصولات باکیفیت را از نوع غیراستاندارد تشخیص دهند، اظهار داشت: متاسفانه محصولات نامرغوب شباهت زیادی به سیم و کابل‌های باکیفیت دارند و به همین دلیل افرادی که از تجربه و تخصص کافی در این زمینه برخوردار هستند هم تا حدودی می‌توانند آن‌ها را از یکدیگر تشخیص دهند.

البته به طور کلی کیفیت روکش و مس مصرف شده در محصولات، یکی از مولفه‌های مهم برای تشخیص سیم و کابل‌های باکیفیت از نوع غیراستاندارد به شمار می‌آید. گفتنی است که ما مس مورد نیاز خود را از شرکت تولیدی دنیای مس کاشان که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان مفتول در ایران محسوب می‌شود، با کیفیت بالایی تامین می‌کردیم. علاوه‌براین، برای افزایش کیفیت روکش محصولات، گرانول‌های مرغوب از تولیدکنندگان داخلی خریداری می‌شد.

دورنمای نیمه‌روشن صنعت سیم و کابل

وی در رابطه با چشم‌انداز صنعت سیم و کابل در کشور، تصریح کرد: بر اساس تجربیاتی که در صنعت سیم و کابل به دست آورده‌ایم، پیش‌بینی می‌کنیم که در آینده فقط واحدهای بزرگ و تولیدکنندگانی که سال‌های زیادی است در این صنعت مشغول به کار هستند، موفق به ادامه فعالیت خود شوند و در مقابل واحدهای کوچک‌مقیاس در گذر زمان با وجود چالش‌های متعدد، ناچارند از این صنعت کناره‌گیری کنند. به عنوان مثال این مجموعه که حداکثر ۶ تن مس در ماه مصرف داشت، در آخرین روزهای فعالیت خود به دلیل محدودیت منابع مالی، تولید محصولات و تعداد کارکنان را به دو نفر تقلیل داد که در نهایت سرنوشت آن روشن نبود. در این میان باید به نکته مهمی اشاره کنم که مشتریان و خریداران تمایل زیادی به خرید اعتباری و مدت‌دار محصولات داشتند که پذیرش این مسئله با وجود چالش کمبود سرمایه در گردش و خرید نقدی مواد اولیه برای ما امکان‌پذیر نبود.

مدیرعامل شرکت قائم الکتریک در پاسخ به این سوال که آیا این مجموعه برای تامین منابع مالی مورد نیاز خود نسبت به اخذ وام و تسهیلات اقدام کرد، گفت: برای رفع چالش کمبود نقدینگی، اقداماتی را انجام دادیم اما به دلیل اینکه میزان وام و تسهیلاتی که برای ما در نظر گرفته شده بود مشکلات مالی مجموعه را برطرف نمی‌کرد، از این کار منصرف شدیم. ضمن اینکه با در نظر گرفتن سودهای بانکی بالا برای بازپرداخت اقساط وام و تسهیلات، تامین منابع مالی از این روش توجیه اقتصادی نداشت. در صورتی که اگر درصد سودهای بانکی پایین‌تر بود و امکان اخذ وام به مقدار مورد نیاز را داشتیم، از حوزه تولید کناره‌گیری نمی‌کردیم و با اتخاذ راهبردهایی تمام تلاش خود را به کار می‌گرفتیم تا در این صنعت به فعالیت ادامه دهیم.

سلیمی در ادامه به سایر چالش‌های تولیدکنندگان اشاره کرد و افزود: زمانی که در صنعت سیم و کابل مشغول به کار شدیم، با توجه به قیمت مس (۱۲ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم)، سرمایه اولیه ما حدود ۳۰۰ میلیون تومان بود اما با گذشت زمان و افزایش قیمت مواد اولیه، آخرین بار مس را ۱۵۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم خریداری کردیم. به همین دلیل با مشاهده شیب تند افزایش قیمت‌ها، منابع مالی محدود و وجود چالش‌های متعدد، انگیزه خود را برای شناسایی بازارهای جدید و حتی تولید از دست دادیم؛ این در حالی است که واحدهای تولیدی کوچک‌مقیاس نقش بسزایی در اقتصاد کشور و ارتقای جایگاه صنایع دارند. شایان ذکر است که در یک مقطع زمانی علاوه بر استان اصفهان، به شهرستان‌های این استان نیز محصولات خود را ارسال می‌کردیم و حدود ۲۰۰ واحد توزیع‌کننده لوازم برقی با ما همکاری داشتند.

قیمت، مولفه‌ای تاثیرگذار

وی در پایان به اشاره به دلایلی که مصرف‌کنندگان حاضر به خرید محصولات ارزان‌قیمت و غیراستاندارد هستند، خاطرنشان کرد: با توجه به کاهش قدرت خرید مشتریان و تلاش افراد برای رفع نیاز خود با حداقل هزینه، قیمت پایین محصولات نامرغوب یکی از عوامل تاثیرگذار در انتخاب آن‌ها به شمار می‌آید. همچنین نداشتن اطلاعات کافی در مورد کیفیت محصولات نیز یکی از عوامل موثر محسوب می‌شود و برخی از مصرف‌کنندگان از این موضوع آگاهی ندارند که در صورت استفاده از سیم و کابل‌های غیراستاندارد، ممکن است متحمل خسارات مالی و جانی شوند. البته برخی از افراد هم برای کسب سود بیشتر و کاهش هزینه‌ها در ساختمان، با آگاهی نسبت به خرید محصولات ارزان‌قیمت اقدام می‌کنند. متاسفانه دولت به صورت جدی در زمینه فرهنگ‌سازی تولید و مصرف سیم و کابل‌های باکیفیت ورود پیدا نکرده و نظارت‌های دقیقی برای کنترل کیفیت محصولات صورت نمی‌گیرد.

روزگار معدن
یکشنبه
• ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

«روزگار معدن» الزامات توسعه معدن در ایران را بررسی کرد:

تولید ثروت

شهریار خادمی

سهم فرآورده‌های معدنی در اقتصاد دنیا حدود ۵ درصد است که در کشورهای معدنی نظیر تاجیکستان سهم بخش معدن از GDP به ۵.۵ درصد، در شیلی به ۹ درصد و در استرالیا به ۱۰.۴ درصد می‌رسد. سهم بخش معدن در GDP کشور ما رقم ناچیز ۰.۹۸ درصد بوده و این در حالی است که در بدبینانه‌ترین حالت ایران صاحب یک درصد ذخایر معدنی جهان و از جمله کشورهای غنی معدنی محسوب می‌شود. این بدان معناست که فرصت افزایش دست کم بیش از ۵ برابری درآمد خود از بخش معدن دور از دسترس نیست.

ذخایر معدنی هرچند از لحاظ ماهیت، به مانند نفت جزیی از منابع طبیعی محسوب می‌شوند، اما به دلیل پراکندگی جغرافیایی گسترده (عمدتا در مناطق کم برخوردار)، اشتغال‌زایی بالاتر و همچنین عدم انحصار دولتی و صنعتی (وجود هزاران معدن‌دار در کشور)، پتانسیل تاثیرگذاری بسیار بیشتری نسبت به نفت در توزیع ثروت ناشی از تولید برای مردم کشور دارد.

با این حال قوانین، رویکردها و استراتژی‌های معدنکاری در کشور به گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت بوده و صرفا در جهت افزایش درآمد دولت یا تامین ارزان نهاده برای حلقه‌های پایین‌تر بوده است. برای تولید و دستیابی به این ثروت و ورود به باشگاه کشورهای معدنی، نیازمند «انقلاب معدنی» در کشور هستیم.

از این رو در جهت دستیابی به شعار «رشد تولید» در حوزه معدن و همچنین ایجاد انقلاب معدنی با هدف توسعه قابل توجه اقتصادی کشور و افزایش اشتغال‌زایی، پیشنهاداتی تنظیم شده است. طی سالیان گذشته توسط تشکل‌های معدنی برای هر بخش، برنامه‌ها و پیشنهادات تفصیلی آماده شده است که به اختصار در ادامه می‌آید:

■ تغییر استراتژی بر اساس ارزش افزوده

امروزه در کشورهای بزرگ معدنی دنیا، بر اساس استراتژی زنجیره‌ها بر مبنای عرضه و تقاضا و مبتنی بر ارزش افزوده (میزان ستانده باقی‌مانده پس از کسر نهاده‌ها) تنظیم‌گری انجام می‌شود و لزوما به سمت تکمیل همه حلقه‌ها و زنجیره‌های صنعتی برای همه مواد معدنی نمی‌روند.

برای نمونه دو کشور استرالیا و برزیل به عنوان صاحبان بزرگ‌ترین ذخایر سنگ‌آهن دنیا، جهت کسب ارزش افزوده بیشتر، تا ۹۰ درصد سنگ آهن استخراج شده خود را هر ساله صادر می‌کنند و ۱۰ درصد باقی مانده صرفا برای تولید فولادآلیاژی، های‌تک و مرغوب صرف می‌شود. یکی از مصادیق رویکرد غیراقتصادی در ایران به ارزان‌فروشی اجباری سنگ آهن و سوبسیدهای سنگین انرژی برای تحقق شعار «مبارزه با خام فروشی» است که در عمل سبب ایجاد ارزش افزوده منفی در بخش مهمی از زنجیره‌های معدنی-صنعتی و به ویژه زنجیره آهن و فولاد به عنوان پیشران معادن و صنایع کشور شده است.

در سال‌های گذشته تاکید بر شعار «مبارزه با خام فروشی» واجد ابهامات فراوانی بوده و آسیب‌های زیادی به بخش معدن و کل اقتصاد کشور وارد کرده است. چرا که شرایط اقتصادی، جغرافیایی، دسترسی به آب، کیفیت مواد معدنی، وجود یا عدم وجود صنایع تکمیلی و... باید مبنای تصمیمات استراتژیک اقتصادی در زمان و مکان خاص خود باشد و نمی‌توان یک سیاست را همواره برای همه رشته‌ها در پیش گرفت. برای نمونه اعمال غیرقانونی عوارض صادراتی، سیاستی که در جهت حمایت از بخش فولادسازی کشور تنظیم شده بود اما بر خلاف انتظار سیاست‌گذاران، در عمل کمکی به تامین نیاز داخل و یا افزایش صادرات حلقه بعدی نکرد و شاهد کاهش ۱۸ درصدی صادرات و افزایش ۵۰ درصدی واردات برخی محصولات فولادی بودیم.

■ توجه ویژه به معادن کوچک مقیاس

حمایت‌های قانونی و مالی دولت‌ها در معادن بزرگ مقیاس متمرکز شده و اصولا قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها هیچ نسبتی با شرایط معدنکاری در مقیاس کوچک نداشته‌اند. این درحالی است که ۸۵ درصد اشتغال بخش معدن، در معادن کوچک مقیاس صورت گرفته و این معادن ۷۳ درصد از سهم تولید را به خود اختصاص داده‌اند. افزایش اشتغال‌زایی، کاهش فساد اداری و افزایش شفافیت از ویژگی‌های عمومی بنگاه‌های کوچک مقیاس است. از سوی دیگر معادن کوچک مقیاس، فرصتی بزرگ برای توسعه اکتشافات در کشور محسوب می‌شوند که در بخش اکتشافات در این خصوص توضیح داده خواهد شد. تشکیل کارگروه احیای معادن کوچک مقیاس در ایمیدرو اقدامی موثر اما ناکافی با توجه به مقیاس این صنعت بوده است.

■ توسعه اصولی اکتشافات

در حالی که در چین و استرالیا سالیانه بین ۵ تا ۸ میلیون متر حفاری اکتشافی صورت می‌گیرد، از آغاز فعالیت مدرن معدنکاری در ایران از سال ۱۳۱۷ تا ۱۴۰۲، در کل حدود ۷ میلیون متر حفاری صورت گرفته است. از این رو لازم است با رویکردی اصولی از جمله پیشنهادات ذیل، جهشی در حوزه اکتشافات صورت گیرد:

آزادسازی اطلاعات مقدم بر آزادسازی پهنه‌ها و محدوده‌ها: اطلاعات پایه معدنی به طور وسیعی در سازمان زمین‌شناسی، سازمان انرژی اتمی و وزارت نفت تهیه و محبوس شده‌اند. لازم است پیش از آزادسازی محدوده‌ها و پهنه‌ها، نسبت به آزادسازی این اطلاعات در جهت توسعه اکتشافات اقدام شود.

اولویت‌بخشی به اکتشاف خوشه‌ای نسبت به اکتشاف پهنه‌ای: ۱۲ هزار پروانه بهره برداری معدن، عمدتا به صورت کوچک مقیاس در کشور وجود داشته که اکتشافات اولیه و تفصیلی در آنها صورت گرفته و زیرساخت‌های حقوقی و عملیاتی اولیه‌ای مانند مجوزها و احداث جاده انجام شده است. این معادن نزدیک‌ترین مسیر برای افزایش ذخایر موجود و بهترین نقشه راه برای کشف معادن بزرگ ذخایر بوده و لازم است نسبت به امکان انباشت سرمایه، فعال‌سازی و ایجاد مشوق‌های لازم جهت ایجاد اکتشافات خوشه‌ای، در کنار اکتشافات پهنه‌ای اقدام شود.افزایش قابل توجه بودجه سازمان زمین‌شناسی در جهت توسعه اکتشافات پایه، به عنوان سرمایه‌گذاری عظیم و ضروری در بخش معدن کشور محسوب می‌شود. طبیعتا در صورتی که از بخش معدن، درآمدزایی در حد صنعت نفت را انتظار داشته باشیم، لازم است بودجه‌های اکتشافی نیز به صورت متناسب افزایش یابد. اکنون بودجه سالانه سازمان زمین‌شناسی آمریکا (USGS) حدود یک میلیارد دلار است. این در حالی است که بودجه سازمان زمین‌شناسی در ایران تنها حدود ۱۴۰ میلیارد تومان (۵.۸ میلیون دلار) است. به نظر می‌رسد جهت توسعه اکتشافات پایه‌ای، لازم است بودجه این سازمان، از محل حقوق دولتی ماخوذه دست کم به بیش از ۵ برابر وضعیت موجود افزایش یابد.

■ اولویت‌بخشی به تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز

بر اساس مطالعات اتاق بازرگانی، بیش از ۴۳ درصد هزینه‌های عملیاتی معادن مربوط به ماشین آلات استخراجی است. تامین به موقع و ارزان‌قیمت ماشین‌آلات معدنی، تاثیر قابل توجهی در اقتصادی شدن سرمایه‌گذاری، کاهش نرخ استهلاک، توسعه معدنکاری و افزایش بهره‌وری خواهد داشت. با این حال برخی رویکردهای انحصاری دولت از تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی (هپکو) و ممنوعیت و محدودیت‌های وضع شده وارداتی به ویژه ماشین آلات دسته دوم، آثار فاجعه‌باری در بخش معدن به جا گذاشته است. تولید این شرکت در بهترین سال‌های فعالیت خود کمتر از ۲ هزار دستگاه بوده و البته در سال‌های اخیر به ۳۰ دستگاه در سال نیز رسیده است که این اعداد به هیچ وجه پاسخگوی نیاز ۶ هزار معدن فعال (از ۱۲ هزار پروانه) در کشور نیست و کمبود تجهیزات به نقطه بحرانی در کشور رسیده است. از این رو لازم است ضمن حمایت هوشمندانه و زمان‌بندی شده از تولیدکنندگان داخلی در بخش تسهیلات و انتقال تکنولوژی، واردات در این بخش نیز تسهیل شود. نکته قابل توجه آن که برخی از مسئولان واردات ماشین‌آلات معدنی را با واردات خودرو مقایسه کرده، حال آن که ماشین‌آلات معدنی از نوع سرمایه‌گذاری و کمک به رونق تولید محسوب شده و با توجه به مشتریان مشخص و کارکرد تخصصی آن، تسهیل واردات در این بخش منجر به دلالی و سفته‌بازی نخواهد شد.

■ تشکیل وزارت معادن

مقام معظم رهبری در سال ۹۸ به این موضوع اشاره داشتند که «یکی از بهترین جایگزین‌ها برای صادرات نفت، حوزه معدن است». با این دورنما و با توجه به نقش بی‌بدیل معدن در یک دهه آینده اقتصاد ایران، لازم است دگردیسی اساسی در مدیریت این بخش صورت پذیرد. از این رو پیشنهاد می‌شود نسبت به تشکیل وزارت معادن به طور مستقل اقدام شود.

مدیریت ذخایر طبیعی در کشورهای بزرگ معدنی اصولا به صورت متمرکز صورت می‌گیرد. در کشورهایی مانند شیلی و برزیل که همزمان دارای ذخایر نفتی و معدنی هستند، وزارت معدن و انرژی و در سایر کشورهایی مانند چین و استرالیا، وزارت منابع طبیعی (متشکل از معادن، نفت، محیط زیست) شکل گرفته و اصولا مدیریت همزمان صنعت و معدن، به دلیل ماهیت متفاوت آنها از یکدیگر، در دنیا در دو وزارتخانه جدا از هم صورت می‌گیرد. از این رو روش دوم تغییر نهادی در مدیریت حوزه معدن، ادغام بخش‌های منابع طبیعی، محیط زیست انرژی و معدن و تشکیل وزارت منابع طبیعی (Natural Resources) در جهت مدیریت یکپارچه آنهاست.

■ کلام آخر

معدنکاری برداشت ثروت نیست؛ معدنکاری کشف و تولید ثروت محسوب می‌شود. این تصور که معدنکار برداشت کننده ثروت است، یک تصور پیشاصنعتی و سنتی است. معدنکاری در دنیای امروز واجد پیچیدگی‌های فنی، اقتصادی و اجتماعی فراوانی است که از مرحله اکتشاف آغاز شده و در نهایت به تولید مواد اولیه صنعت و ثروت آفرینی می‌انجامد. در کشور ما معدنکاری به هیچ وجه متناسب با ذخایر و ثروت عظیم انباشته شده صورت نمی‌گیرد و مردم ایران، از فرصت بزرگ خلق و تولید ثروت معدنی، ایجاد انباشت سرمایه مولد و در پی آن سرمایه‌گذاری‌های بزرگ توسعه‌ای از درآمد حاصله، محروم شده‌اند.

ایجاد بستر نهادی و قانونی امن برای سرمایه‌گذاری، منجر به توسعه سریع و توقف‌ناپذیر بخش معدن خواهد شد که می‌تواند مطابق با توصیه رهبر انقلاب، جایگزین صنعت نفت باشد. توسعه این رشته، با توجه به پراکندگی جغرافیایی در مناطق محروم و مردمی و غیر انحصاری بودن آن، اثرات اجتماعی و اقتصادی ماندگاری خواهد داشت و منجر به بازتوزیع ثروت و کاهش شکاف‌های اجتماعی در مناطق مختلف خواهد شد. در شرایطی که فضای کار معدنکاری تسهیل و بسترهای جذب سرمایه‌گذاری و توسعه بخش فراهم شود، می‌توان از معدنکاران انتظار جدی‌تری داشت که نسبت به سرمایه‌گذاری در اکتشافات تفصیلی، بهره‌برداری اصولی از ذخایر با نگاه بلند مدت، به حداقل رساندن آسیب‌های زیست محیطی، همچنین بازسازی معدن و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود اقدام کنند.

موج معدن

سالانه ۱۰۰ میلیون تن سنگ آهن در کشور استخراج می‌شود

مدیرکل دفتر کانه‌آرایی و فرآوری مواد معدنی سازمان زمین‌شناسی گفت: سالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن سنگ آهن در کشور استخراج می‌شود در حالی که ظرفیت فرآوری ۱۶۰ میلیون تن کانسنگ آهن داریم.

محسن محمدخانی، گفت: در حال حاضر سرمایه‌گذاری در واحدهای فرآوری سنگ‌آهن بیش از نیاز فعلی صورت گرفته اما در تأمین خوراک این واحدها دچار مشکل هستیم بنابراین در صنعت آهن سرمایه‌گذاری باید روی اکتشاف ذخایر جدید متمرکز شود.

وی، با بیان اینکه بر اساس اطلاعات موجود اکتشافی ذخایر سنگ آهن ایران در حدود ۳ و نیم میلیارد تن است، اظهار کرد: ۱۰ درصد این ذخایر را ذخایر هماتیتی تشکیل می‌دهد و در افق ۱۴۰۴ کشور قرار بود ظرفیت تولید فولاد به ۵۵ میلیون تن برسد که در حال حاضر ۳۳ میلیون تن آن محقق شده است. مدیرکل دفتر کانه‌آرایی و فرآوری مواد معدنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با تاکید بر این‌که در حال حاضر واحدهای فرآوری سنگ‌آهن در ظرفیتی پایین‌تر از ظرفیت اسمی خود فعالیت می‌کنند و تولیدات معادن سنگ‌آهن برای تأمین خوراک آنها کافی نیست، بیان کرد: سالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن استخراج می‌شود، در حالی که صنایع فرآوری ظرفیت فرآوری ۱۶۰ میلیون تن کانسنگ آهن را دارند که با همین روند استخراج ذخایر فعلی بعد از ۲۰ تا ۲۵ سال به اتمام خواهد رسید.

وی افزود: در صورتی که ظرفیت تولید برای تأمین نیاز واحدهای فرآوری افزایش یابد و ضریب دسترسی واحدهای فرآوری به ماده معدنی را نیز در نظر بگیریم این زمان ۱۰ تا ۱۵ سال خواهد بود بنابراین نیازمند سرمایه‌گذاری در اکتشاف ذخایر جدید سنگ آهن هستیم.

محمدخانی با بیان این‌که صنعت مس نسبت به صنعت سنگ‌آهن متفاوت است، بیان کرد: ایران با اطلاعات اکتشافی فعلی با داشتن حدود ۶ درصد ذخایر مس دنیا، در این خصوص رتبه پنجم را به خود اختصاص داده ولی تولید مس سالانه در ایران حدود ۳۰۰ هزار تن و حدود یک درصد مس تولیدی دنیا است که سرمایه‌گذاری در استخراج، فرآوری و استحصال این فلز ارزشمند ضروری است و بر اساس میزان ذخیره در کشور سهم تولید ما باید ۶ برابر شود.وی با بیان اینکه معادن مس بزرگ در دنیا تیپ پورفیری هستند، گفت: یکی از پروژه‌های برنامه‌ریزی شده برای سال جاری پایش سامانه‌های مس پورفیری کشور از دیدگاه اکتشافی و فرآوری است و جمع‌آوری و تحلیل داده‌های، جغرافیایی، اکتشافی، کانی‌شناسی و متالورژی در ارتباط با این سامانه‌ها می‌تواند به مطالعات آتی اکتشافی و فرآوری جهت‌دهی کند.

وزارت نیرو
شرکت برق منطقه‌ای غرب

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی ساده
شماره ستاد ۲۰۰۳۰۰۱۱۳۲۰۰۰۰۰۸ (۴۰۳۱/۱۱)

نوبت دوم

شرکت سهامی برق منطقه‌ای غرب در نظر دارد مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی ساده شماره ستاد ۲۰۰۳۰۰۱۱۳۲۰۰۰۰۰۸ را با موضوع جوشکاری و رنگ‌آمیزی پیچ و مهره و پیچ پله برج‌های خطوط انتقال و فوق توزیع استان کردستان مطابق با شرایط مندرج در اسناد مناقصه و با رعایت استانداردهای ملی- بین‌المللی و وزارت نیرو را از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

لازم است مناقصه گران شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در ستاد،نسبت به ثبت‌نام، دریافت گواهی امضای الکترونیکی(بصورت بر خط) برای کلیه صاحبان امضاءِ مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم به عمل آورند.

■ الزامات:

- دارا بودن و بارگذاری گواهینامه معتبر پیمانکاری در رشته نیرو پایه ۵ از سازمان برنامه و بودجه کشور و داشتن ظرفیت خالی آماده بکار در ستاد الزامی است.
- دارا بودن و بارگذاری گواهی نامه معتبر صلاحیت ایمنی معتبر صادره از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ستاد الزامی است.

۱- مبلغ برآورد مناقصه: ۶۵,۸۴۶,۶۱۸,۸۲۹(شصت و پنج میلیارد و هشتصد و چهل و شش میلیون و ششصد و هجده هزار و هشتصد و بیست و نه) ریال

۲- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۳,۲۹۲,۳۳۰,۹۴۱(سه میلیارد و دویست و نود و دو میلیون سیصد و سی هزار و نهصد و چهل و یک) ریال مطابق با انواع تضمین‌های قابل قبول مندرج در آیین‌نامه معاملات دولتی، شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ه مورخ ۹۴/۹/۲۲ هیئت محترم وزیران

۳- تاریخ انتشار آگهی فراخوان مناقصه از طریق درگاه ستاد: روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۹

۴- مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از طریق درگاه ستاد: از ساعت ۱۰ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۹ تا ساعت ۱۵ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۲

۵- آخرین مهلت زمانی بارگذاری پیشنهادهای مناقصه گران از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): تا ساعت ۱۵ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲

۶- آخرین مهلت تحویل ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت فیزیکی: تا ساعت ۱۴ روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲

۷- زمان گشایش پاکت‌های مناقصه گران از طریق درگاه ستاد توسط مناقصه گزار: ساعت ۸:۳۰ روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۳

۸- اعتبار پیشنهاد قیمت: ۱۸۰ روز از تاریخ آخرین مهلت بارگذاری پیشنهاد قیمت در ستاد

۹- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است .

۱۰- به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهای مالی فاقد امضاءِ، مشروط، مخدوش ترتیب اثر داده نخواهد شد.

■ اطلاعات تماس مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر:

مناقصه گران می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با مناقصه گزار به نشانی شرکت برق منطقه‌ای غرب - کرمانشاه - ۲۲ بهمن - میدان گلایول - طبقه دوم- اداره قراردادها - شماره تلفن ۵-۳۸۲۳۲۰۰۱-۰۸۳، داخلی ۲۲۴۰ و تلفن مستقیم اداره قراردادها ۰۸۳-۳۸۲۲۷۲۴۹ و واحد فنی(مجری طرح‌های اصلاح و بهینه‌سازی) ۲۴۶۲ و شرکت مهندسین مشاور مونتکو ایران با شماره تماس ۸۸۷۷۱۲۰۶ (۰۲۱) به نشانی تهران - خ ولیعصر - بالاتر از میدان ونک - خ عطار - پ ۱۲ - طبقه ۷م - گروه خطوط انتقال تماس حاصل نمایند.

اطلاعات تماس جهت انجام مراحل عضویت در ستاد و پاسخگویی به سوالات سامانه‌ای: ۱۴۵۶ (بدون پیش شماره)

اطلاعات تماس ستاد دفاتر ثبت‌نام استان‌ها، (WWW.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام/ پروفایل تامین کننده / مناقصه گر"

روابط عمومی شرکت برق منطقه‌ای غرب

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۳/۲۰

شهرداری وحیدیه

«آگهی تجدید مناقصه عمومی»

نوبت اول

شهرداری وحیدیه در نظر دارد به استناد بودجه مصوب سال ۱۴۰۳ نسبت به اجرای پروژه ذیل:

۱- خرید و نصب چمن مصنوعی شهر وحیدیه با برآورد اولیه ۱۴,۴۷۵,۵۵۰,۰۰۳ریال بر اساس فهرست بهاءِ ابنیه سال۱۴۰۳. اقدام نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجدالشرایط دعوت می‌شود بعد از چاپ نوبت دوم آگهی جهت دریافت اسناد مناقصه به سامانه ستاد الکترونیکی دولت (ستاد)به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

۱- دستگاه مناقصه‌گذار: شهرداری وحیدیه

۲- سپرده شرکت در مناقصه ۵درصد مبلغ برآورد اولیه پروژه بصورت ضمانت‌نامه بانکی یا وجه نقد واریز به حساب جاری ۳۱۰۰۰۰۱۸۳۵۰۰۹ بنام سپرده شهرداری وحیدیه نزد بانک ملی شعبه وحیدیه.

۳- محل دریافت اسناد مناقصه: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)

۴-محل تسلیم اسناد مناقصه و پاکات پیشنهادات: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)

۵-مهلت دریافت اسناد مناقصه و بارگذاری اسناد: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)

۶-تشکیل کمیسیون عالی معاملات شهرداری وحیدیه و بازگشایی پاکت‌ها: سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)

۷- به پیشنهادات مبهم، مخدوش و فاقد سپرده یا ضمانت‌نامه بانکی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۸-شهرداری دررد یا قبول هریک از پیشنهادات مختار است.

۹-سایر اطلاعات و جزئیات فنی مربوط به اسنادمناقصه در سامانه ستاد قید خواهد شد و هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول:۱۴۰۳/۰۳/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم:۱۴۰۳/۰۳/۲۷

شهرداری وحیدیه

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید

پایگاه خبری «گسترش نیوز»
www.Gostaresh.news

روزگار معدن
یکشنبه
۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

یادداشت

سیاست‌گذاری همگام با تولید

حسن حسینقلی
فعال صنعت سرب و روی

ممنوعیت و سختگیری در فرآیند واردات ماشین‌آلات معدنی و خطوط تولید، افزایش حقوق دولتی معادن، محدودیت در تامین سوخت صنایع، قیمت‌گذاری دستوری و الزام به پیمان‌سپاری ۱۰۰ درصدی ارز صادراتی، افزایش قابل‌توجه میان نرخ دلار نیمایی و بهای ارز در بازار آزاد، وضع عوارض صادراتی، تغییر مداوم و هرروزه قوانین و مقررات حاکم بر بخش تولید و.... از مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که روند فعالیت در حوزه معدن و صنایع‌معدنی را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.در طول سال‌های گذشته شاهد دخالت مستقیم دولت در عملکرد صنایع و سیاست‌گذاری‌های خارج از قاعده و اشتباه بوده‌ایم که از یک‌سو زمینه متضرر شدن صنایع را فراهم می‌کند و از سوی دیگر نیز، به بروز رانت و فساد برای گروهی خاص منجر می‌شود. در نتیجه چنانچه دولت از دخالت در فرآیند تصمیم‌گیری برای صنایع منصرف شود، بسیاری از چالش‌های حاکم بر این بخش مرتفع خواهد شد. بااین‌وجود نه‌تنها اقدام مثبتی در راستای حمایت از صنایع آغاز نمی‌شود، بلکه هر روز مانعی جدید در مسیر فعالیت صنایع شکل می‌گیرد.در همین‌حال مسیر تامین و ورود ماشین‌آلات معدنی به کشور در سال‌های اخیر به‌شدت دشوار شده است. معدن نخستین حلقه از رشته فعالیت‌های صنایع‌معدنی است. توقف تولید در بخش معدن به‌منزله متوقف شدن کل یک زنجیره خواهد بود و لطمات غیرقابل‌جبرانی را به صنعت و اقتصاد کشور تحمیل می‌کند. بااین‌وجود سیاست‌گذاران تحت‌تاثیر شعار حمایت از تولید داخلی ورود، ماشین‌آلات معدنی به کشور را متوقف کرده‌اند. در چنین شرایطی، نرخ خرید یک ماشین معدنی تا چند برابر ارزش واقعی آن افزایش یافته است. این سیاست در شرایطی اجرایی می‌شود که ما در کشور تولید داخلی ماشین‌آلات معدنی نداریم. یعنی بسیاری از ماشین‌آلاتی که تحت‌عنوان تولید داخلی به‌فروش می‌رسند، تنها در داخل کشور مونتاژ می‌شوند. به‌علاوه آنکه اگر چنین ماشین‌آلاتی در کشور تولید شود، بازهم نیاز بخش معدن به ماشین‌آلات را تامین نمی‌کند و واردات تنها راه تداوم تولید در این حوزه و صنایع وابسته به آن خواهد بود.استخراج و بهره‌برداری از ظرفیت‌های معدنی آن‌هم در چنین موقعیتی فاقد سودآوری لازم است، بااین‌وجود سیاست‌گذاران هر سال سهم دولت از معادن که با عنوان حقوق دولتی معادن یاد می‌شود، را به‌طورغیرمنطقی افزایش می‌دهند. این دست سیاست‌ها هزینه تمام‌شده تولید را افزایش می‌دهند و همزمان از سودآوری بخش معدن می‌کاهند، بنابراین تجدیدنظر در آن ضروری به‌نظر می‌رسد. حقوق دولتی معادن در سال‌های گذشته به‌شدت افزایش یافته است. این رشد قابل‌توجه به‌منزله تحمیل خسارت‌های جدی به فعالان این بخش است. در گذشته استخراج و فرآوری مواد معدنی از معادن کوچک، سودآور بود، اما در حال حاضر و به‌دنبال افزایش هزینه‌های تولید و حمل‌ونقل و روند کاهشی نرخ مواد معدنی و فلزات در بازارهای جهانی، دیگر استخراج از ذخایر کوچک و متوسط، صرفه اقتصادی لازم را ندارد. بی‌توجهی به تربیت نیروی انسانی که از دانش و تخصص کافی برخوردار باشند، یکی از مهم‌ترین چالش‌های کنونی ما است. متاسفانه مهارت‌های لازم همراه با کسب دانش به افراد داده نمی‌شود. همین موضوع نیز مشکلات بسیاری را برای صنایع در مسیر توسعه ایجاد می‌کند.در همین حال به‌لحاظ فنی و تکنولوژیکی نیز با ضعف‌های اساسی روبه‌رو هستیم. در واقع در کشور ما بودجه و تسهیلاتی به اجرای فعالیت‌های تحقیقی و توسعه‌ای اختصاص نمی‌یابد. البته سودآوری پایین صنایع یکی از دلایل بی‌توجهی به دانش است. در همین حال، سال‌ها تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی نیز مانع ورود دانش و تکنولوژی روز به صنایع کشور شده است. حرکت در مسیر پیشرفت نیازمند تربیت نیروی انسانی کارآمد، صرف هزینه برای اجرای فعالیت‌های تحقیق و توسعه و همچنین برقراری تعامل با دنیا برای ورود دانش و تکنولوژی روز است. فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی دنیا به‌دنبال آن هستند که راندمان تولید خود را افزایش دهند و همزمان مصارف انرژی را بهینه کنند، اما این دست موضوعات در کشور ما به‌دلیل مشکلات نقدینگی و سایر چالش‌های روزمره نادیده گرفته می‌شود، بنابراین رفع چالش‌های دائمی حاکم بر عملکرد صنایع ضروری به‌نظر می‌رسد.

موثقی‌نیا خبر داد:

صرفه‌جویی ارزی ۲,۵ میلیارد دلاری معدن و صنایع معدنی با اجرای سیاست های بومی‌سازی ایمیدرو

محمد رضا موثقی نیا خبر داد: مجموع صرفه جویی ارزی حاصل از سیاست های بومی سازی ایمیدرو در بخش معدن و صنایع معدنی طی سال های ۹۹ تا ۱۴۰۲ به ۲ میلیارد و ۵۶۲ میلیون دلار رسید.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تصریح کرد: با توجه به منویات رهبر معظم انقلاب مبنی بر بومی سازی و با نگاه به چشم انداز سند توسعه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، باید برنامه ریزی دقیقی برای بومی سازی و توسعه صنایع معدنی در کشور -به عنوان سیاست پیش رو-، انجام شود.

وی با اشاره به راهبری این سازمان برای بومی سازی، گفت: ۸۳۸ میلیون دلار از رقم فوق، در سال ۱۴۰۲توسط واحدهای زیرمجموعه و تابعه این سازمان به ثبت رسیده است.

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت اظهار داشت: بومی سازی و توسعه ساخت داخل و همچنین استفاده از توانمندی ها و ظرفیت های داخلی به عنوان یکی از مهم ترین راهبردها و سیاست های وزارت صمت و ایمیدرو است.

وی یادآور شد: ایمیدرو سالانه اقدام به هدفگذاری کمی برای صرفه جویی ارزی از طریق بومی سازی در بخش تجهیزات، ماشین آلات، قطعات یدکی، مواد اولیه و همچنین طرح های توسعه کرده و برنامه ها و پروژه های اجرایی توسط شرکت های زیرمجموعه و تابعه را رصد و پایش می کند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو همچنین به نیاز معادن کشور به دامپتراک اشاره کرد و گفت: با توجه به ظرفیت های رو به رشد معادن در نظام جمهوری اسلامی و آینده معدنکاری در ایران، ضروری است که گزارش فنی و اقتصادی و برنامه ای دقیق برای تامین، ساخت داخل و بومی سازی دامپتراک ارایه شود.

وی تاکید کرد: انسجام در تصمیم گیری، یکپارچگی و هماهنگی میان شرکت ها و بخش معدن کشور، اصول اولیه این طرح باشد به گونه ای که بتوان ضمن همکاری با شرکت های خارجی در تامین این ماشین آلات، زمان بندی مناسبی برای اجرای برنامه تهیه شود.معاون وزیر صمت، با یادآوری اینکه تاکنون بومی سازی در دامپتراک ۶۰تنی انجام شده، نحوه عملی شدن عمق ساخت داخل و همچنین استفاده از توان و ظرفیت های داخل کشور را مورد تاکید قرار داد.

مهم‌ترین درخواست‌های فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی از دولت چهاردهم بررسی شد:

ارتباط با دنیا، لازمه پیشرفت

مرضیه احقاقی

امسال شاهد انتخابات پیش از موعد ریاست‌جمهوری هستیم، به این ترتیب زمان محدودی برای شناخت مشکلات حاکم بر اقتصاد و صنعت از سوی داوطلبان حضور در منصب ریاست‌جمهوری و تلاش برای رفع این مشکلات وجود دارد.

در چنین فضایی، ایجاد فضای تعاملی میان دست‌اندرکاران حوزه تولید با داوطلبان و پس از آن ایجاد دولت جدید، مهم‌ترین اقدامی است که از بروز چالش‌های جدی در اقتصاد جلوگیری خواهد کرد. البته ناگفته نماند که فعالان صنعتی و تولیدکنندگان از نبود فضای مشورتی با صنعتگران در تمامی دوره‌های پیشین، گلایه‌مند هستند. این تولیدکنندگان در گفت‌وگو با صمت، تحریم و نبود تعامل سازنده با دنیا، نبود امکان برقراری ارتباطات بانکی با جهانیان و چالش‌های جدی ناشی از تحریم برای اقتصاد را تشریح و رفع آن را ضروری دانستند. در ادامه نیز بااشاره به ظرفیت‌های عمیق معادن در ایران، توسعه‌نیافتگی بخش معدن را ناشی از سیاست‌گذاری غلط مسئولان دانستند. در واقع فرصتی برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی و رفع مشکلات حاکم بر اقتصاد ایران با تکیه بر این منابع فراهم نشده است. متاسفانه دولت‌های پیشین به معدن و صنایع‌معدنی به‌چشم منبعی گذران برای درآمدزایی نگاه کرده‌اند.

چنانچه نگاه سیاست‌گذاران به بخش معدن و صنایع‌معدنی، اصلاح شود، امکان رفع مشکلات حاکم بر این بخش، مهیا خواهد شد.

رفع تحریم، مهم‌ترین خواسته در مسیر بهبود

غلامرضا خلیقی، فعال صنعت فولاد مهم‌ترین چالش حاکم بر اقتصاد ایران را در برهه کنونی، تحریم، نبود تعامل سازنده با کشورهای دنیا و فقدان ارتباطات مالی و بانکی با سایر کشورها دانست و افزود: رفع تحریم و برقراری ارتباط با سایر کشورها، مهم‌ترین خواست از دولت جدیدی است که در رأس امور کشور قرار می‌گیرد.

خلیقی گفت: در موقعیت کنونی، فعالان صنعتی برای تامین نیازهای خود در صحنه بین‌المللی، قادر به استفاده از راهکارهای مالی از جمله ال‌سی نیستند. معاملات در این بخش از طریق حواله انجام می‌شود که از یک‌سو هزینه‌بر است و از سوی دیگر نیز با ریسک همراه است. وی افزود: در دوره‌ای که تعاملات مالی میان ایران و سایر کشورها به‌شدت محدود شده، در عمل دسترسی کشور به ارز دشوار شده است.

فرآیند تخصیص ارز برای تامین نیاز صنایع به مواد اولیه یا تجهیزات تولید یا ماشین‌آلات و قطعات، بسیار سخت شده است.

در چنین موقعیتی، فرآیند تخصیص ارز به صنایع با پیچیدگی همراه است. این مقررات دست‌وپاگیر امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از صنایع سلب کرده است. این فعال صنعت فولاد گفت: در شرایطی که تحریم، تامین ارز کشور را با مشکل مواجه کرده، صنایع با چالش چندنرخی بودن نرخ ارز مواجهند که مفسده‌های بسیاری را به‌دنبال دارد و در این فضا تامین ارز ارزان برای همه فعالان صنعتی ممکن نیست.

تامین نیازگران

در حال حاضر صنایع امکان دریافت اعتبار اسنادی ندارند، در نتیجه ناچار هستند خریدهای خود را با پول نقد انجام دهند که در دنیا مرسوم و پذیرفته‌شده نیست. در همین حال، صنایع ناگزیرند نیازهای خود را گران‌تر خریداری و محصول نهایی تولید خود را ارزان‌تر از نرخ واقعی آن در سطح جهانی به‌فروش برسانند، یعنی تحریم فشار مضاعفی را به بخش تولید تحمیل کرده است.

خلیقی گفت: چنانچه دولت جدید عزمی برای اصلاح امور و حضور سازنده در صحنه بین‌المللی داشته باشد، می‌توان به برقراری تعامل سازنده با دنیا، شکل‌گیری دوباره روابط مالی با سایر کشورها و تعاملات پولی در سطح دنیا، امید داشت.

وی در ادامه گفت: صنایع در سال‌های گذشته با مشکلات متعددی از جمله کمبود جدی در تامین انرژی یا توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حمل‌ونقل و... روبه‌رو بوده‌اند، اما نباید فراموش کرد که رفع این مشکلات نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی است، بنابراین باز هم مسئله رفع تحریم در اولویت قرار می‌گیرد. به این ترتیب رفع تحریم نخستین پیش‌شرط برای رفع چالش‌های حاکم بر بخش تولید است.

امید حداقلی به بهبود

سعید صمدی، فعال صنعت زغال‌سنگ اظهار کرد: نگاه کلی به عملکرد دولت‌های پیشین حکایت از آن دارد که در کشور ما درخواست فعالان صنعتی و تولیدکنندگان و حتی توصیه‌های اقتصاددانان، موردتوجه سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران در رأس امور کشور، قرار نمی‌گیرد، بنابراین ما به اثرگذاری توصیه‌های خود به دولتی که در آینده نزدیک در رأس امور کشور قرار می‌گیرد، امیدوار نیستیم.

وی افزود: باوجود جو ناامیدی که در میان فعالان صنعتی و تولیدکنندگان نسبت به عملکرد دولت پیش‌رو و آتی وجود دارد، تشکل‌های بخش خصوصی همواره کوشیده‌اند تا با تصمیم‌گیران، تعامل حداکثری داشته باشند. کمااینکه در حال حاضر نیز، فعالان بخش معدن در اتاق بازرگانی ایران در مقام یکی از تشکل‌های اصلی و بزرگ کشور که نمایندگی بخش خصوصی را برعهده دارد، به‌دنبال آن است تا درخواست‌های خود را تدوین و در اختیار دولتمردان جدید قرار دهد.

صمدی گفت: بااین‌وجود باید تاکید کرد که در موقعیت کنونی کشور با چالش‌های جدی اقتصادی روبه‌رو است که در برخی حوزه‌ها به مرز بحران رسیده‌اند. حل و فصل کمبودهای کشور در حوزه اشتغالزایی، تولید، ارزآوری و.... زمانبر است. در این میان باتوجه به ظرفیت‌های غنی معدنی کشور، بخش معدن از این توان برخوردار است که دولت جدید را در مسیر توسعه اقتصادی و صنعتی کشور و رفع چالش‌ها کمک کند.وی افزود: فعالیت در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، عمدتا وابسته به منابع داخلی است. در چنین فضایی، اگر سیاست‌گذاران به ظرفیت‌های این بخش توجه کافی داشته باشند، امکان توسعه کشور و رفع مشکلات اقتصادی تاحدودی فراهم می‌شود. با این‌وجود با نگاه کلی به سیاست‌های اتخاذشده از سوی دولت‌های پیشین می‌توان این‌طور برداشت کرد که هیچ‌گاه ظرفیت‌های معدنی، آن‌طور که باید موردتوجه نبوده‌اند.در ادامه اگر معدن و صنایع‌معدنی و نقش آن در رونق صنعتی و اقتصادی کشور، موردتوجه قرار گرفته، عموما به آن به چشم منبعی برای درآمدزایی نگاه شده است. در نتیجه شاهد وضع عوارض صادراتی، حذف معافیت‌های مالیاتی، روند رو به رشد بهای حقوق دولتی معادن و... بوده‌ایم. متاسفانه دولت‌ها نه‌تنها به وظایف خود در قبال صنایع متعهد نبوده و مسیر توسعه بخش معدن و تامین زیرساخت‌های موردنیاز آنان را، هموار نکرده‌اند، بلکه هر روز مانعی جدید تراشیده‌اند. در چنین فضایی، رشد بخش معدن و صنایع وابسته به آن، در عمل ناممکن است، بنابراین به دولتمردان جدید پیشنهاد می‌شود نگاه بلندمدت و توسعه‌ای نسبت به بخش معدن و صنایع معدنی، اتخاذ کنند تا کشور از مزیت‌های فعالیت‌های معدنی بهره‌مند شود.

قوانین آسیب‌زننده

صمدی در ادامه گفت: از دولت جدید انتظار می‌رود مدیران بخش معدن و صنایع‌معدنی را از افراد آشنا به فعالیت‌های معدنی انتخاب کنند. بسیاری از مقررات و دستورالعمل‌هایی که در بخش معدن صادر می‌شود، تولید را ناممکن و ضربات جدی را حداقل برای یک دوره زمانی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کنند. این ضربات در شرایطی که از تاب‌آوری صنایع به‌شدت کاسته شده است، بسیار خطرناک هستند و حتی می‌توانند تولید را در برخی حوزه‌ها به ورطه نابودی و خاموشی برسانند، بنابراین باید تاکید کرد چنانچه تصمیم‌گیران در حوزه معدن و به‌ویژه در وزارت صنعت، معدن و تجارت، از مدیران آشنا به بخش معدن و چالش‌های فعالیت در این بخش باشند، بسیاری از مشکلات حوزه تولید، مرتفع خواهند شد، اما چنانچه روند کنونی ادامه یابد، شاهد تعمیق رکود حاکم بر فعالیت‌های معدنی در کشور خواهیم بود.

این فعال صنعت زغال‌سنگ گفت: درهمین‌حال دولتمردان می‌توانند درجریان مقررات‌گذاری و تصویب بخشنامه‌های مختلف از نظرات فعالان بخش تولید بهره‌مند شوند. توجه به نظرات تشکل‌های خصوصی برای فرآیند تصویب مقررات در قانون نیز موردتوجه قرار گرفته است.

چناچه دولتمردان براساس قانون عمل کنند و از نظرات افراد متخصص و فعالان تولیدی در روند سیاست‌گذاری بهره‌مند شوند، بسیاری از مشکلات حاکم بر این بخش مرتفع خواهد شد. در نتیجه تعامل حداکثری با تولیدکنندگان، از مهم‌ترین درخواست‌هایی است که از دولتمردان جدید مطرح می‌شود.این فعال حوزه معدن گفت: گردش مالی حوزه معدن و صنایع‌معدنی در دنیا سالانه برابر ۸ هزار میلیارد دلار برآورد می‌شود. گردش مالی صنعت زغال‌سنگ سالانه برابر ۵۲۰ میلیون دلار است. چنانچه اصلاحاتی توسط دولت جدید در بخش معدن انجام شود، سهم و اثرگذاری فعالیت‌های معدنی بر اقتصاد به‌شدت بهبود خواهد یافت، اما تحقق این هدف نیازمند اتخاذ عزم جدی از سوی سیاست‌گذاران و اصلاح قوانین و مقررات حاکم بر بخش تولید خواهد بود. چنانچه عزمی برای اصلاح امور وجود نداشته باشد، باز هم مشکلات کنونی، ادامه خواهد یافت.

کلام آخر

کمبودهای متعددی روند فعالیت در بخش معدن و صنایع‌معدنی را متاثر ساخته است. توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حوزه حمل‌ونقل، بی‌توجهی به توسعه انرژی در کشور و بروز چالش در تامین سوخت و برق موردنیاز صنایع، کمبود سرمایه‌گذاری و مشکلات مالی پیش‌روی صنایع، عقب‌ماندگی از تکنولوژی روز دنیا، تغییر هر روزه مقررات و قوانین و نبود دورنمای روشن از آینده، تحریم و نبود مروادات مالی با دنیا و..... از مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در عمل روند فعالیت در حوزه معدن و صنایع‌معدنی را به‌شدت دشوار و حتی غیرممکن کرده است. چنانچه دولتمردان جدید نگاه توسعه‌ای به ظرفیت‌های معدنی کشور داشته باشند و از مسیر صحیحی، حرکت کنند، امکان توسعه فعالیت‌های معدنی و اثرگذاری حداکثری آنها در اقتصاد فراهم خواهد شد، در غیر این صورت چالش‌های این بخش ادامه خواهد یافت و این ظرفیت‌ها از دست خواهند رفت.

روی موج معدن

رکوردشکنی مجتمع فولاد صنعت بناب در اردیبهشت‌ماه

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب با اشاره به رکوردشکنی این کارخانه در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، از تولید بیش از ۱۱۸هزار تن نورد و شمش خبر داد.اسرافیل احمدیه، مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب، با بیان ظرفیت‌های تولیدی این کارخانه گفت: مجتمع فولاد صنعت بناب در سال گذشته موفق که ظرفیت خط تولید خود را به ۵ خط توسعه دهد. این افزایش خط تولید شرایطی را به وجود آورد که بتوانیم تولید بالاتری داشته باشیم و هم‌اکنون کارخانه با ۵ خط مشغول کار است.او ادامه داد: در سال گذشته ظرفیت مجتمع فولاد صنعت بناب در زمینه تولید نورد و شمش در مجموع به ۱ میلیون تن رسید و این موفقیتی بزرگ برای این مجموعه تولیدی بود.احمدیه با اشاره به شکسته شدن رکورد مجتمع فولاد صنعت بناب گفت: امسال در اردیبهشت موفق به تولید بیش از ۱۱۸ هزار تن نورد و شمش شدیم که بالاترین رکورد کارخانه تا الان بوده است. همچنین به دنبال این هستیم که تولید را در خرداد بالاتر ببریم.مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب درباره مشکلات محصولات فولادی گفت: قیمت انرژی از سال گذشته بالا رفته است و باعث شده که قیمت تمام شده محصولات ما نیز به شدت بالا برود. متاسفانه در سال گذشته بالا رفتن قیمت برق، افزایش ۳۰ درصدی هزینه حمل و نقل، افزایش قیمت آهن اسفنجی و... باعث شده که در امر تولید با مشکلاتی روبه‌رو باشیم.او ادامه داد: البته ما با حمایت‌های گروه مالی گردشگری و تمهیداتی که انجام دادیم توانستیم هزینه‌های تمام شده محصولات را پایین نگاه داریم.احمدیه در پایان صحبت‌های خود با اشاره به مشکلات این مجتمع در زمینه صادرات به دلیل سیاست‌گذاری دولت گفت: در حال حاضر مجبور هستیم تمام ارز حاصل از صادرات را در مرکز مبادله ارزی با دلار نیمایی تبدیل کنیم و این مساله باعث شده که نتوانیم تجهیزات و مواد اولیه را به راحتی وارد کنیم. از سوی دیگر شرایط اقتصادی باعث شده که در زمینه صادرات هم دچار افت شویم.

رمزگشایی از مصالح ارزان

قانون ساماندهی بازار مسکن و زمین در حالی به تصویب رسید که بورس‌کالا موظف شد سیمان و فولاد را با قیمت ارزان‌تری در اختیار پروژه نهضت ملی مسکن قرار دهد. این در حالی است که با افزایش انتظارات تورمی و بهای انرژی عملا هزینه تولید صعودی شده است و از این‌رو ارزان‌فروشی سیمان و فولاد در رینگ فیزیکی بورس‌کالا به ضرر تولیدکنندگان این دو نوع مصالح ساختمانی تمام می‌شود.

برای نخستین بار در مهرماه سال ۱۴۰۲ موضوع تخصیص مصالح ارزان برای پیشرفت هرچه سریع‌تر پروژه‌های ساخت مسکن ملی توسط وزارت راه و شهرسازی مطرح شد که این مصالح ساختمانی ارزان شامل سیمان و فولاد نیز بود. در این میان برای اجرای این طرح، آیین‌نامه‌ای در خصوص نحوه تامین فولاد و سیمان برای ساخت نهضت ملی مسکن بین سه‌سازمان بورس‌کالا، وزارت صمت و وزارت راه‌وشهرسازی به تصویب رسید. اما در ابتدای سال‌جاری خبری از اجرای این مصوبه نبود تا اینکه در اردیبهشت‌ماه سال‌جاری خبری مبنی بر تضمین تامین فولاد و سیمان برای ساخت‌وسازهای مسکن حمایتی با نرخ مناسب که در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ به تصویب هیات‌وزیران رسید، منتشر شد که براساس آن بورس‌کالا موظف شد این دو نوع محصول را با قیمت‌های حمایتی و ارزان‌تر برای ساخت مسکن حمایتی در اختیار بنیاد مسکن قرار دهد. قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها، در جلسه روز دوشنبه ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ مجلس تصویب شد و در روز ۱۲ اردیبهشت‌ماه سال‌جاری به تایید شورای نگهبان رسید و در روز ۲۵اردیبهشت برای اجرا به قوه قضاییه، وزارت کشور، وزارت راه و شهرسازی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی ابلاغ شد. این مصوبه با هدف کاهش قیمت مسکن مطرح شد که برای رسیدن به آن واحدهای تولیدی فولاد و سیمان نیز مجبور به ارزان‌فروشی می‌شدند. این در حالی است که از ابتدای سال‌جاری با توجه به افزایش انتظارات تورمی، قیمت سیمان و فولاد در کانال صعودی قرار دارد و با وجود اینکه خرید از بورس‌کالا توسط بنیاد مسکن میزان تقاضا را در رینگ فیزیکی افزایشی می‌کند؛ اما ارزان‌فروشی یا مفت‌فروشی این دو نوع مصالح ساختمانی در شرایطی که بخش فولاد در رکود سنگین به سر می‌برد، به سود تولیدکننده‌ها نخواهد بود.

از طرفی افزایش هزینه تولید و بهای انرژی برای واحدهای تولیدی امکان ارزان‌فروشی را برای آنها سلب می‌کند؛ چرا که با هزینه تولید بالا ارزان‌فروشی برای کارخانه‌های فولادی و سیمان صرفه اقتصادی نخواهد داشت و شرایط رکودی را برای آنها سخت‌تر می‌کند. سوالی که در این میان مطرح می‌شود، این است که مابه‌التفاوت این ارزان‌فروشی به جیب کدام سازمان یا ارگان خواهد رفت و چه کسی پاسخگوی ضرر و زیان واحدهای تولیدی فولاد و سیمان خواهد بود؟

براساس این مصوبه، وزارت راه موظف است در زمان‌های مشخص نیازهای خود را به سازمان‌های مربوطه اعلام کند و از این‌رو این وزارتخانه باید تا پایان فروردین‌ماه هر سال حجم، نوع و توزیع زمانی ماهانه مصالح مورد نیاز طرح‌های مسکن حمایتی را به وزارت صمت اعلام کند. همچنین وزارت صمت باید برنامه میزان انرژی موردنیاز تولیدکنندگان را در هر فصل به وزارتخانه‌های نفت و نیرو ارائه دهد. در این راستا برای سازمان بورس‌کالا وظایفی در نظر گرفته شده است که موظف است از زمان ابلاغ این مصوبه طی یک‌ماه پس از آن با هماهنگی با دو وزارتخانه راه و صمت مواردی همچون اصلاح شیوه عرضه فولاد و سیمان در بورس‌کالا با هدف حذف واسطه‌ها و عرضه مستقیم این مصالح به سازندگان را در دستور کار خود قرار دهد.همچنین در این مصوبه استفاده از ابزارهای مالی برای خرید تعهدی و بلندمدت فولاد و سیمان از بورس‌کالا مطرح شده است که دوره زمانی پرداخت و تسویه مبلغ برای خریدار مصالح در بورس، در صورت توافق با عرضه‌کننده کالا تا سقف یک‌سال افزایش یافته است. در این خصوص، تسهیل روند نیز برای پرداخت و افزایش سقف اعتبار پرداختی با سازوکار تشویقی از سوی کارگزاری‌ها به بنیاد مسکن و سازندگان طرح‌های حمایتی در نظر گرفته شده است. همچنین عرصه‌ای اختصاصی برای خرید سازندگان طرح‌های مسکن حمایتی و ایجاد زمینه فروش مصالح به صورت معاملات سلف، اختیار معامله یا سایر روش‌های مورد تفاهم برای سازندگان طرح‌های حمایتی معرفی‌شده از سوی وزارت راه و شهرسازی در نظر گرفته شده است.

به عقیده کارشناسان فولادی، هدف از این مصوبه کنترل قیمت فولاد و سیمان است که بیشتر از این افزایش نیابد تا مشتری قادر به خرید باشد و از این‌رو قیمت مسکن نیز در حد فعلی کنترل شود. در حال حاضر برای تامین مصالح نهضت ملی مسکن خارج از بورس‌کالا خریدهایی انجام می‌شود و سوالی که در این میان مطرح می‌شود این است که آیا این امکان وجود دارد که عرضه‌های مجزایی از فولاد و سیمان با قیمت متعادل‌تر را به پروژه‌های مسکن اختصاص داد یا خیر. با توجه به شرایط سیاسی کشور اجرای این مصوبه به دولت بعدی موکول خواهد شد و اکنون خبری از اجرای این طرح نیست.

معادن فعال زغال سنگ، کلید انقلاب تجدیدپذیر

افزایش شدید تاسیسات ظرفیت انرژی تجدیدپذیر در سراسر جهان باعث افزایش سرسام آور تقاضا برای عناصر کلیدی خاکی کمیاب شده است. در حالی که این مواد از نظر زمین شناسی آنقدرها که از نامشان پیداست کمیاب نیستند، اما تولید آنها محدود است زیرا تعداد محدودی از زنجیره های عرضه توسعه یافته در حال تلاش برای تامین تقاضا هستند. در نتیجه قیمت این عناصر سر به فلک می کشد.بنابراین نه تنها فرصت اقتصادی عظیمی برای ایجاد زنجیره‌های تامین جدید برای عناصر کمیاب وجود دارد، بلکه خطرات عمده‌ای نیز وجود دارد که به نهادهای فعلی بازار اجازه می‌دهد به تثبیت نفوذ بر این بلوک های سازنده انرژی پاک ضروری ادامه دهند.در حال حاضر، چین بر زنجیره تامین عناصر کمیاب تسلط دارد. طبق گزارش موسسه مطالعات انرژی آکسفورد، پکن به تنهایی مسئول ۷۰ درصد استخراج سنگ معدن خاکی کمیاب و ۹۰ درصد فرآوری آنها است. علاوه بر این، چین هنوز تنها تولیدکننده فلزات کمیاب در مقیاس بزرگ در زمین است. این فقط به خاطر ذخایر طبیعی غنی چین از این فلزات نیست. آکسفورد گزارش می دهد: «این تسلط از طریق چندین دهه سرمایه گذاری دولتی، کنترل صادرات، نیروی کار ارزان و استانداردهای زیست محیطی پایین به دست آمده است. این کشور دهه‌ها را صرف ایجاد زنجیره‌های تامین در سراسر جهان کرده است و نفوذ انرژی و صنعتی خود را در بازارهای نوظهور در سراسر آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین گسترش داده است.»اکنون، ایالات متحده تلاش‌های هماهنگی را برای ایجاد زنجیره‌های تامین عناصر کمیاب خود برای نیازهای انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین تقاضای قابل توجه ارتش انجام می‌دهد. وزارت دفاع از سال ۲۰۲۰ تاکنون بیش از ۴۳۹ میلیون دلار برای ایجاد زنجیره های تامین فلزات کمیاب داخلی اعطا کرده است و وزارت انرژی نیز میلیاردها دلار برای شروع صنعت لیتیوم کشور هزینه کرده است. ایالات متحده در حال جست و جوی زنجیره های تامین عناصر کلیدی کمیاب در سرتاسر جهان بوده است، و در سال های اخیر با روی آوردن به کشورهایی از جمله مغولستان، آفریقای جنوبی و مکزیک برای معاملات تجاری بالقوه، تلاش ها برای تضمین عرضه خود را تشدید کرده است. با این حال، ایجاد توافقات تجاری که چین قبلاً به آنها نرسیده است، دشوار است. به عنوان مثال، چین در حال گسترش امپراتوری انرژی سبز در آمریکای لاتین غنی از لیتیوم بوده است، اما ایالات متحده برای ورود به بازار مشابه، زمان نسبتاً دشواری داشته است.خوشبختانه، ایالات متحده از نظر زمین شناسی نیز از نظر بسیاری از عناصر کمیاب غنی است -فقط نیاز به ساخت یک صنعت استخراج و فرآوری کامل از پایه دارد. با توجه به تقاضای عظیم و به سرعت در حال رشد برای این عناصر، و همچنین ریسک ژئوپلیتیکی مرتبط با انحصار یک کشور در زنجیره تامین آنها، این نوع جدول زمانی ایده آل نیست.اما محققان دانشگاه یوتا میانبری پیدا کرده اند. از قضا، کلید تامین انرژی صنعت انرژی های تجدیدپذیر ایالات متحده ممکن است نیازمند مشارکت با صنعت زغال سنگ ایالات متحده برای استخراج سریعتر و مقرون به صرفه تر معادن این فلزات باشد. یک تیم تحقیقاتی "غلظت بالایی" از عناصر کمیاب را در معادنی که در حال حاضر عملیاتی هستند در کمربند زغال سنگ Uinta کلرادو و یوتا پیدا کرده اند.

روزگار معدن
یکشنبه
• ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

تقاضای آلومینیوم در قاره سبز با رکود مواجه شد

قیمت سه ماهه آلومینیوم بورس فلزات لندن در روز سه‌شنبه ۲۱ می ۲۰۲۴ به بالاترین میزان روزانه خود یعنی دو هزار و ۷۶۵ دلار در هر تن رسید که بالاترین سطح قیمت از ماه ژوئن ۲۰۲۲ که بالای دو هزار و ۸۰۰ دلار در هر تن معامله می‌شد را نشان می‌دهد.

شماری از منابع مطرح کردند که افزایش قیمت آلومینیوم در بورس آتی، بر قیمت این فلز در بازار فیزیکی نیز تاثیر گذاشته است. لازم به یادآوری است که پریمیوم آلومینیوم در بازار اروپا از ابتدای سال جاری میلادی به دلیل محدودیت در روند عرضه منطقه‌ای این فلز و روند صعودی هزینه‌های حمل‌ونقل، افزایش را تجربه کرده است. این روند صعودی در حالی اتفاق افتاده است که حجم تقاضا برای آلومینیوم در بازار و چشم‌انداز آن همچنان در وضعیت رکود قرار دارد.

اندی فریدا، تحلیلگر موسسه «Fastmarkets» اظهار داشت که حجم تقاضا برای آلومینیوم آلیاژی «P1020A» در بازار اروپا در وضعیت رکود قرار دارد.افزایش اختلاف قیمت‌ها و وضعیت فعلی کانتنگو بدان معنا خواهد بود که دسترسی به آلومینیوم در بازار اروپا همچنان با محدودیت مواجه بوده و روند عرضه این فلز با اختلالات و افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل همراه است.

▣ وضعیت پریمیوم آلومینیوم در بازار اروپا از می ۲۰۲۳ تا می ۲۰۲۴

به گفته شماری از معامله‌گران، چشم‌انداز کاهشی حجم تقاضای مصرف‌کننده برای آلومینیوم در بازار اروپا، همراه با روند افزایشی هزینه حمل‌ونقل محموله‌های این فلز و همچنین پریمیوم از مبدا آسیا، وضعیت بازار آلومینیوم را در قاره سبز در هاله‌ای از ابهام قرار داده است.

برخی دیگر به حجم قابل‌توجهی از فلز آلومینیوم که اخیرا به انبارهای ذخایر بورس فلزات لندن در بندر «Klang» مالزی هدایت شده‌اند، چشم دوخته‌اند تا با کمک آن بتوانند اندکی محدودیت‌های حجم عرضه اخیر این فلز در بازار اروپا را کاهش دهند.

موسسه «Fastmarkets» پریمیوم آلومینیوم آلیاژی «P1020A» را در روز پنج‌شنبه ۲۳ می ۲۰۲۴ با شرط پرداخت تعرفه‌های گمرکی و تحویل محموله در بندر روتردام را حدود ۲۴۵ تا ۲۶۵ دلار به ازای هر تن اعلام کرد که به نسبت پریمیوم ۲۴۵ تا ۲۶۰ دلار در هر تن گزارش شده در یک روز قبل از تاریخ مذکور و نسبت به پریمیوم ۲۲۰ تا ۲۳۵ دلار در هر تن تعیین شده در ابتدای ماه می سال جاری میلادی افزایش را به ثبت رساند.یکی از مصرف‌کنندگان در همین رابطه تاکید کرد که دسترسی به محموله‌هایی که تعرفه‌های گمرکی آن پرداخت نشده کاهش یافته است.

فرو آلیاژهای سبز؛ زمینه‌ساز ایجاد فرصت‌های جدید

مهدی نجفی

واحدهای ذوب فروآلیاژ در چین، در حال برنامه‌ریزی برای افزایش تولید محصولات سبز در سال ۲۰۲۴ با سه رویکرد استفاده بیشتر از نوآوری در فرایند ذوب، بررسی امکان استفاده از هیدروژن سبز و یافتن جایگزینی برای کک هستند.

حمایت دولت‌های محلی از تولید زیست‌پایشی و افزایش حجم تقاضای فولادسازان در صنایع پایین‌دستی در کنار ظهور پدیده فرایند تولید مبتنی بر انرژی‌های پاک، بدین معناست که واحدهای ذوب فروآلیاژ در چین عزم خود را برای افزایش استفاده از برق سبز در فرایند تولید در سال ۲۰۲۴ جزم کرده‌اند. برخی از منابع به این موسسه اعلام کردند که این مسئله به نوبه خود مفهوم رقابت‌پذیری در تولیدکنندگان را افزایش خواهد داد و موجب بازطراحی در ساختار صنایع می‌شود.

از آنجایی که صنعت فروآلیاژها انرژی‌بر است، بنابراین تمرکز خاصی از سوی دولت این کشور در ارائه برنامه‌های گسترش تولید محصولات سبز در این صنعت معطوف شده است.

در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳، بخش‌های مختلف در دولت چین و انجمن داخلی صنعت فروآلیاژ، مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها را در خصوص مسائل صرفه‌جویی در مصرف انرژی، کاهش میزان انتشار کربن و همچنین نیاز به دریافت مجوزهای سخت‌گیرانه برای راه‌اندازی واحدهای ذوب فروآلیاژ سبز و محصولات نهایی ارائه کردند. انجام این اقدامات، به تدریج توجه واحدهای ذوب فروآلیاژ در چین را به خود جلب کرده است.

وانلی شی، دبیر کل انجمن صنعت فروآلیاژ چین بیان کرد: این تغییر یک روند فراگیر در صنعت فروآلیاژها محسوب می‌شود و می‌توان انتظار داشت که شرکت‌های بیشتری در سال ۲۰۲۴ به استفاده از برق سبز در فرایند تولید گرایش پیدا کنند.

وی در گفت‌وگوی خود با موسسه «Fastmarkets» مطرح کرد: استفاده از برق تولید شده مبتنی بر انرژی‌های سبز، اولویت اصلی واحدهای ذوب جهت تقاضای آن‌ها برای دریافت مجوز تولید محصولات سبز به شمار می‌رود؛ چراکه این نوع انرژی مصرفی، مقرون‌به‌صرفه بوده و دسترسی به آن نیز آسان است.

همچنین تعداد بیشتری از تولیدکنندگان فروسیلیسیوم قصد دارند استفاده از انرژی باد را به جای انرژی زغال‌سنگ حرارتی برای تامین برق افزایش دهند. به علاوه، قیمت فروسیلیسیوم تا حد زیادی به تغییرات در هزینه برق و قیمت انرژی در خارج از چین و قیمت نیمه کک (کک نسوز) با توجه به منابع متعدد بازار بستگی دارد.

یکی از تحلیلگران شرکت «Guoxin Futures» عنوان کرد: انتظار می‌رود قیمت برق در مراکز اصلی تولید فروسیلیسیوم در سال ۲۰۲۴ افزایش پیدا نکند و حتی ممکن است روند نزولی به خود بگیرد. وی دلیل این مسئله را افزایش تمایل تولیدکنندگان فروسیلیسیوم در شمال غرب چین به استفاده از برق سبز همسو با تولیدکنندگان آلیاژهای سبز اعلام کرد.

یکی از معامله‌گران فروسیلیسیوم مستقر در چین عنوان کرد: در حال حاضر برق مورد نیاز برای تولید این محصول عمدتا از انرژی زغال‌سنگ تامین می‌شود.

وی افزود: به دلیل استقبال تولیدکنندگان از فولاد سبز طی ماه‌هایی که وزش باد در شمال چین افزایش پیدا می‌کند، در صورت امکان اکثر تولیدکنندگان فروسیلیسیوم از انرژی باد به منظور تامین برق خود استفاده می‌کنند که این مسئله هزینه تولید فروسیلیسیوم را کاهش می‌دهد.

به علاوه، تولیدکنندگان سیلیکومنگنز و فروکروم در بخش مغولستان داخلی به عنوان مرکز تولید فروآلیاژها در چین، با حمایت دولت‌ها و مقامات محلی استفاده از برق تولید شده مبتنی بر انرژی‌های تجدیدپذیر را افزایش خواهند داد.

به گفته یک تولیدکننده آلیاژ منگنز، دولت محلی بخش مغولستان داخلی چین تلاش خواهد کرد تا میزان مصرف برق سبز در این استان را تا نیمه دوم سال ۲۰۲۴، به حدود ۶۰ درصد از حجم کل برق مصرفی این تولیدکنندگان برساند.

▣ تاثیر توسعه انرژی سبز در افزایش تقاضا برای وانادیوم

به گفته چن دونگهوی، معاون دبیرکل بخش وانادیوم انجمن آهن و فولاد چین «Cisa»، عرضه وانادیووم در سال ۲۰۲۴ در سطح جهان همچنان در وضعیت مازاد باقی خواهد ماند.

طبق ادعای برخی از منابع صنعتی، استفاده از پنتا اکسید وانادیوم در تولید فولاد خام هم‌راستا با روند نزولی رشد صنعت املاک در چین در سال ۲۰۲۳، در مقایسه با سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲ رو به کاهش است؛ همچنین مقدار تولید میلگرد در سال ۲۰۲۳ نسبت به مقدار تولید این محصول در بازه زمانی سال‌های سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۲ کمتر بود.

یکی از معامله‌گران وانادیوم مستقر در چین خاطرنشان کرد: وضعیت نامناسب بخش املاک در چین همچنان بر قیمت وانادیوم تاثیرگذار است. باید دانست که حدود ۸۰ درصد از وانادیوم در تولید فولاد استفاده می‌شود.دونگهوی تصریح کرد: با در نظر گرفتن افزایش میزان کربن تولیدی تا سال ۲۰۳۰ و طرح کربن صفر تا سال ۲۰۶۰ در چین، صنعت وانادیوم در سال ۲۰۲۴ وارد یک دوره تحول و توسعه خواهد شد. این مسئله بدان معناست که استفاده از وانادیوم در صنعت فولاد، کاهش و در صنایع غیر فولادی افزایش خواهد یافت.

به گفته وی، استفاده از وانادیوم در صنعت انرژی سبز در سال ۲۰۲۴ افزایش پیدا خواهد شد. لازم به ذکر است باتری‌های وانادیومی، سهمی کمتر از یک درصد در صنعت ذخیره انرژی را در اختیار دارند؛ در حالی که سهم باتری‌های لیتیومی در این صنعت حدود ۹۶/۵ درصد است.

بر اساس پیش‌بینی برخی از منابع صنعتی، استفاده از فناوری باتری وانادیومی احتمالا در سال ۲۰۲۵ افزایش خواهد یافت. تخمین زده می‌شود که به منظور تولید باتری وانادیومی در جهان، تقریبا حدود ۴۵ هزار تن پنتا اکسید وانادیوم در سال نیاز خواهد بود. شایان ذکر است که بسیاری از فعالان بازار وانادیوم، چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای برای توسعه باتری‌های وانادیومی ارائه کرده‌اند.یکی دیگر از معامله‌گران وانادیم مستقر در چین عنوان کرد: سیاست‌های کلی ارائه شده به تدریج به سمت فناوری‌ها و انرژی‌های سبزتر حرکت کرده که این موضوع ممکن است تاثیر بسیار مثبتی بر افزایش استفاده از باتری‌های وانادیومی در سال ۲۰۲۴ داشته باشد.

▣ فرصتی برای بازسازی صنعت فروآلیاژ

به گفته برخی از فعالان صنعت فروآلیاژ، تحولات در بخش انرژی‌های سبز همچنان در حال تاثیرگذاری بر ساختار صنعت فروآلیاژ چین است. گفتنی است برخی از انرژی‌های تجدیدپذیر همچون انرژی بادی و خورشیدی، عمدتا در بخش مغولستان داخلی در شمال چین تولید و استفاده می‌شوند؛ در حالی که در جنوب این کشور، استفاده و تولید انرژی حرارتی یا برق تولیدی در نیروگاه‌های برق‌آبی در صنایع رایج‌تر است.

دبیر کل انجمن صنعت فروآلیاژ چین در همین راستا اظهار داشت: از سال ۲۰۲۴، ساختار تولید فروآلیاژ تغییر خواهد کرد و شمال چین به دلیل دسترسی بیشتر به برق سبز، سهم بیشتری در تولید فروآلیاژها و عرضه آن‌ها در بازار خواهد داشت. در عین حال، واحدهای ذوب در جنوب این کشور ممکن است به دلیل افزایش رقابت در صنعت فروآلیاژ با تعطیلی یا حذف تدریجی مواجه شوند.

بر اساس گزارش اداره ملی آمار چین، مقدار تولید سالانه فروآلیاژ این کشور در سال ۲۰۲۳، حدود ۳۴/۷۴ میلیون تن اعلام شد که در مقایسه با تولید ۳۴/۱۰ میلیون تن به ثبت رسیده در سال ۲۰۲۲، حدود ۲ درصد افزایش داشت.وی بر این باور است که تولید فروآلیاژ در سال ۲۰۲۴ نسبت به سال ۲۰۲۳، تغییر چندانی را به ثبت نرساند و حجم تقاضا برای این محصول در سال ۲۰۲۴ با کاهش همراه شود. در همین راستا، هزینه تولید آن دسته از تولیدکنندگانی که از برق سبز استفاده می‌کنند، به مراتب کمتر خواهد بود که یک مزیت در عرصه رقابت برای آن‌ها محسوب می‌شود.

▣ چشم‌انداز صنعت فروآلیاژ در سال ۲۰۲۴ و پس از آن

علاوه بر استفاده از برق سبز، وانلی شی از سه رویکرد استفاده بیشتر از نوآوری در فرایند ذوب، بررسی امکان استفاده از هیدروژن سبز و یافتن جایگزینی برای کک در صنعت فروآلیاژ چین نام می‌برد که تولیدکنندگان در این صنعت قصد دارند امکان به‌کارگیری آن‌ها را مورد ارزیابی قرار دهند.

وی در این رابطه مطرح کرد: اگرچه واحدهای ذوب بزرگ از فناوری‌های تولید پیشرفته استفاده می‌کنند اما هنوز فضا برای ارتقای این واحدهای تولیدی و یا بهینه‌سازی فرایند تولید محصولات سبزتر وجود دارد.هیدروژن سبز به عنوان بخشی از انرژی‌های پاک، نقش مهمی را در بخش ذوب ایفا خواهد کرد. در روز پنجم دسامبر ۲۰۲۳، مقامات بخش مغولستان داخلی چین برنامه توسعه انرژی خود را تحت عنوان «چهاردهمین برنامه پنج ساله» اعلام کردند که در آن، امکان استفاده از هیدروژن سبز و تاثیر آن بر کاهش کربن تولیدی صنایع در منطقه بررسی خواهد شد.گفتنی است از کک به عنوان یک ماده احیاکننده در فرایند تولید فروآلیاژها استفاده می‌شود؛ اگرچه یافتن جایگزین برای کک بسیار دشوار است اما این مسئله همچنان در دست بررسی بوده و ارزش تلاش و سرمایه‌گذاری دارد.

آیا بزرگ‌ترین معامله بخش معدن رخ خواهد داد؟

درخواست خرید دارایی مس شرکت «Anglo American» از سوی شرکت «BHP» همچنان از سوی سهام‌داران این شرکت پذیرفته نشده است. در صورتی که کل دارایی‌های مس شرکت «Anglo American» به شرکت «BHP» واگذار شود، قرارداد مذکور میان این دو شرکت به بزرگ‌ترین معامله در تاریخ بخش معدن تبدیل خواهد شد.

شرکت «Anglo American» پس از رد درخواست برای واگذاری دارایی‌های مس خود از سوی سه شرکت به دلیل مبلغ پیشنهادی پایین‌تر از ارزش واقعی دارایی‌ها، این فرصت را برای شرکت «BHP» فراهم کرد تا این بار پیشنهاد بهتری را ارائه دهد.

بر همین اساس و به گفته شماری از سرمایه‌گذاران و تحلیلگران، شرکت «BHP» یک هفته فرصت دارد تا با پیشنهادی ترغیب‌کننده آن دسته از سهام‌داران شرکت «Anglo American» که ارقام پیشنهادی قبلی را پایین‌تر از ارزش دارایی‌های مس تلقی کرده، راضی کنند.

شرکت «BHP» درصدد است دارایی‌های مس شرکت «Anglo American» واقع در آمریکای لاتین را تصاحب کند و به نظر می‌رسد در این باره تصمیم آن جدی است. با این حال، ساختار پیچیده ثبت چنین معامله‌ای، عدم رضایت هیئت مدیره شرکت «Anglo American» برای واگذاری دارایی‌های مذکور و تقاضای سرمایه‌گذاران و سهام‌داران شرکت نامبرده برای افزایش مبلغ پیشنهادی تا حدی ممکن است بر اراده شرکت «Anglo American» در راستای ثبت این قرارداد تاثیر منفی گذاشته باشد.

در ابتدا شرکت «BHP» به سرمایه‌گذاران و سهام‌داران شرکت «Anglo American» پیشنهاد پرداخت مبلغ کل خرید به صورت نقدی و یک‌جا را ارائه داد اما سرمایه‌گذاران از این اقدام شرکت «BHP» خرده گرفتند و اعلام کردند که رقم پیشنهادی از سوی شرکت «BHP» مبتنی بر نیاز جدی این شرکت به راه‌اندازی کسب‌وکار جدید مس ارائه شده است.

ایان وودلی، مدیر سبد سهام در شرکت «Old Mutual» که سهام‌دار هر دو شرکت «Anglo American» و «BHP» است، بیان کرد: شرکت «BHP» قصد دارد دیر یا زود جایگاه سبد سهام خود را تغییر دهد؛ چراکه در صورت خرید دیرهنگام سهام شرکت «Anglo American»، ارزش سهام خریداری شده در معاملات آتی کاهش خواهد یافت.

احتمالا شرکت «BHP» بر این باور است که توانسته راهی را برای خرید دارایی‌های مس شرکت «Anglo American» آن هم با قیمتی منصفانه پیدا کند اما به نظر می‌رسد این راهکار تاکنون جواب نداده است. شرکت «Anglo American» در یک ماه گذشته (ماه می ۲۰۲۴) تاکنون سه پیشنهاد ارائه شده از سوی شرکت «BHP» را رد کرده است. آخرین پیشنهاد ارائه شده از سوی شرکت مذکور برای خرید دارایی‌های مس شرکت «Anglo American» مبلغی حدود ۲۹/۳۴ پوند برای هر سهم یا به طور کلی ۳۸/۶ میلیارد پوند (۴۹/۰۵ میلیارد دلار) اعلام شد. شرکت «Anglo American» در نظر دارد برخی از دارایی‌های کم‌سود یا زیان‌ده خود نظیر دارایی زغال‌سنگ، نیکل، الماس و پلاتین را به منظور تمرکز بر افزایش تولید مس خود به بیش از یک میلیون تن طی ۱۰ سال، واگذار کند.

علاوه‌براین، شرکت «Anglo American» قصد دارد سهام سه دارایی مس خود شامل ««Colluhuasi Quellaveco»» و «Los Bronces» در شیلی و پرو را واگذار کند. این سه معدن با توجه به عمر بالای آن‌ها دارای ذخایر بالایی از سنگ‌های معدنی مس هستند؛ پیش‌بینی می‌شود، میزان تولید مس در سه معدن مذکور تا پایان سال ۲۰۲۴ به حدود ۵۳۲ هزار تن برسد.

تحلیلگران شرکت «Macquarie» پیش‌بینی کردند که میزان تولید مس شرکت «BHP» در سال ۲۰۲۶ به حدود یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن در سال برسد و سپس به دلیل افزایش هزینه‌ها به تدریج به حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن در سال ۲۰۲۸ کاهش پیدا کند.

روند نزولی در میزان تولید مس شرکت «BHP» را عمدتا می‌توان به پیش‌بینی کاهش میزان تولید در معدن تحت مدیریت این شرکت به نام «Escondida» نسبت داد که انتظار می‌رود میزان تولید در این معدن از یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن در سال ۲۰۲۵ به حدود ۹۰۰ هزار تن در سال ۲۰۲۸ کاهش پیدا کند.

گفتنی است که از فلز مس در صنعت برق و بخش ساخت‌وساز در حجم بسیار بالا استفاده می‌شود و انتظار می‌رود که این فلز در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر از طریق افزایش تقاضا برای آن در بخش خودروهای الکتریکی نقشی کلیدی ایفا کند. همچنین حجم تقاضا برای این فلز سرخ در شماری از مراکز داده به منظور استفاده از آن در بخش هوش مصنوعی به طور قابل‌توجهی افزایش یافته است.

برخی از معامله‌گران به خبرگزاری رویترز اعلام کردند: اگرچه کنسانتره مس در بزرگ‌ترین معدن مس جهان یعنی معدن «Escondida» در شیلی حاوی ۲۴ تا ۲۸ درصد محتوای مس است که یک سطح استاندارد برای صنعت فلز نامبرده محسوب می‌شود اما بررسی‌های اخیر از محموله‌های کنسانتره مس استخراج شده از معدن مذکور نشان می‌دهد که درصد محتوای مس در سنگ‌های معدنی این پروژه کاهش یافته است.

کاهش درصد محتوای مس در سنگ‌های معدنی در پروژه «Escondida» که استخراج از آن از سال ۱۹۹۰ آغاز شده است، موجب شد بر چالش‌های صنعت مس در راستای کاهش گرید سنگ‌های معدنی و فقدان ذخایر معدنی جدید به منظور جایگزینی آن از سوی تولیدکنندگان در قاره آمریکای لاتین افزوده شود.

پیشنهاد افزایش مبلغ پیشنهادی از سوی سهام‌داران شرکت «Anglo American»

اگرچه شرکت «Anglo American» موافقت کرده است که از خود در برابر پیشنهادات ارائه شده از سوی شرکت «BHP» تعامل نشان دهد اما تاکید کرده که شرط شرکت «BHP» مبنی بر واگذاری و تفکیک فوری دارایی‌های «Platinum» و «Kumba Iron Ore» متعلق به شرکت «Anglo American»، موافقت با ثبت این معامله را دشوارتر کرده است؛ چراکه این کار وضعیت دو دارایی نامبرده در آفریقای جنوبی را با هاله‌ای از ابهام مواجه می‌کند و ارزش سهام سرمایه‌گذاران در این دو دارایی را به خطر می‌اندازد.

یکی از مدیران صندوق سرمایه‌گذاری «Sanlam Investment Management» که در هر دو شرکت «BHP» و«Anglo American» سهام دارد، اظهار داشت: تاکید شرکت «Anglo American» برای حفظ دارایی «Kumba Iron Ore» در راستای واگذاری برخی از سهام دارایی‌های خود نشان می‌دهد که چگونه شرکت «BHP» ساختار پیشنهادی خود را تغییر می‌دهد.

وی افزود: اگر پیشنهاد شرکت «BHP» مبنی بر پرداخت خرید سهام به صورت نقدی و یک‌جا همراه با واگذاری فوری دارایی «Kumba Iron Ore» همچنان پابرجا بماند، ممکن است هیچ‌گاه نتواند موافقت هیئت مدیره شرکت «Anglo American» را به دست آورد.

سخنگوی شرکت «BHP» در روز چهارشنبه ۲۲ می ۲۰۲۴، تاکید کرد: پیشنهاد قیمت ارائه شده از سوی این شرکت برای خرید دارایی‌های مس شرکت «Anglo American» نهایی است، مگر اینکه پیشنهادی از سوی شخص ثالث یا هیئت مدیره شرکت «Anglo American» با شرایطی بهتر ارائه شود.

یکی از منابع مطلع از این مسئله تصریح کرد که شرکت «BHP» قصد ندارد ساختار پیشنهادی خود را تغییر داده و همچنین مبلغ پیشنهادی را افزایش دهد. به گفته یکی از سرمایه‌گذاران بزرگ شرکت «Anglo American»، رقم پیشنهادی سوم شرکت «BHP» هنوز کمتر از حداقل قیمت منصفانه مورد انتظار سرمایه‌گذاران شرکت «Anglo American» یعنی ۳۱/۹۳ پوند برای هر سهم است.

وی در همین راستا ادامه داد: بالاترین رقمی که شرکت «BHP» می‌تواند ارائه دهد ۳۷/۴۴ پوند به ازای هر سهم خواهد بود.

سخنگوی شرکت «Public Investment Corporatio» در آفریقای جنوبی به عنوان دومین سرمایه‌گذار بزرگ شرکت «Anglo American»، در روز ۲۲ می ۲۰۲۴ قبل از ارائه سومین پیشنهاد شرکت «BHP» اذعان کرد که پیشنهاد اولیه ارائه شده از سوی این شرکت برای خرید دارایی‌های مس نیاز به بازبینی اساسی دارد. مدیر سبد سهام در شرکت «Old Mutual» در خصوص پیشنهاد ارائه شده از سوی شرکت «BHP» مطرح کرد: بهتر بود که ابتدا شرکت نامبرده دارایی‌های مس را خریداری می‌کرد و سپس خود تفکیک این دارایی‌ها را انجام می‌داد.

برمدار جهان

زیبایی بهشت در میان کویر، اوپال آندراموکا

در قلب خشن و سوزان کویر استرالیا، گوهری کمیاب و درخشان نهفته است که از دیرباز انسان را مسحور خود کرده است. اوپال آندراموکا، با رگه‌های آتشین و رنگ‌های خیره کننده، سنگی منحصر به فرد است که داستان زمین شناسی غنی و فرهنگی کهن را روایت می‌کند.

اوپال آندراموکا در طی میلیون‌ها سال در اعماق زمین شکل گرفته است. سیلیکات‌ها، با ذرات آب و ناخالصی‌های معدنی مخلوط شده و در میان سنگ‌های رسوبی متراکم می‌شوند. با گذشت زمان، گرما و فشار باورنکردنی این مخلوط را به ژل سیلیسی تبدیل می‌کند که به تدریج خشک می‌شود و اوپال را تشکیل می‌دهد. ترکیب شیمیایی اوپال آندراموکا عمدتاً از سیلیس (SiO_2) تشکیل شده است، اما ناخالصی‌های مختلف مانند آهن، منگنز و مس رنگ‌های منحصر به فرد آن را ایجاد می‌کنند. رگه‌های آتشین قرمز، نارنجی و زرد از اکسید آهن، در حالی که رنگ‌های آبی و سبز از مس نشأت می‌گیرند.

اوپال آندراموکا در درجه اول در منطقه آندراموکا در استرالیای جنوبی یافت می‌شود. این منطقه دارای ذخایر غنی از سنگ‌های رسوبی است که شرایط ایده آلی را برای تشکیل اوپال فراهم می‌کند. معادن اوپال آندراموکا به خاطر تولید برخی از باکیفیت ترین و زیباترین اوپال های جهان مشهور هستند. عوامل زمین شناسی در منطقه آندراموکا نقش مهمی در تنوع رنگ و کیفیت اوپال دارند. ترکیب شیمیایی سنگ‌های رسوبی، دما و فشار در طول فرآیند تشکیل اوپال، همگی بر ظاهر نهایی سنگ تأثیر می‌گذارند. اوپال آندراموکا از دیرباز توسط مردم بومی استرالیا مورد استفاده قرار می گرفته است. آنها این سنگ را مقدس می‌دانستند و از آن برای ساخت طلسم و جواهرات استفاده می‌کردند. در اواخر قرن نوزدهم، معدنچیان اروپایی اوپال آندراموکا را کشف کردند و به زودی این سنگ به دلیل زیبایی و کمیاب بودن خود به شهرت جهانی رسید.

اوپال آندراموکا به خاطر تنوع رنگ خیره کننده‌اش شناخته شده است. رایج‌ترین رنگ‌ها قرمز، نارنجی، زرد، آبی و سبز هستند، اما رنگ‌های دیگر مانند صورتی، بنفش و قهوه‌ای نیز یافت می‌شوند. اوپال آندراموکا همچنین به دلیل "بازی رنگ" خود مشهور است، که به درخشش و تغییر رنگ در زیر نور اشاره دارد. هیچ سیستم درجه بندی واحدی برای اوپال آندراموکا وجود ندارد، اما به طور کلی بر اساس رنگ، بازی رنگ، شفافیت و وضوح درجه بندی می‌شود. اوپال های با رنگ‌های روشن، بازی رنگ قوی و شفافیت بالا، ارزشمندترین محسوب می‌شوند.

اوپال آندراموکا بیش از یک سنگ زیبا است. این سنگ دارای اهمیت تاریخی و فرهنگی عمیقی است. مردم بومی استرالیا از اوپال در مراسم مذهبی و برای ساخت طلسم استفاده می‌کردند. در فرهنگ‌های دیگر، اوپال به عنوان سنگی نماد امید، شانس و خوشبختی شناخته می‌شود. اوپال آندراموکا در ساخت جواهرات نفیس از جمله انگشتر، گردنبند و گوشواره استفاده می‌شود. این سنگ همچنین برای ساخت مجسمه‌ها، تندیس‌ها و سایر اشیا تزئینی استفاده می‌شود.

اوپال آندراموکا به طور معمول به صورت کابوشن تراشیده می‌شود، که یک برش صاف و محدب با پایه صاف است. این نوع برش به حداکثر رساندن بازی رنگ و زیبایی سنگ کمک می‌کند. اوپال آندراموکا فراتر از جواهرات و اشیا تزئینی، کاربردهای صنعتی نیز دارد. به دلیل خواص نوری منحصر به فرد، از اوپال در ساخت لیزر و سایر دستگاه‌های اپتیکی استفاده می‌شود. اوپال همچنین می‌تواند به عنوان سنسور برای تشخیص گازها و بخارات استفاده شود.

صنعت اوپال آندراموکا با چالش‌هایی از جمله پایداری و منابع اخلاقی روبرو است. معادن اوپال می‌توانند تأثیر قابل توجهی بر محیط زیست داشته باشند و استخراج سنگ می‌تواند به زیستگاه‌های طبیعی آسیب برساند.

مهم است که اوپال آندراموکا به طور پایدار و مسئولانه استخراج شود. این به معنای استفاده از روش‌های استخراج دوستدار محیط زیست و اطمینان از اینکه حقوق و رفاه جوامع محلی مورد احترام قرار می‌گیرد، است.

اوپال آندراموکا در بسیاری از فرهنگ‌ها افسانه‌ها و اساطیر دارد. در فرهنگ بومی استرالیا، اوپال به عنوان سنگی مقدس دیده می‌شود که ارواح اجداد را در خود جای داده است. برخی معتقدند که اوپال می‌تواند قدرت شفا و بینایی را به ارمغان بیاورد. در فرهنگ‌های دیگر، اوپال به عنوان سنگی نماد امید، شانس و خوشبختی شناخته می‌شود. برخی معتقدند که اوپال می‌تواند صاحب خود را در برابر بدشانسی محافظت کند و شادی و فراوانی را به ارمغان بیاورد.

اوپال آندراموکا در طول تاریخ در ساخت جواهرات نفیس استفاده شده است. برخی از نمونه‌های معروف شامل:

اوپال آتشین: این اوپال بزرگ و خیره کننده، بزرگترین اوپال تراشیده شده در جهان است. این سنگ در سال ۱۹۵۷ در آندراموکا، استرالیا کشف شد و وزن آن ۵۴.۵ کیلوگرم است.

اوپال ملکه الیزابت: این اوپال زیبا به ملکه الیزابت دوم در سال ۱۹۵۴ هدیه داده شد.

این سنگ به رنگ آبی روشن با رگه‌های بنفش و سبز است و در تاج ملکه استفاده می‌شود.

اوپال امید: این اوپال سیاه رنگ با رگه‌های آبی و سبز، یکی از مشهورترین اوپال های جهان است. این سنگ در قرن هجدهم کشف شد و گفته می‌شود که صاحب خود را در برابر بدشانسی محافظت می‌کند.

اوپال آندراموکا سنگی نسبتاً ظریف است و به مراقبت و تمیز کردن منظم نیاز دارد.

برای تمیز کردن اوپال، از یک پارچه نرم و مرطوب استفاده کنید.

از استفاده از مواد شوینده یا صابون خودداری کنید، زیرا می‌تواند به سنگ آسیب برساند. اوپال را از قرار گرفتن در معرض گرمای شدید یا نور مستقیم خورشید دور نگه دارید. این می‌تواند باعث خشک شدن و ترک خوردن سنگ شود. اوپال را نیز در هنگام انجام فعالیت‌های شدید یا هنگام استفاده از مواد شیمیایی خشن از بدن خود دور نگه دارید.

اوپال آندراموکا سنگی منحصر به فرد و زیبا است که داستان زمین شناسی غنی و فرهنگی کهن را روایت می‌کند.

با رنگ‌های خیره کننده، بازی رنگ و خواص نوری منحصر به فرد، اوپال آندراموکا یک گنج واقعی از طبیعت است.

این سنگ نه تنها به عنوان یک سنگ قیمتی ارزشمند است، بلکه اهمیت تاریخی و فرهنگی عمیقی نیز دارد.

اوپال آندراموکا یادآور قدرت و زیبایی طبیعت است و به ما یادآوری می‌کند که با احترام با سیاره خود رفتار کنیم.

روزگار معدن
یکشنبه
۱۹ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

روی موج معدن

رخ‌نمایی پیش از موعد سنگ آهن در معدن D۱۹ استان یزد

معدن سنگ آهن D۱۹ استان یزد علاوه بر اهتمام به تحقق مطالبه ۴۰ ساله مردم منطقه از محل مسئولیت اجتماعی خود، بیش از یک سال قبل از موعد برنامه زمان بندی، به ماده معدنی با خلوص ۴۰ تا ۵۰ درصدی رسید.

صنعت فولاد در هر کشور به عنوان صنعت مادر شناخته می‌شود و همین موضوع موجب شده است تا پایه و اساس تمامی فعالیت‌های اقتصادی باشد و به همراه خود رشد و توسعه کشور را به وجود آورد و یزد یکی از استانهای تاثیرگذار در حلقه اول این زنجیره یعنی تامین سنگ آهن مورد نیاز فولادسازی‌های کشور است.

سالهاست که زنگ خطر پایان یافتن ذخائر دو معدن بزرگ سنگ اهن کشور در یزد به صدا درآمده ولی متولیان با اخذ تدابیر لازم نسبت به اکتشاف ذخائر جدید سنگ آهن در استان اقدام کرده‌اند که یکی از این ذخائر غنی دشت یوز دره انجیر بافق واقع شده است؛ ذخائری که قرار است خوارک دو مجموعه صنعتی معدنی بزرگ کشور در استان را تامین و از بیکاری چندین هزار کارگر این مجموعه‌ها خودداری کند.

مجموعه معدنی و اکتشافی آری دشت یوز موسوم به D۱۹ از مهرماه ۱۴۰۰ با عملیات باطله‌برداری کار خود را آغاز کرده و هر چند قرار بود در بازه چهار ساله به مرحله استخراج ماده معدنی یعنی سنگ آهن برسد ولی موفق شده پیش از موعد و از یک هفته قبل به ماده معدنی برسد و طی همین مدت نیز نزدیک ۲۰ هزار تن سنگ آهن از زمین استخراج و روی زمین دپو کند.

با توجه به این که باطله‌برداری از این معدن حین عملیات اکتشاف صورت گرفته، تاکنون ۵۰ میلیون تن ذخیره قطعی در این مجموعه گواهی کشف گرفته و پیش بینی می‌شود طی ۱۰ سال آینده سالانه چهار تا پنج میلیون تن سنگ آهن با عیار متوسط ۴۰ تا ۵۰ درصد از این مجموعه برای تامین خوراک دو مجموعه بزرگ صنعتی و معدنی استان استخراج شود.

این مجموعه معدنی که با سرمایه گذاری هشت هزار میلیارد تومان در حال فعالیت است و ارتقای بهره‌وری را سرلوحه کار تمام عوامل خود قرار داده، بنا به گفته مسئولانش از دستاوردهای نظام و دولت سیزدهم محسوب می‌شود.

«محمدرضا کاظم پور» مدیر عامل این مجموعه در جمع خبرنگاران استانی، تلاش برای تحقق شعار امسال که از سوی مقام معظم رهبری به عنوان «جهش تولید با مشارکت مردم» نامگذاری شده و یکی از مهمترین و کارآمدترین راه‌های توسعه کشور است را جزو برنامه‌های توسعه‌ای این معدن خواند و گفت: هم‌افزایی بخش دولتی با بخش خصوصی و مردم می‌تواند بسیاری از چالش‌های پیش روی اقتصاد کشورمان را بردارد که امیدواریم جامعه نخبگانی بیش از پیش در این باره کمک کنند.

وی اظهار کرد: خوشبختانه با حمایت دو مجموعه بزرگ معدنی استان و مسئولان اجرایی یزد، معدن سنگ آهن D۱۹ با نفوذ به عمق ۱۷۰ متری زمین و ۱۶۰ میلیون تن باطله‌برداری در بازه کمتر از سه سال و پیش از برنامه زمان بندی چهار ساله موفق به دستیابی به سنگ آهن با خلوص بالا شده است که در نوع خود رکوردی در کشور محسوب می‌شود.

کاظم‌پور با بیان این که باطله برداری از این معدن از مهرماه ۱۴۰۰ آغاز شده و اکنون ۴۰ درصد جلوتر از برنامه زمان‌بندی هستیم، گفت: برای اولین بار در کشور با بهره‌گیری از نیروهای جوان و بومی متخصص موفق به باطله‌برداری حین اکتشاف و دستیابی به ماده معدنی شده‌ایم.

وی متذکر شد: هم اکنون ۱۱۰۰ نفر به طور مستقیم و ۱۵۰۰ نفر نیز به طور غیرمستقیم در این مجموعه معدنی مشغول بکار هستند که قطعاً با آغاز رسمی عملیات استخراج، فرصت‌های شغلی بیشتر را به ویژه از داخل استان جذب خواهیم کرد.

وی با اشاره به بهره برداری از طرح انتقال دو مداره برق از پست ساغند به این معدن با اعتبار ۶۰ میلیارد تومان، از عملیات تکمیل این طرح با برق‌کشی به بخش‌های داخل سایت در کنار طراحی‌ها و شهرسازی داخل معدن و نیز ایجاد زیرساخت‌هایی مانند آتش نشانی، خوابگاه و رستوران و دیگر بخشها در این معدن خبر داد.

مدیر عامل معدن D۱۹ استان یزد یکی اقدامات این مجموعه در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی خود، ساخت جاده سیروس آباد به عنوان یکی از مطالبات ۴۰ ساله مردم منطقه ذکر کرد و گفت: این جاده به طول ۴۶ کیلومتر، جنوب بافق را به شمال کرمان متصل خواهد کرد.

وی اعتبار اولیه این طرح را ۵۰۰ میلیارد تومان اعلام و با اشاره به وجود ۱۲۸ دهانه ژل در این مسیر، از فعالیت نزدیک به ۲۰۰ نفر در این طرح خبر داد.

کاظم پور به پیشرفت بیش از ۳۵ درصدی این طرح اشاره و ابراز امیدواری کرد این جاده در بازه زمانی ۱۸ ماهه و به شرط تامین اعتبار حداکثر در سال آینده آماده بهره برداری شود.

این مسئول در بخش پایانی سخنانش به نقش این معدن در توسعه اقتصادی استان با توجه به تامین خوراک دو مجموعه صنعتی معدنی بزرگ استان با اشتغال جمعاً ۱۵ هزار نفر را یادآور شد و تاکید کرد: استفاده از ظرفیت‌های دانش بنیان بومی با هدف پویش و پرورش و افزایش بهره‌وری را در این مجموعه دنبال خواهیم کرد.

«سید مجید دشتکی» مدیر این مجتمع معدنی نیز در مورد خط انتقال برق این مجموعه گفت: این طرح به طول ۲۶ کیلومتر در بازه‌ای پنج ماهه از پست ساغند در قالب یک خط انتقال دو مداره ۲۰ کیلوولت با ظرفیت ۵ مگاوات اجرایی شده است.

وی با اشاره به استفاده از مصالح با کیفیت تولید داخل استان در این طرح با بهره‌گیری از عوامل اجرایی کاملاً بومی استان، گفت: در این طرح که در مسیر جاده قدیمی بافق – ساغند ایجاد شده، تلاش شده کمترین آسیب به محیط زیست منطقه وارد شود و حتی با نصب ادوات صاعقه‌گیر در طول مسیر نسبت به جلوگیری از برق گرفتگی پرندگانی که روی سیم‌های برق می‌نشینند، اقدام شود.

دشتکی با بیان این که اجرای این خط انتقال روزانه از ۴۰۰ هزار لیتر مصرف گازوئیل در این مجموعه معدنی برای تامین برق جلوگیری می‌کند، گفت: این خط انتقال برق پایدار به منطقه را فراهم کرده و حتی عوامل محیط زیست می‌توانند در طول مسیر با نصب ترانس‌های کوچک از برق ۲۲۰ ولت برای تصب تجهیزات حفاظتی مانند دوربین بهره‌مند شوند.

اکتشاف ذخایر جدید سنگ آهن نیازمند سرمایه‌گذاری است

مدیرکل دفتر کانه‌آرایی و فرآوری مواد معدنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: در حال حاضر سرمایه‌گذاری در واحدهای فرآوری سنگ‌آهن بیش از نیاز فعلی صورت گرفته؛ اما در حال حاضر در تأمین خوراک این واحدها دچار مشکل هستیم؛ بنابراین در صنعت آهن سرمایه‌گذاری بایستی روی اکتشاف ذخایر جدید متمرکز شود.محسن محمدخانی با بیان اینکه بر اساس اطلاعات موجود اکتشافی ذخایر سنگ آهن ایران در حدود سه و نیم میلیارد تن است، خاطرنشان کرد: ۱۰ درصد این ذخایر را ذخایر هماتیتی تشکیل می‌دهد و در افق ۱۴۰۴ کشور قرار بود ظرفیت تولید فولاد به ۵۵ میلیون تن برسد که در حال حاضر ۳۳ میلیون تن آن محقق شده است.وی با تاکید بر این‌که در حال حاضر واحدهای فرآوری سنگ‌آهن در ظرفیتی پایین‌تر از ظرفیت اسمی خود فعالیت می‌کنند و تولیدات معادن سنگ‌آهن برای تأمین خوراک آنها کافی نیست، خاطرنشان کرد: در حال حاضر سالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن استخراج می‌شود، در حالی که صنایع فرآوری ظرفیت فرآوری ۱۶۰ میلیون تن کانسنگ آهن را دارند که با همین روند استخراج ذخایر فعلی بعد از ۲۰ تا ۲۵ سال به اتمام خواهد رسید.

مدیرکل دفتر کانه‌آرایی و فرآوری مواد معدنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور ادامه داد: در صورتی که ظرفیت تولید برای تأمین نیاز واحدهای فرآوری افزایش یابد و ضریب دسترسی واحدهای فرآوری به ماده معدنی را نیز در نظر بگیریم این زمان ۱۰ تا ۱۵ سال خواهد بود بنابراین نیازمند سرمایه‌گذاری در اکتشاف ذخایر جدید سنگ آهن هستیم.

محمدخانی با بیان این‌که صنعت مس نسبت به صنعت سنگ‌آهن متفاوت است، تصریح کرد: ایران با اطلاعات اکتشافی فعلی با داشتن حدود ۶ درصد ذخایر مس دنیا، در این خصوص رتبه پنجم را به خود اختصاص داده ولی تولید مس سالانه در ایران حدود ۳۰۰ هزار تن و حدود یک درصد مس تولیدی دنیا است که سرمایه‌گذاری در استخراج، فرآوری و استحصال این فلز ارزشمند ضروری است و بر اساس میزان ذخیره در کشور سهم تولید ما باید ۶ برابر شود.

وی با بیان اینکه معادن مس بزرگ در دنیا تیپ پورفیری هستند، گفت: یکی از پروژه‌های برنامه‌ریزی شده برای سال جاری پایش سامانه‌های مس پورفیری کشور از دیدگاه اکتشافی و فرآوری است و جمع‌آوری و تحلیل داده‌های، جغرافیایی، اکتشافی، کانی‌شناسی و متالورژی در ارتباط با این سامانه‌ها می‌تواند به مطالعات آتی اکتشافی و فرآوری جهت‌دهی کند.

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان عنوان کرد:

ذوب؛ پیشران توسعه راه آهن

گروه استان‌ها

صنعت استراتژیک فولاد در اقتصاد کشور، از اهمیت بسزایی در بخش‌های مختلف همچون تامین نیاز صنایع پایین‌دستی، توسعه صادرات و ارزآوری، ایجاد ارزش افزوده، اشتغال‌زایی در مناطق کم‌برخوردار و حرکت به سمت اقتصاد غیرنفتی برخوردار است و شرکت‌های بزرگ فولادی با تکیه بر دانش و تجربه متخصصان داخلی و به‌کارگیری قطعات و تجهیزات ساخت داخل، با سرعت بالایی در مسیر توسعه و رشد تولید گام برداشته‌اند. در این میان شرکت ذوب آهن اصفهان به عنوان نخستین و بزرگ‌ترین تولیدکننده مقاطع ساختمانی و محصول استراتژیک ریل در کشور، اقدامات موثری در راستای تولید و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالای فولادی به ویژه طی دو سال اخیر انجام داده و در تلاش است تا عملکرد خود را در حوزه‌های مختلف مانند مدیریت مصرف نهاده‌ها، رشد تولید و در نهایت سودآوری ارتقا بخشد و سهم بیشتری از توسعه صنعتی و اقتصادی کشور را به خود اختصاص دهد. با هدف بررسی عملکرد «ذوب» در سال گذشته و همچنین وضعیت پروژه‌های توسعه‌ای این مجموعه عظیم فولادی، فلزات‌آنلاین گفت‌وگویی با مهدی کوهی، مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان تدارک دیده است که متن کامل آن را در ادامه خواهیم خواند:

در خصوص عملکرد شرکت ذوب آهن اصفهان در زمینه تولید و فروش انواع محصولات در سال گذشته توضیحاتی ارائه بفرمایید.

در سال ۱۴۰۲، ما موفق به اجرای تمامی اهداف و برنامه‌ریزی‌های خود در زمینه تولید شدیم و به آنچه وعده داده بودیم، جامه عمل پوشاندیم؛ به نحوی که تولید میلگرد و تیرآهن مجتمع در سال پیش، به ترتیب به ۵۰۰ هزار و ۸۰۱ تن و ۸۸۶ هزار و ۴۲۲ تن رسید که این میزان با رشد ۶/۴ درصدی و ۰/۲ درصدی نسبت به سال پیش از آن همراه بود. علاوه‌براین، هفت هزار و ۷۴۵ تن سایر مقاطع فولادی همچون نبشی، ناودانی و... به علاوه ۱۳۸ هزار و ۳۴۰ تن شمش چدن و ۸۶۷ هزار و ۱۹۷ تن شمش کالایی در این مجتمع عظیم صنعتی در سال پیش تولید شد.

از آنجایی که شرکت ذوب آهن اصفهان به عنوان تنها تولیدکننده انحصاری ریل در کشور شناخته می‌شود، در سال گذشته موفق به تولید ۲۱ هزار و ۷۱۰ تن از این محصول استراتژیک شدیم که این میزان با رشد ۴۴ درصدی نسبت به سال پیش از آن همراه بود. از طرفی، حجم کلاف تولیدی در این مدت نیز به ۹۶ هزار و ۲۱۹ تن رسید و در مجموع ما موفق به تولید دو میلیون و ۵۳۵ هزار و ۸۹۹ تن انواع محصول در پایان سال ۱۴۰۲ شدیم. لازم به ذکر است که در سال گذشته، یک میلیون و ۴۹۹ هزار و ۵۷۷ تن از محصولات خود را در بازار داخلی و یک میلیون و ۵۵ هزار و ۳۶۵ تن را در بازارهای صادراتی عرضه کردیم که در نوبه خود رقم قابل‌توجهی است. در این بازه زمانی، محصولات خود را به بیش از ۲۰ کشور جهان صادر کردیم و هم‌اکنون دهمین صادرکننده برتر کشور و اولین صادرکننده شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) محسوب می‌شویم. نکته قابل‌توجه در خصوص عملکرد «ذوب» در سال ۱۴۰۲، افزایش چشمگیر درآمد مجموعه در بازارهای داخلی و صادراتی بود؛ به نحوی که درآمد حاصل از فروش انواع محصولات در بازارهای داخلی و صادراتی، به ترتیب به ۳۵۶ هزار و ۵۱۳ میلیارد و ۷۴۷ میلیون ریال و ۲۱۶ هزار و ۶۸۱ میلیارد و ۱۲۹ میلیون ریال رسید که این میزان با رشد ۳۸/۶ درصدی و ۱۱/۲ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۱ همراه شد. در سال گذشته، مجموع درآمد شرکت به ۵۷۳ هزار و ۱۹۴ میلیارد و ۸۷۶ میلیون ریال رسید که افزایش ۲۷ درصدی را نسبت به سال قبل از آن رقم زد.

سالی که گذشت، در واقع سال اصلاح ساختار مالی شرکت ذوب آهن اصفهان بود و ما موفق شدیم از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت مشهود طبقه (زمین)، ۸۴۳ درصد سرمایه خود را افزایش دهیم. از این رو سرمایه ثبت شده شرکت با افزایش بیش از ۵۹ همت، از حدود هفت هزار میلیارد تومان به بیش از ۶۶ هزار میلیارد تومان رسید و تحول شگرفی در این مجموعه بزرگ صنعتی ایجاد شد. افزایش سرمایه اخیر، منجر به بهبود ساختار مالی و خروج «ذوب» از شمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت خواهد شد و به دنبال آن ما خواهیم توانست از خدمات بانکی و گردش مالی مناسب‌تری برخوردار شویم؛ ضمن اینکه وضعیت اعتباری شرکت نیز بهبود پیدا می‌کند و بی‌شک از مزیت‌های قانونی آن در آینده نیز بهره‌مند خواهیم شد. یکی از مهم‌ترین اهداف مجموعه طی سالیان گذشته، توسعه تولید محصول استراتژیک ریل بوده است؛ به نحوی که تا به امروز، بیش از ۱۸۰ هزار تن انواع ریل را تولید کرده‌ایم و در اختیار راه‌آهن سراسری و متروی کلان‌شهرها قرار داده‌ایم. در سال گذشته، خط متروی تجریش پرند با استفاده از ریل ملی ذوب آهن به بهره‌برداری رسید. همچنین راه‌آهن‌های همدان سنندج، تبریز ایل‌گلی و ایل‌گلی میانه با استفاده از این محصول استراتژیک به بهره‌برداری رسیدند و در نیمه نخست سال جاری نیز دو راه‌آهن رشت انزلی و میانه اردبیل با استفاده از ریل ملی ساخت داخل به بهره‌برداری خواهند رسید. در سال جاری، ما قرارداد تامین ریل پروژه کریدور شرق را با قرارگاه خاتم منعقد خواهیم کرد که این پروژه هم‌اکنون از پیشرفت بیش از ۵۰ درصدی برخوردار است و امیدواریم راه‌آهن چابهار خاش زاهدان با استفاده از ریل ذوب آهن تا پایان سال جاری به بهره‌برداری برسد. یکی دیگر از پروژه‌هایی که با شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور در دست اقدام داریم، پروژه راه‌آهن شهرکرد مبارکه به طول ۹۰ کیلومتر است که به زودی عملیات اجرایی آن آغاز خواهد شد و تامین ریل آن بر عهده مجموعه ماست؛ همچنین قرارداد تولید ریل برای شرکت زیرساخت به زودی امضا خواهد شد. در بخش متروی کلان‌شهرها نیز هم‌اکنون خطوط اصفهان، تبریز، مشهد، تهران، بهارستان، پرند و کرمانشاه با ریل ملی ذوب آهن اصفهان در حال احداث هستند و در تلاش هستیم به هر میزان که نیاز داخل باشد، این محصول استراتژیک را با تکیه بر دانش و استانداردهای بومی تولید کنیم و در اختیار راه‌آهن سراسری و متروی کلان‌شهرهای کشور قرار دهیم.

با توجه به تولید فولاد به روش کوره بلند در شرکت ذوب آهن اصفهان، به طور مشخص با چه چالش‌هایی در زمینه تامین مواد اولیه مواجه هستید؟

شرکت ذوب آهن اصفهان به عنوان اولین تولیدکننده فولاد به روش کوره بلند در کشور، همچنان با معضل تامین مواد اولیه کربن‌دار و مواد آهن‌دار مواجه است. میزان نیاز ما به کنسانتره زغال‌سنگ، در حالی حدود یک میلیون و ۸۵۰ هزار تن در سال برآورد می‌شود که تولید این محصول در ۱۵۳ معدن زغال کشور، به حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن می‌رسد و از این رو چاره‌ای جز تامین باقی‌مانده زغال مورد نیاز مجموعه از بازارهای خارجی وجود ندارد. بر همین اساس امیدواریم تولید کنسانتره زغال‌سنگ در کشور به سطحی برسد که ما بی‌نیاز از واردات این ماده اولیه مهم در تولید فولاد به روش کوره بلند شویم و در آینده بتوانیم کک و زغال را از داخل تامین کنیم. در واقع اگر شرکت‌های داخلی با اجرای طرح‌های توسعه‌ای در مسیر رشد تولید زغال‌سنگ و همچنین اشتغال‌زایی پایدار گام بردارند، شرکت ذوب آهن اصفهان این آمادگی را دارد که با انعقاد قراردادهای بلندمدت، مشتری دائمی محصولات آن‌ها شود و خرید ۱۰۰ درصدی از تولیدات این شرکت‌ها را برای حمایت از تولید داخل و اشتغال کارگر ایرانی تضمین کند. در حوزه تامین سنگ‌آهن نیز به پنج میلیون و ۷۰۰ هزار تن سنگ پلاسری درشت‌دانه و ریزدانه نیاز داریم؛ از آنجایی که ما برنده مزایده فاز یک معدن ققنوس شدیم، در سال گذشته توانستیم یک میلیون تن از این معدن برداشت کنیم. در سال جاری نیز مشغول مذاکره با وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) هستیم تا برداشت از این معدن را به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن افزایش دهیم و بخش عمده‌ای از نیاز خود به سنگ پلاسری از جمله درشت‌دانه و ریزدانه را از این طریق تامین کنیم.

شرکت ذوب آهن اصفهان چه اقداماتی را در راستای تحقق تولید فولاد سبز انجام داده است؟

با توجه به اهمیت صنعت سبز و حرکت شرکت‌های مطرح فولادی جهان در مسیر تولید فولاد سبز طی سالیان اخیر، شرکت ذوب آهن اصفهان نیز گام‌های موثری در راستای کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی در بخش‌های آب، خاک و هوا برداشته و با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری کشور علاوه بر طرح جامع زیست‌محیطی، شش پروژه زیست‌محیطی را در این زمینه تعریف کرده است.

ما معتقدیم ذوب آهن به عنوان اولین تولیدکننده مقاطع فولادی در کشور، چاره‌ای جز حرکت به سمت تحقق تولید سبز محصولات با ارزش افزوده بالا همچون ریل و تیرآهن‌های بال‌پهن ندارد و بر همین اساس خود را موظف به اجرای طرح‌های متنوع زیست‌محیطی با هدف تحقق صنعت سبز می‌دانیم. از جمله این طرح‌ها می‌توان به استفاده از الکتروفیلترها در نواحی مختلف تولید اشاره کرد که این پروژه هم‌اکنون با همکاری جهاد دانشگاهی علم و صنعت در دست اقدام قرار دارد و به زودی اولین قرارداد خود را با یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این حوزه منعقد خواهیم کرد. از سوی دیگر، تولید «سازگار با محیط زیست» را در دستور کار خود قرار داده‌ایم و امیدواریم طی دو سال آینده، به نتایج مطلوبی در این راستا دست پیدا کنیم.در حال حاضر طرح‌های توسعه‌ای شرکت ذوب آهن اصفهان در چه مرحله‌ای قرار دارند و چه زمانی به بهره‌برداری خواهند رسید؟

یکی از مهم‌ترین اهداف ما در دو سال اخیر، تسریع در تکمیل و اجرای طرح‌های توسعه‌ای مجموعه بوده است. هم‌اکنون پروژه پلنت اکسیژن با ۹۹ درصد پیشرفت، در آستانه بهره‌برداری قرار دارد. پروژه «LF۳» نیز در مرحله تست سرد بوده که امیدواریم این طرح تا هفته دولت سال جاری آماده بهره‌برداری شود. پروژه تصفیه‌خانه مرکزی مجموعه نیز که توسط گروه مپنا در حال انجام است، در پاییز امسال افتتاح خواهد شد. خط انتقال آب از دریای عمان به اصفهان، از دیگر پروژه‌های مهمی به شمار می‌آید که شرکت ذوب‌آهن در آن سرمایه‌گذاری کرده است و امیدواریم با بهره‌برداری از این پروژه، آب پایدار مورد نیاز خود و سایر صنایع استان را تامین کنیم. پروژه «LF۱» با هدف افزایش بهره‌وری تولید در مجموعه، در دهه فجر و نهایتا تا پایان سال جاری به بهره‌برداری خواهد رسید؛ ضمن اینکه در پروژه باتری ۲ در حال بازنگری FS آن برای تامین مالی هستیم و امیدواریم این پروژه را تا پایان سال ۱۴۰۵ راه‌اندازی کنیم. شرکت ذوب آهن اصفهان برای همراهی در طرح نهضت ملی مسکن و خانه‌دار شدن زوج‌های جوان، برنامه‌ریزی بلندمدت داشته و در اسفند ماه سال گذشته، ۹۰ هزار تن میلگرد را به طور اختصاصی برای این منظور تولید و عرضه کرده است. از طرفی ما تیرآهن‌های بال‌پهن تا سایز ۳۰ را برای صنعتی‌سازی و تسریع در احداث ساختمان‌ها و نیز ایمنی بیشتر در برابر زلزله تولید می‌کنیم و این آمادگی را داریم که محصولات مذکور را به صورت مدولار به پروژه‌ها تحویل دهیم.

رد پای نوآوری در بزرگترین معدن منگنز کشور

تور فناورانه معدن منگنز ونارچ قم از سوی «ایمینو» به همراهی شرکت های دانش بنیان و تیم های استارتاپی با هدف فراهم کردن بستر مناسب برای تعامل میان دانشجویان، فناوران و شرکت‌های فناور برگزار شد.این تور فناورانه که به همت طرح ایجاد زیست بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی (ایمینو) برگزار شد، بستری برای تعامل هدفمند متخصصان و فناوران در حوزه‌های مختلف فناوری و ارتباط موثر این دو گروه با یکدیگر در بزرگترین معدن منگنز کشور فراهم کرد.در این تور، مدیر بهره برداری و مدیر HSE مجموعه ونارچ پیرامون تاریخچه معدن، ظرفیت و توانمندی های پرسنل معدن توضیحاتی ارائه کردند و نشستی با محوریت ارائه توانمندی های شرکت های دانش بنیان و تیم های استارتاپی برگزار شد. در این نشست به نوبت تیم های رایان زمین نقش تک، ایده بنیان راد، ماین رویش، هیرکان، آلکالن، گوهرپژوهان سپندار، ویرامین و ماهیار ماشین با ارائه فایل های آماده شده توانمندی های خود را تشریح و در پایان پرسش و پاسخ میان تیم ها و کارشناسان فنی معدن صورت گرفت.در ادامه این تور فناورانه نوآوران و فناوران از معدن زیرزمینی ونارچ بازدید کردند و پس از دریافت تجهیزات از قبیل کلاه ایمنی، چراغ و لباس های محافظ و همچنین چکمه به محل ورودی معدن مراجعه کرده و از طریق آسانسور به تراز منفی ۳۴۰ رفته و توضیحات کامل از سوی عوامل فنی ارائه شد.در این تورها، فناوران و فعالان حوزه‌های فناورانه این عرصه، تجارب خود را با متخصصان و دانشگاهیان علاقمند به اشتراک می‌گذارند تا زمینه ارتباط مؤثر این دو گروه با یکدیگر و استفاده از ظرفیت متخصصان و فرهیختگان دانشگاهی در جهت رفع چالش‌های فناورانه موجود در صنایع فراهم شود. طرح ایجاد زیست بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی (ایمینو) با هدف انتقال دانش و فناوری‌های نوین به چرخه معدن و صنایع معدنی کشور در شهریورماه سال ۱۳۹۹ از سوی «ایمیدرو» و براساس تفاهم نامه همکاری مشترک با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با وظایفی همچون سیاستگذاری، تسهیلگری، شبکه‌سازی و توسعه بازار راه‌اندازی شده و در راستای ایجاد و خلق استارتاپ‌ها، توسعه کسب و کارهای نوپا، تجاری‌سازی محصولات و خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان، خلاق و فناور و توسعه زیست بوم فناوری‌های پیشران انقلاب صنعتی چهارم با اولویت فناوری های هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، کلان داده و بلاکچین و ... فعالیت داشته و توانسته بیش از ۳۲ استارتاپ را پذیرش، هدایت و راهبری و از ۸۴ شرکت دانش بنیان حمایت کند.

چهارمحال و بختیاری تبدیل به قطب فولاد می‌شود

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری گفت: ظرفیت تولید فولاد در استان یک جهش پیدا کرده و در آینده ما به قطب فولادی کشور تبدیل می‌شویم.

امیر ارسلان سیدین امروز در نشست خبری با اصحاب رسانه اظهار کرد: در صنایع معدنی بحث فولاد و تولید فولاد خام می‌باشد، در سال ۱۴۰۲، رشد ۱۷۸ درصد تولید بیلت را داشتیم.

وی بیان داشت: این واحد پنجمین واحد تولیدی فولادی می‌باشد؛ در کنار فولاد بزرگ چهارمحال و بختیاری که به زودی فاز دوم آن افتتاح می‌شود، به تولید کنندگان شمش و بیلت استان اضافه می‌گردد؛ قطعاً ظرفیت تولید استان یک جهت فوق العاده پیدا می‌کند و در آینده ما به قطب فولادی کشور تبدیل می‌شویم.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری یادآور شد: تولیدات صنایع معدنی در سال ۱۴۰۲، به غیر از یک مورد در همه رشته‌های صنایع معدنی، من جمله کاشی، سرامیک و... رشد قابل توجهی داشتیم؛ در تولید میلگرد و فرآورده‌ای نسوز رشد ۳۰ درصدی داشتیم؛ در فرآورده‌ای نسوز قطب تولید آجر نسوز در کشور هستیم.

وی تصریح کرد: در سال گذشته ۳ بار مزایده معادن برگزار شد که دو مزایده عمومی بود، سابقه نداشته در طول یک سال ۳ بار مزایده برگزار کنیم و این در نوع خود رکورد بود.

سیدین افزود: برای اولین بار دو بار فراخوان عمومی واگذاری معادن از طریق ماده ۸۳ آئین نامه اجرایی معادن انجام شد؛ متن این ماده به ما اجازه می‌دهد خارج از فرایند برگزاری مناقصه هم به سرمایه گذاران معاون را واگذار کنیم؛ این باعث جذب سرمایه گذار در حوزه معادن شد.

وی گفت: ۶ پروژه مطالعات و پی جویی در سال گذشته برای شناخت بهتر پتانسیل‌های معدنی استان انجام شد که در نوع خود یک رکورد بود، امسال با مشارکت هلدینگ های سرمایه گذاری معادن وارد مذاکره شدیم تا در شناخت پتانسیل‌های استان و هم در فعال کردن معادن نقش بیشتر داشته باشیم و شاهد شکوفایی باشیم.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت چهارمحال و بختیاری گفت: امسال وصول حقوق دولتی نسبت به سال ۱۴۰۱، ۹۰ درصد رشد داشتیم و در کشور مقام پنجم را به همین دلیل کسب کردیم.

روزگار معدن
یکشنبه
• ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۲ ذی الحجه ۱۴۴۵ • ۹ ژوئن ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۳۱۹

خودنمایی ایران در صادرات خدمات فنی و مهندسی صنعت نفت

یک کارشناس حوزه انرژی در یاداشتی قدرت ایران در حوزه خدمات فنی و مهندسی و تجلی مهندسـان ایرانی در این حوزه را به رخ کشـید و اعلام کـرد که اکنون ایران علیرغم سـد تحریم توانسـته به نقطه ای دست یابد که بسـیاری از کشورها خواهان دریافت تجربیات آن هستند.

امین کاوه در این یاداشـت آورده اسـت: ایران علیرغم وجود تحریم ها و کارشـکنی های دشـمن با تکیه بر توان داخل توانسـت شرایط ویژه ای را رقم بزند؛ به طوری که در ۱۲ ماه سال گذشته صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور به یک میلیارد و ۲۹۲ میلیون دلار رسید.

میزان واردات نسـبت به سال ۱۴۰۱ تغییری نداشـته اما در مقایسه با سال ۱۴۰۰ کاهش داشـته است. با این حال، صادرات ۱.۳ میلیارد دلاری خدمات فنی و مهندسی در سـال ۱۴۰۱ دو برابـر میانگیـن صادرات این بخش طی سـالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ بوده اسـت. داده‌های سازمان توسعه تجارت و گمرک ایران نشان می‌دهد مجموع رقم صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران طی۲۳ سال اخیر یعنی از سال ۱۳۸۰ تاکنون حدود ۳۵ میلیارد و ۴۴۳ میلیون دلار است.

اقداماتی که در حوزه توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی به ویژه در بخش نفت و نیرو صورت گرفت، موجب شد طی سال گذشته ۳۰ فقره قرارداد انجام خدمات فنی مهندسی در ۲۰ کشور جهان توسط شرکت‌های برتر در این حوزه منعقد شود که البته اصـلاح آئین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسـی (مصوب هیأت وزیران)، تدوین پیش‌نویس بسته حمایتی صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی و تدوین برنامه توسعه بازار خدمات فنی مهندسی در کشورهای هدف صادراتی در این بخش بی تاثیر نبود.

طی سال های اخیر هیأت‌های مختلف تجاری و تخصصی به کشورهای عراق، چین، تاجیکستان، ازبکستان و روسیه اعزام شدند. در حال حاضر می توانیم ادعا کنیم که از حضور خارجی‌ها در پروژه‌ها و در بحث مشاوره و پیمانکاری خودکفا شده‌ایم.

در حال حاضر، هدف ۱۰ میلیارد دلاری صادرات خدمات مهندسـی تعریف شده که با توجه به گسترش روابط با کشورهایهمسایه، قاره آفریقا و آمریکای لاتین و همچنین استقبال سران و مقامات این کشورها برای حضور و فعالیت بخش خصوصی ایران، می توان به تحقق این عدد امیدوار بود، ضمن اینکه حضور مهندسان ایرانی در پروژه ها نیز خودکفایی و توانمندی ایران را به وضوح نشـان داده اسـت و باید گفت که خودکفایی ایران مسیر جدیدی را باز کرده که حتی غول تحریم ها نیز حریف آن نمی شود.

دستگاه‌های اجرایی موظف به تامین انرژی‌های تجدیدپذیر شدند

اما و اگرهای تولید انرژی پاک

محمد انوشه‌ئی

انـرژی موردنیـاز بشـر از انرژی‌های فسـیلی و تجدیدپذیـر تامین می‌شـود. انرژی‌های فسـیلی از سـوختن نفت و گاز به‌دسـت می‌آیـد و همین عامل، ضررهای زیانبـاری به طبیعت وارد می‌کند، اما انرژی‌های تجدیدپذیر همان‌طور که از نام‌شـان مشخص است، قابلیت تبدیل دارد و استفاده از آنها، ضرری به محیط‌زیست وارد نمی‌کند.

اسـتفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر به‌عنوان یک جنبه مهم از پایداری و پیشرفت جامعه‌ها در آینده بسـیار اهمیت دارد. این منابع شـامل انرژی‌هایی مانند نور خورشید، باد، آب، گیاهان و گرمای زمین می‌شوند. اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر میزان کمتـری از تولید گازهای گلخانـه‌ای و آلودگی هوا منجر می‌شـود کـه این موضوع بـه بهبود کیفیت هوای تنفسی و کاهش تغییرات آب و هوایی مخرب کمک می‌کند.

به‌طورکلی انرژی موردنیاز بشـر از سـوخت‌های فسـیلی و تجدیدپذیر تامین می‌شـود. انرژی‌های فسـیلی از سـوختن نفت و گاز به‌دسـت می‌آید و همین عامـل، ضررهای زیانباری بـه طبیعت وارد می‌کنـد، اما انرژی‌های تجدیدپذیر همان‌طور که از نامشان مشخص است، قابلیت تبدیل دارد و استفاده از آنها، ضرری به محیط‌زیست وارد نمی‌کند؛ مانند تبدیـل انرژی خورشـیدی به الکتریکـی که هیچ ضـرری به کره زمیـن وارد نمی‌کند. در کشـورها و مناطقـی که تابش آفتاب در آنها بسـیار اسـت، معمولا اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، انتخاب عاقلانه‌ای اسـت؛ زیرا علاوه بر ارائه انرژی، بسـیار سودمند است. در واقع در مناطقی که تابش آفتاب زیاد اسـت، می‌توانیم به‌خوبـی از آب‌گرم‌کن‌های خورشـیدی استفاده و با استفاده از تابش خورشید، انـرژی موردنیاز خود را تامین کنیـم. در ایران نیز به‌خوبـی می‌توان از این نوع انرژی اسـتفاده کرد و بدون پرداخت هزینه اضافی از انرژی برق بهره برد؛ البته انرژی‌های تجدیدپذیر در ابتدا هزینه بسیاری دارد، اما با گذشت زمان هزینه تامین انرژی کاهش پیدا می‌کند و حتی رایگان می‌شود.

▣ لـزوم تامیـن ۲۰ درصد بـرق مصرفی از طریق تجدیدپذیرها

اداره‌ها و دسـتگاه‌های اجرایی کشـور به‌موجب قانـون موظف هسـتند در سـال ۱۴۰۳ میزان ۵ درصـد از برق مصرفی خـود را از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر و بورس انرژی تامین کنند. در شـرایط کنونی اسـتفاده از انرژی‌هـای تجدیدپذیر با هدف کمک بـه حفظ محیط‌زیسـت و کاهـش مصرف سـوخت‌های فسـیلی، به یک الـزام جهانی تبدیل شده اسـت و به‌همین‌دلیل وزارت نیرو تلاش دارد تا در قالب برنامه‌های متنوع نسبت به افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در سـبد مصرف برق کشور اقدام کند.

مشـترکان پرمصرفی که لازم اسـت در راستای حمایـت از اقتصاد انرژی‌هـای تجدیدپذیر و تامین بخشـی از بـرق مصرفی خـود اقدام بـه خرید یا تولیـد انـرژی تجدیدپذیر کنند، باید بـه اداره‌ها و دسـتگاه‌های اجرایـی موضوع ماده ۵ اشـاره کرد، بخش بسـیار مهمی که در اوج بـار مصرف چیزی حـدود ۲۰ درصد از مصـرف بـرق کشـور را به خود اختصـاص می‌دهند و در صورت سـوق داده شـدن به‌سـمت تامین برق از طریـق نیروگاه‌های تجدیدپذیر، نقش مهمی در حفظ پایداری شـبکه سراسـری و اسـتمرار خدمات پایدار بـه مردم ایفا خواهند کرد. تمام دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون خدمات کشوری با هدف تحقق این هدف مهم موظف شدند از ابتدای امسال ۵ درصد از برق مصرفی خود را از طریـق انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک، تامین کنند و این میزان را در مدت ۴ سال تا ۲۰ درصد (سالانه ۵ درصد) افزایش دهند.

براساس این گزارش به‌منظور اجرایی شدن ماده ۸ مصوبه شـورای‌عالی کشـور، رویه اجرایی تامین حداقل ۲۰ درصد برق مصرفی مشـترکان مشمول از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک توسـط وزیر نیرو ابلاغ شده است و در صورت رعایت نشدن این موضوع، انرژی مصرفی این مشـترکان متناسـب با درصـد مربوط براسـاس حداکثر نـرخ تابلوی برق سـبز بورس انـرژی در قبض برق این مشـترکان محاسبه خواهد شـد. در واقع اگر اداره‌ای بنا به هر دلیلـی اقدام به خرید ۵ درصد بـرق مصرفی خود در امسـال از انرژی‌های تجدیدپذیر و بورس انرژی اقدام نکند، شـرکت‌های توزیع نیروی برق نسـبت بـه خریـد ۵ درصد سـهم تجدیدپذیر آنهـا اقدام و در صورت‌حسـاب آن اداره اعمـال خواهند کرد. این گزارش اضافه می‌کند، مشـترکان مشمول این قانون می‌توانند تمام یا بخشی از برق مصرفی خود را بـه یکی از روش‌ها شـامل سـاخت نیروگاه‌های تجدیدپذیـر و پاک برای هر یک از سـاختمان‌های مشـترکان مشـمول یا به‌صـورت تجمیعـی برای چندین سـاختمان، خریداری از تابلوی برق سـبز به‌صورت فیزیکی یا گواهی برق تجدیدپذیر و انعقاد قرارداد دوجانبه با نیروگاه تجدیدپذیر در چارچوب قوانیـن و مقررات جاری تامین کنند. همان‌طور که اشاره شد، در صورت عدم‌اجرای قانون، شرکت‌های توزیع به نمایندگی از این اداره‌ها نسـبت به خرید برق از بورس اقـدام می‌کنند و هزینه آن را معادل حداکثـر نـرخ بـرق تابلو سـبز بورس انـرژی در صورت‌حساب آنها اعمال خواهند کرد.

▣ سـرمایه‌گذاری در تجدیدپذیرها صرفه اقتصادی ندارد

مهـدی حاجی‌پور، کارشـناس انـرژی به صمت گفت: به‌طورکلی نـرخ تعرفه‌های تجهیزات یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های تجدیدپذیرها است. با اینکه نرخ‌ها در ماه‌های اخیر بروزرسـانی شـد، اما بازهم بـرای سـرمایه‌گذاران جذاب نیسـت، به‌طوری‌که سـرمایه‌گذاری در بانک و برداشـت سـود ماهانه بانکی بسـیار پرسودتر از سـرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی، بادی، برقابی و... است و صرفه اقتصادی نـدارد. این موضوع نخسـتین چالشـی اسـت که تجدیدپذیرها با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

وی در ادامـه گفت: چالش دیگـر کم‌توجهی به انرژی بادی است که کمتر به آن پرداخته می‌شود. توسـعه انرژی‌هـای خورشـیدی به‌تازگـی جدی گرفته شـده اسـت،اما انرژی بادی هنوز جای کار دارد و باید موردبحث باشـد. چند سـالی می‌شود که صنایع به‌سـمت انرژی‌هـای تجدیدپذیر به‌ویژه انرژی خورشیدی تشویق می‌شوند، اما انرژی بادی موردغفلـت قرار گرفته اسـت. این رونـد ما را در توسعه تجدیدپذیرها به‌جایی نمی‌رساند.

رشد روزافزون منابع انرژی تجدیدپذیر در جهان

ایـن کارشـناس تصریـح کرد: بـا اسـتفاده از توربین‌های بـادی، انرژی باد به‌منظـور تولید برق به‌کار گرفته می‌شـود؛ اما گاهی اوقات، بحث‌هایی درباره مکان نصب توربین‌های بادی برقرار می‌شود، زیرا این توربین‌ها ممکن اسـت، مشکل‌ساز باشند. استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر و پاک در جهان روز به روز در حال افزایش اسـت و در راستای این تحول، نرخ پنل‌های خورشـیدی در حال کاهش و ظرفیت تامین انرژی از نور خورشـید به‌شـدت در حال افزایش اسـت. پیش‌بینی می‌شـود که طی ۵ سـال آینده، تعداد بیشتری از پنل‌های خورشیدی در سراسـر جهان نصب شـوند و ما نیز باید از این چرخه استفاده کنیم.

وی بیـان کـرد: ظرفیـت پنل‌های خورشـیدی در خاورمیانـه از ۳درصـد کنونی بـه ۹ درصد کل جهان خواهد رسـید. دلیـل اصلی ایـن انتقال به انرژی خورشـیدی، افزایش تقاضای برق در جهان اسـت و باتوجه به اینکه پنل‌های خورشیدی، نرخ هزینه‌هـای تولید برق را کاهـش می‌دهند، هر روز نـرخ تولید برق از این طریق رقابتی‌تر خواهد شـد و راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشـیدی هر روز مقرون به‌صرفه‌تر می‌شود.حاجی‌پور در پایان گفت: مسئله زیرسـاخت‌های حوزه صنعت و انـرژی و نقش این زیرساخت‌ها در کشـور، از موضوعاتی است که هر چنـد وقت یک‌بـار در کانون توجه قـرار می‌گیرد. اگرچه برنامه‌های توسعه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین روش‌هـا در تحقق اهـداف توسـعه در نظر گرفته می‌شـوند، اما زیرسـاخت‌های توسـعه کشـور در بخش‌هـای صنعت و انرژی هنوز تا توسـعه فاصله زیادی دارند.

▣ ضرورت بهره‌مندی از تجدیدپذیرها

رضـا مفتخرخواه، کارشـناس انـرژی به صمت توضیح داد: بهره‌مندی از انرژی‌های تجدیدپذیر به غیر از مزایای فراوان، در راستای صرفه‌جویی انرژی در کاهش آلاینده‌های ناشی از سوخت‌های فسیلی هم تاثیر بسـزایی دارد، به‌همین‌علت در راسـتای کاهش آلودگی هوا به‌ویژه در کلانشهرها، استفاده از این انرژی می‌تواند تا حد زیادی آلاینده‌ها را کاهش دهد.

وی افزود: کشـور ما دارای ظرفیت بسیار بالایی در زمینه انرژی خورشـیدی است، اما درصد بسیار پایینی از تولید انرژی از طریق تجدیدپذیرها تامین می‌شـود. انرژی خورشیدی یکی از مهم‌ترین منابع تجدیدپذیر و پایداری اسـت که توسط آن می‌توان بسیاری از موانع و محدودیت‌های دیگر منابع انرژی را به‌اتمام رسـاند، امـا برای بهره‌منـدی از چنین منبعی، تامین زیرساخت‌ها از جذب سرمایه‌گذاری گرفتـه تا ارائه تجهیزات و تسـهیلات لازم و کافی برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی نیاز است.

استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نمایش نیست

این کارشـناس خاطرنشـان کرد: باتوجه به روند فعلی مصرف سـوخت فسیلی توسـط نیروگاه‌های حرارتی و میزان بالای مصرف آب در این نیروگاه‌ها، اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیـر، دیگر یک کار نمایشی نیسـت و باید جدی گرفته شود. هنوز در اذهان مدیران تصمیم‌گیر کشور این موضوع وجود دارد که اسـتفاده از بـرق تجدیدپذیرها گران‌تر از برقی اسـت که توسط سـوخت‌های فسیلی تولید می‌شـود.مفتخرخواه بیان کرد: اینکـه بهره‌مندی از انرژی خورشـیدی نه‌تنها مهم‌ترین راه‌حل برای حذف سـوخت‌های آلاینده به‌شـمار می‌آید، بلکه منافع دیگری چون اشتغالزایی، درآمدزایی و کاسته شدن از مهاجرت‌ها را به‌دنبال خواهد داشت، به‌دلیل همین ویژگی‌ها است که بسیاری از کشورهای دنیا به‌سوی تاسیس و استفاده از نیروگاه‌های انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کرده‌اند.وی با بیان اینکه تامین زیرسـاخت‌ها، لازمه روی آوردن بیشتر به استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر است که اقدامی بلندمدت به‌شـمار می‌رود، افزود: به‌علاوه برای فراگیر شـدن بهره‌منـدی از انرژی‌هـای پایـدار، فرهنگ‌سـازی گسـترده‌ای لازم است تا به‌تدریج مسئولان، فعالان و مردم جامعه اسـتفاده از چنین انرژی‌های پایدار و بی‌پایانـی را بر دیگر انرژی‌هـا ترجیح دهند. در آن زمان می‌توان به‌سوی تامین کل انرژی موردنیاز از نیروگاه‌ها و انرژی‌های تجدیدپذیر حرکت کنیم.

▣ تولید برق از نیروگاه‌های حرارتی بازده ندارد

این کارشـناس حوزه انرژی عنوان کرد: براساس آمارهـای جهانـی، نـرخ برقـی کـه از انرژی‌های تجدیدپذیـر به‌دسـت می‌آید، کمتـر از تولید برق با سـوخت فسیلی اسـت. باتوجه به وضعیت فعلی کشـور در تامین سوخت نیروگاهی و نیز تامین آب موردنیـاز آن، هیچ نیروگاه حرارتی پیدا نمی‌شـود که وابستگی شـدید به آب نداشته باشد و با لحاظ کردن این موضوع که کشـورمان خشـک و کم‌آب اسـت، چشم امید داشتن به تداوم روند فعلی تولید بـرق از نیروگاه‌هـای حرارتـی چندان چشـم‌انداز درستی نیسـت. این در حالی است که نیروگاه‌های خورشـیدی بالای ۷۰ درصد تولید بـرق را در اوج گرمـا دارند، بدون آنکه قطره‌ای آب مصرف کنند و نیازی هم به مصرف سوخت ندارند.

همچنیـن اکنون در کشـورمان ۳۰ تـا ۴۰هزار مـگاوات ظرفیت احداث نیروگاه بـادی وجود دارد و در مرز ایران و افغانسـتان یکـی از بی‌نظیرترین نقاط بادخیز را داریم که بهترین فرصت برای تولید برق است.وی تصریح کرد: رفتن به‌سمت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر یک ضرورت است. اگر به این سمت نرویم، فرصت‌ها از دست می‌رود و این به‌ضرر کشور اسـت. اگر هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر در کشـور ایجاد شود، سـالانه هزار و ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی صرفه‌جویی می‌شود.

وی در پایان گفت: ایجاد هزار مگاوات انرژی‌های تجدیدپذیر باتوجه به خشـکی کشور آب می‌کاهد و از گازهـای گلخانه‌ای جلوگیری خواهد شـد. اگر وزارت نیرو موفق شـود با تامین اعتبار، انرژی‌های تجدیدپذیـر را عملیاتی کند، عـلاوه بر مزیت‌های فوق، اشتغال بسیار پایداری هم ایجاد خواهد کرد.

▣ کلام آخر

براسـاس آمار، اکنون ۸۴ هزار مـگاوات ظرفیت نیروگاه‌های کشـور در تولید برق اسـت که عموما ایـن ظرفیـت به‌تمامـی در زمـان پیـک مصرف مورداسـتفاده قرار می‌گیـرد و گاهی به‌دلیل حجم بالای بار، زمینه‌سـاز ایجاد فشار مضاعف یا قطعی بـرق در برخـی از بخش‌هـا می‌شـود.آن‌طور که کارشناسـان اذعان دارنـد، می‌توان با اسـتفاده از ظرفیـت نیروگاه‌های خورشـیدی ۷۰ درصد برق موردنیاز کشـور را تامین کرد بدون اینکه سوختی موردمصـرف قـرار گیـرد یا آبـی مصرف شـود. پیش‌بینی‌هـا حکایت از آن دارنـد؛ در صورتی که هزار مگاوات تولید برق از طریق نیروگاه تجدیدپذیر در کشـور انجام گیرد، صرفه‌جویی قابل‌توجهی در حدود هزار و ۵۰۰ میلیـون مترمکعب گاز طبیعی و ۲.۸ میلیون مترمکعب آب به‌صورت سالانه انجام شـده و در نهایـت ۳.۷ میلیون تـن گاز گلخانه‌ای کمتر به اتمسـفر کشـور تزریق می‌شـود.علاوه بر مزیت‌های فوق، توجه به ایـن آمار که ۱۲ میلیون فرصت شـغلی پایدار در پی اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان ایجاد شـده، قابل‌توجه است که سـهم ایران از این رقم تاکنون ۴۰ هزار فرصت شـغلی بوده و در صورت گسـترش استفاده از این ظرفیت، می‌توان توقع داشـت که سـهم بالاتری از سبد اشتغال را به خود اختصاص دهد.

تغییرات فراگیر در پروژه‌های نفتی

جدیدترین گزارش موسسه مالی گلدمن‌ساکس گویای تغییراتی عمـده در صنعت نفت و گاز به‌ویژه تمایل برای سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های بلندمدت LNG درمیان پیش‌بینی‌ها از کاهش تقاضای نفت و افزایش نیاز جهانی به گاز طبیعی اسـت. این گزارش حاکی از رونـد صعـودی در سـرمایه‌گذاری در صنعت LNG اسـت، با رشـدی کـه انتظار می‌رود تا سـال۲۰۲۹ از ۵۰درصـد فراتر رود. این درحالی اسـت که طبق این گزارش رشـد سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های نفت‌خام تقریبا به اوج خود رسیده و از این به بعد تمرکز بر طرح‌های کوتاه‌مدت خواهد بود. افزایش هزینه‌ها و مشوق‌ها، بر پروژه‌هـای جدید تاثیر می‌گذارد و ایالات‌متحده همچنان بر عرضه LNG تسـلط خواهد داشـت. این گزارش حاکی از دو برابرشدن ظرفیت صادرات LNG ایالات‌متحده در چند سال‌آینده، با تجمیع بالقوه در صنعت، به‌ویژه در نفت شیل آمریکا است.

▣ تغییرات فراگیر در پروژه‌های نفتی

صنعت سوخت‌های فسیلی تحت‌دگرگونی قابل‌توجهی قرارگرفته که ریشـه در تقاضای بـازار و اصلاحات اسـتراتژیک دارد. آخرین گزارش گلدمن‌سـاکس نشـان می‌دهد که صنعت نفـت و گاز در حال مواجهه با تحولات چشمگیری است، زیرا تقاضای نفت به‌طور مـداوم کاهش می‌یابد و در نقطه مقابـل تقاضای جهانی برای گاز طبیعـی روند صعودی دارد. این وضعیـت، صنعت نفت و گاز را به سـمت تغییرات عمده‌ای سوق داده‌است. گزارش گلدمن‌ساکس به تحلیل این تغییرات می‌پردازد و نشـان می‌دهد که استراتژی‌های سرمایه‌گذاری و مسیر پروژه‌ها در این بخش نیز دستخوش تغییرات جدی شده‌است. با توجه به کاهش طولانی‌مدت در تقاضای نفت و افزایش تقاضا برای گاز طبیعی، تحقیقات گلدمن‌ساکس تغییراتی را در مسـیر سـرمایه‌گذاری‌ها و پروژه‌هـا در این صنعت ترسـیم می‌کند. از جمله نتایج اصلی تحقیقات گلدمن‌سـاکس این اسـت که سرمایه‌گذاری در صنعت نفت در کشورهای غیراز اوپک در حال افزایش است، درحالی‌که سرمایه‌گذاری‌های بزرگ‌تر به سمت صنعت گاز طبیعی مایع جریان دارند. پیش‌بینی می‌شود که تا سال۲۰۲۹، بیش از ۵۰درصد افزایش در سـرمایه‌گذاری‌های گاز طبیعی مایع رخ دهد. این تغییرات نشـان‌دهنده روند روبه‌رشد در بازار جهانی گاز است. میشل دلا ویگنا، رئیس تحقیقات منابع طبیعی در منطقه EMEA (اروپا، خاورمیانه و آفریقا) در گلدمن‌سـاکس، این نتایج را تایید و مسـتقیما به تغییرات عمده در سـرمایه‌گذاری‌ها اشاره می‌کنـد. در ادامـه، گزارش به تحلیل‌های دقیق‌تـر از تغییرات در هزینه‌های سرمایه‌گذاری‌ها و الزامات آنها می‌پردازد.

▣ هزینه‌های سرمایه‌ای

هزینه‌های سرمایه‌ای در صنعت نفت و گاز از سال ۲۰۲۰ به ۲۰۲۳ به‌طور متوسط ۱۱درصد افزایش یافته، اما پیش‌بینی می‌شود که این رشد از سال۲۰۲۳ به بعد کاهش خواهد یافت. این تغییرات به‌معنای افزایـش تمرکز بـر پروژه‌های کوتاه‌مدت و تغییـرات در زمان‌بندی پروژه‌ها است، همچنین گزارش این موسسه مالی به نقش LNG در آینده صنعت نفت و گاز پرداخته و پیش‌بینی‌های مرتبط با صادرات LNG را برجسـته می‌کنـد. این گزارش اثرات ادغـام و مالکیت در صنعت نفت را نیز بررسـی کرده‌اسـت. تحلیل‌های ارائه‌شـده نشان می‌دهند که ادغام و مالکیت ها در حال افزایش است و به‌عنوان یک راهبرد برای افزایش کارآیی و بازده سرمایه‌گذاری‌ها مطرح می‌شوند. این روند به‌ویژه در صنعت شیل ایالات‌متحده توجه بسیاری را به خود جلب کرده‌است. پیش‌بینی می‌شود که این روند ادامه داشته و ممکن اسـت با ادغام‌هـای بین‌قاره‌ای نیز همراه شـود. به‌طور کلی، تحلیل گلدمن‌سـاکس نشـان می‌دهد که صنعت نفت و گاز در حال رشـد و تغییر اسـت و این تغییرات ممکن اسـت بر روی تمامی عرصه‌های این صنعت اثرگذار باشد. از جمله نقاطی که در گزارش بررسی شده، تغییر در الگوی سرمایه‌گذاری، افزایش استفاده از فناوری‌های جدید و رقابـت بین رویکردهـای متفاوت در این صنعـت به‌منظور تامین نیازهای بازار جهانی اسـت. با اتکا به تحلیل‌های ارائه‌شده در گزارش گلدمن‌ساکس، می‌توان گفت که صنعت نفت و گاز در حال مواجهه با چالش‌ها و فرصت‌های جدیدی است که پیچیدگی‌های خاص خود را دارد.انتظار می‌رود استفاده از گاز طبیعی و گاز طبیعی مایع (LNG) به چند دلیل به مسیر صعودی خود ادامه دهد: انتقال به انرژی پاک‌تر: از آنجاکه کشورها به‌دنبال کاهش انتشار کربن و انتقال به سمت منابع انرژی پاک‌تر هسـتند، گاز طبیعی به دلیل شـدت تولید کربن کمتر در مقایسه با زغال‌سنگ و نفت، اغلب به‌عنوان سوخت انتقالی درنظر گرفته می‌شـود. این انتقال احتمالا منجر به افزایش تقاضا برای گاز طبیعـی و LNG، به‌ویژه در صنایعـی مانند تولید برق و حمل‌ونقل خواهـد شـد.عرضه فراوان: پیشـرفت‌های فناوری، مانند شکسـت هیدرولیکـی و حفاری افقی، امکان دسترسـی بـه ذخایر عظیم گاز طبیعی را در سراسر جهان فراهم کرده‌است. این فراوانی عرضه، منبع پایدار و قابل‌اعتماد انرژی را تضمین و استفاده از آن را در بخش‌های مختلف تشـویق می‌کند.انعطاف و تطبیق‌پذیری: گاز طبیعی بسیار متنـوع اسـت و می‌تواند برای طیـف وسـیعی از کاربردها از جمله تولید برق، گرمایش، فرآیندهای صنعتی و حمل‌ونقل استفاده شود. انعطاف‌پذیـری این نوع سـوخت، آن را به گزینه‌ای جذاب برای رفع نیازهای انرژی متنوع تبدیل و باعث رشد مداوم آن در مصرف می‌شود. تجارت‌جهانی و توسعه زیرساخت‌ها: گسترش زیرساخت‌های LNG، از جمله تاسیسات مایع سازی، پایانه‌های صادراتی و پایانه‌های تبدیل مجدد به گاز، تجارت‌جهانی گاز طبیعی را تسهیل و به کشورها اجازه می‌دهد تا به ذخایر گاز از مناطق مختلف دسترسی داشته‌باشند، لذا نقدینگی بازار افزایش‌یافته و رشد تقاضا صعود می‌کند.

ملاحظـات اقتصادی: گاز طبیعی اغلب نسـبت به سـوخت‌های جایگزین، به‌ویژه در مناطقی با ذخایر گاز فراوان، مزیت‌های هزینه‌ای دارد. با ادامه رشد و صنعتی‌شدن اقتصادها، انتظار می‌رود تقاضا برای منابـع انرژی مقرون‌به‌صرفـه و قابل‌اعتماد مانند گاز طبیعی افزایش یابد.حمایت از سیاست: بسیاری از دولت‌ها در حال اجرای سیاست‌ها و مقرراتی برای تشـویق اسـتفاده از گاز طبیعی به‌عنوان بخشـی از تلاش‌های خود برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و بهبود کیفیت هوا هستند.

یادداشت

جایگاه انقلاب صنعتی چهارم در صنعت نفت

داور نظری
جانشین مدیرعامل فناپ زیرساخت در توسعه و فناوری

بهره‌گیری از فناوری‌های نوپدید انقلاب صنعتی چهارم همچون یادگیری ماشین و تحلیل کلان‌داده‌ها روز به روز در صنعت نفت و گاز بیشتر می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد اکنون تحول دیجیتال در فناوری‌های عملیاتی این حوزه نسلی نو از فرآیندهای عملیاتی کاوش و اسـتخراج نفت و گاز را ارائه کرده اسـت. با این رویکرد این صنعت به‌دنبـال تحولی در راهبردهای خود برای بهره‌گیری از ظرفیت هوش مصنوعی و داده‌های یکپارچه اسـت؛ تحولی که بر بسـتر فناوری‌های نوپدید دیجیتالی اسـتوار است.دو مؤسسه «اویل اند گس آیکیو» و «اوپن تکسـت» در یک برنامه پژوهشی مشترک با ۲۰۰ متخصص صنعت نفت و گاز از شرکت‌های معتبر دنیـا مصاحبه کرده‌اند، در این مطالعـه موضوعاتی مانند اولویت اسـتفاده از ابزارهای دیجیتالی در شرکت‌های نفت و گاز، هدف شـرکت‌های نفت و گاز در پروژه‌های تحـول دیجیتال، وضعیت شـرکت‌های نفت و گاز در اتخاذ برنامه‌های دیجیتال و تغییرات مثبت تحول دیجیتال در شـرکت‌های نفت و گاز بررسـی شده اسـت. بر پایه این پژوهش تحلیل‌های پیشـگویانه با ۲۴ درصد پیشـتاز رویکردهای این شرکت‌ها اسـت و اتوماسیون هوشمند، بهره‌گیری از ابزارهای هوشـمند، بهره‌منـدی از هوش مصنوعی و یادگیـری ماشـین، اینترنت اشـیا، رایانش ابـری، تحلیل‌های شـناختی و سـایر ابزارها در رتبه‌های بعدی هستند.مدرن‌سازی کسب‌وکار هدف اغلب شرکت‌های نفت و گاز در پروژه‌های تحول دیجیتال است و موضوع «پیش‌بینی» همچنان محور اصلی تمام تحولات است، اما رویکرد بهره‌گیری از نتایج آن تغییر کرده است. تحلیل‌های شناختی، الگوریتم‌های هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و بسـیاری از ابزارهای معمول در دیجیتالی شـدن، به ملزومات اولیـه در طراحـی فرایندهای اکتشـاف و اسـتخراج هوشـمند تبدیل شـده‌اند و هدف اصلی به سوی افزایش بهره‌وری و امنیت عملیـات از طریق خودکارسـازی فرآیندها گرایش یافته اسـت. کاهش هزینه‌ها، ایجاد مزیت‌های رقابتی، ساده‌سـازی فرآیندها و صرفه‌جویی در زمان انگیزه‌های دیگری هسـتند که دیجیتالی شدن را شـدت می‌بخشند.کارشناسان باور دارند که فناوری‌های نوپدید تا ۱۰ سال آینده، صنعت نفت و گاز به‌ویژه حوزه اکتشاف را همه‌جانبـه دگرگون می‌کنند اما هیچ ابزار دیجیتالی به‌تنهایی مسـئول این تحول بنیادین نیسـت، چراکه برای ارتقای کیفیت پیش‌بینی‌هـا و عملیاتی کردن نتایج، به تمـام ابزارهای فناوری و اجزای سـازمان نیاز اسـت.با روندهای کنونی، تحول دیجیتال شرط پایداری شرکت‌ها به‌شمار می‌آید، اما هرچقدر پروژه تحول دیجیتال دیرتر آغاز شـود بهبود در هزینه‌ها، کاهش ریسـک‌ها و یافتـن فرصت‌های حرفه‌ای جدید به تعویـق می‌افتد. در بین شـرکت‌های فعال دنیا در حوزه نفت و گاز، درصد بسیار بالایی، یعنـی حدود ۳۳ درصـد، در نقطه برنامه‌ریـزی و ۳۰ درصد در مراحل ابتدایی اجرای تصمیم‌های دیجیتال هستند. از این میان، ۱۳ درصد به مرحله بهره‌برداری از سیاسـت‌های تحول دیجیتال رسیده‌اند، بنابراین شرکت‌های ایرانی اگر همین امروز هم شروع به برنامه‌ریزی، سـرمایه‌گذاری و دریافت مشـاوره‌های دیجیتال کنند، می‌توانند به‌سـرعت وارد مرحلـه رقابتی و فاز بهره‌برداری بشـوند.مهم‌ترین بهره‌های قابل پیش‌بینـی در تحول دیجیتال، «یکپارچه‌سـازی دارایی‌هـا و مدیریـت نگهداری» از آنهاسـت. «توسـعه سایت‌های اکتشـاف»، «افزایش بهره‌وری در حفاری»، امکان «تصفیه حجم‌های استخراجی»، «کنترل هوشمند وضعیت خطوط لوله انتقال نفت و گاز»، «فرآوری گاز»، «مدیریت هوشمند فرایند حمل‌و نقـل»، «بازاریابی»، «انبارداری»، «تولید برق» در رده‌های بعـدی قرار دارنـد. فناورهایی مانند هـوش مصنوعی، تحلیل‌های پیشگویانه و همزادهای دیجیتالی، جایگاه ویژه‌ای در فرآیند دسـتیابی به این مزیت‌ها دارند. با اسـتفاده از مدل‌های سـه‌بعدی، داده‌هـا و واقعیت کلـی عملیات اجرایی در سـایت عملیاتی به مدلی تبدیل می‌شـود که سناریوسـازی برای آینده توسعه آن را ممکن می‌سازد. هوش مصنوعی می‌تواند اتوماسیون هوشمند را هدایت و با افزایش سرعت استخراج و کاهش خطاها، برای شـرکت نفتی مزیت رقابتی ایجاد کند.در پیاده‌سازی موفق برنامـه تحول دیجیتال، «فرهنگ سـازمانی» نقش بنیادی دارد. مؤلفه مهم دیگر، سـازگاری ابزارهای دیجیتالی با زیرساخت‌های کنونی شرکت‌هاست. به دیگر سخن، چالش‌های اصلی در تحول دیجیتال حوزه نفت و گاز انسان‌محور یا ابزارمحورند. صنایع نفت و گاز به شکل چالش‌برانگیزی سنتی هستند. این صنعت همزمان با سودهای کلان، هزینه‌های کلان هم دارد. از نگاه مدیران، آنچه تاکنون نتیجه داده، هزینه سـرمایه‌گذاری را توجیه می‌کند و هر تحولـی که بهره‌وری مالی آن قابل‌لمس نیسـت، مردود اسـت، بنابرایـن تغییر ذهنیـت مدیرانی که بیش از چنـد دهه در این صنعت و با این ذهنیت فعالیت داشـته‌اند، به‌خودی‌خود چالشی بنیـادی است.شـرکت‌های پیشـتاز دیجیتالی کـردن فرآیندها در حـوزه نفت و گاز از امکانات فناوری ابری اسـتفاده می‌کنند. شـرکت‌های نفت و گاز پس از کاهش درآمدی ویرانگر سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۲، به سـوی بهره‌برداری از سـایت‌های کوچک‌تر و چابک‌سازی عملیات خود رفته‌اند. با وجود این، صنایع نفت و گاز به داده‌های اکتشافی و عملیاتی بسیار وابسته هستند و محافظت از آنها چالشی همیشگی است. چابک‌سازی فعالیت‌ها و پروژه‌های شـرکت‌ها همواره با افزایش ریسـک اطلاعات و داده‌های همراه اسـت.در سـال‌های اخیر، فناوری ابری به رویکردی ایمن و مؤثر در حفاظت از اطلاعات شـرکت‌های نفت و گاز و دسترسـی آنها به نرم‌افزارهای روز این صنعت بدل شـده اسـت، به‌ویژه کاهش هزینه نگهداری و دسترسی همیشگی و از هر زمان و هر مکان به داده‌ها تسـریع قابل‌توجهی در اجرای برنامه‌های تحول دیجیتال در حوزه نفت و گاز ایجاد کرده است.یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها، در مراحل اولیه تحول دیجیتال، یکپارچه‌سـازی زیرساخت‌های کنونی شرکت با ابزارهای دیجیتال است. شرکت‌ها به پلتفرم‌هایی نیـاز دارند که حجم بالایی از داده‌های اکتشـاف و عملیات را در قالبـی قابل‌فهم بـه اعضای شـرکت ارائه دهنـد. مرحله بعدی یکپارچه‌سـازی، ادغام سیسـتم‌های مدیریتی و کنترل شـرکت با ابزارهـای میدانی و تحلیل داده‌های حاصل از آنهاسـت. برای مثال از ابزار دیجیتالی مانند پهپاد برای رصد سایت‌های استخراج اسـتفاده می‌شـود. داده‌های حاصل از این رصدها، برای تحلیل برنامه‌های توسـعه سـایت، تعمیر و نگهداری از اموال شـرکت و حفاظـت از محـدوده عملیاتی اسـتفاده می‌شـود، همچنین پلتفرم‌هـای مدیریت خطوط لوله انتقال نفت و گاز را می‌توان به پهپادها و سیستم‌های تحلیل اطلاعات آنها مجهز کرد تا هرگونه اختلالی به‌سرعت شناسایی و امکان بهبود پیشنهاد شود.

آینـده صنایع نفت و گاز به فناوری‌های صنعت چهار وابسـته اسـت. در ایـن میـان شـرکت‌هایی موفـق خواهند بـود که با چابک‌سازی عملیات، به‌موقع برای ادغام فناوری با دانش و تجربه عملیاتی گذشته و جذب نیروی انسانی ماهر اقدام کنند.

روزگار معدن

یکشنبه
۲۰ خرداد ۱۴۰۳
۲ ذی الحجه ۱۴۴۵
۹ ژوئن ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۳۱۹

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها:۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امورمشترکین:۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها:۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

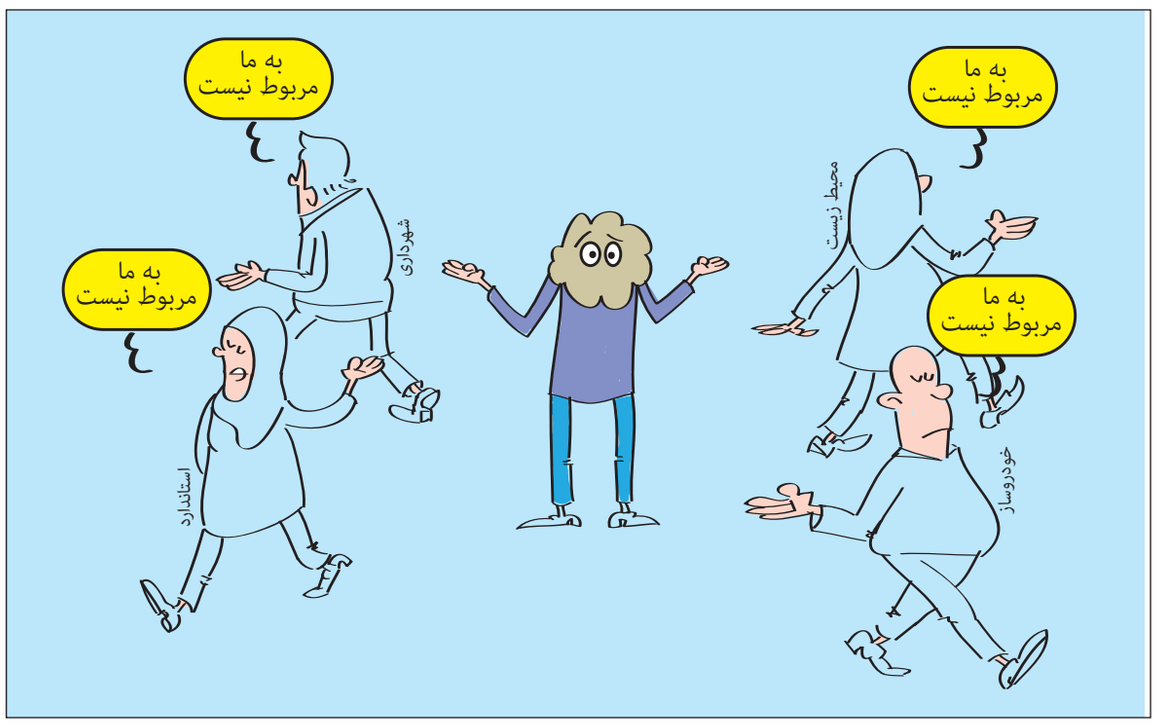
www.rouzegaremadan.ir ● www.instagram.com/Madandaily ● www.twitter.com/Madandaily ● https://t.me/rozegarmadan ● E-mail:info@madandaily.com

معامله ۲ میلیون و ۵۷۱ هزار تن محصول در بورس کالا

تالار محصولات صنعتی و معدنی شاهد معامله ۲ میلیون و ۲۳۲ هزار و ۷۴۲ تن انواع کالا به ارزش ۱۸,۱ هزار میلیارد تومان در هفته گذشته بود.

در این تالار یک میلیون و ۲۳۷ هزار و ۱۳۷ تن سیمان، ۳۹۷ هزار تن سنگ آهن، ۳۶۶ هزار و ۹۱۵ تن فولاد، ۱۸۰ هزار و ۸۰۰ تن آهن اسفنجی، ۷ هزار و ۵۹۵ تن آلومینیوم، ۶ هزار و ۸۴۰ تن مس، ۲۵۵ تن روی و ۲۰۰ تن کنسانتره مولیبدن معامله شد.از طرفی در دو بخش داخلی و صادراتی تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ۳۳۲ هزار و ۵۷۲ تن انواع کالا و محصول به ارزش ۸,۲ هزار میلیارد تومان به فروش رسید.در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ۱۱۰ هزار و ۵۳۳ تن قیر، ۹۲ هزار و ۵۷۹ تن مواد پلیمری، ۶۲ هزار و ۱۳۰ تن وکیوم باتوم،۳۶ هزار و ۴۱۰ تن مواد شیمیایی، ۲۴ هزار تن لوب کات، ۲ هزار و ۹۵ تن گوگرد، ۴ هزار و ۲۰۵ تن روغن و ۶۲۰ تن گازها و خوراک ها و معامله شد.همچنین طی هفته گذشته ۵۰۰ کیلوگرم زعفران در تالار کشاورزی معامله شد. بازار فرعی نیز معامله ۶ هزار و ۳۲۱ تن انواع کالا و محصول به ارزش ۱۳۲ میلیارد تومان بود.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بورس مامن وعده‌های انتخاباتی

گروه بورس: روزهای بسیار کمی تا انتخابات و آمدن دولت جدید بر کار مانده است و بازارهای مالی نیز بی صبرانه منتظر اعلام تغییرات هستند. پس از شهادت رییس دولت دوازدهم به صورت موقت و تا زمان برگزاری انتخابات، معاون اول وی یعنی محمد مخبر اداره امور کشور را بر عهده گرفت و قرار است ۸ تیر ماه یعنی حدود ۲۰ روز دیگر انتخابات برگزار می‌شود و سکاندار جدید کشور انتخاب می‌شود. دولت آینده پس از انتخاب شدن کابینه‌ای جدید تعیین خواهد کرد که این کابینه می‌تواند بر روی سیاست‌های اقتصادی کشور تاثیر بگذارد.

زمان کمی تا اعلام لیست تایید صلاحیت‌ها برای انتخابات ریاست جمهوری باقی مانده و در این فرصت برخی از نامزدها درتلاش هستند که پیش از تایید صلاحیت رسمی خود تبلیغاتی انجام دهند. برای نمونه علی لاریجانی پس از ثبت نام در انتخابات یک ویدیو در صفحه خود منتشر کرد که کامنت‌های بسیار زیادی گرفت و در پاسخ به سوال کاربری درباره بورس با انتشار ویدیویی، اعلام کرد: دولت و سیاست‌مداران لازم نیست برای بهبود وضعیت بورس کاری کنند. بلکه برخی دخالت ها مانند قیمت‌گذاری دستوری، ناپایداری نرخ انرژی، وضع عوارض نابجا، سود بانکی نامتوازن را نباید انجام دهند. با عدم مداخله اوضاع بورس حتما بهتر خواهد شد.

راه حل مشکلات بورس عبور از مداخله گری دولت به زمینه سازی است. در ادامه همین شرایط قاضی‌زاده هاشمی روزی که در وزارت کشور برای ثبت نام جهت حضور در چهاردهمین دوره ریاست جمهوری حاضر شده بود در پاسخ به خبرنگاری که از او پرسید مشکل بورس را چند روزه حل می‌کنید؟ جواب داد: با کمک شما ان‌شاءالله حل می‌کنیم. نکته قابل تامین اینجاست که در زمان انتخابات سال ۱۴۰۰ وی وعده ترمیم بورس را طی سه روز داده بود و اکنون به کمک مردم برای حل مشکلات نیاز دارد! علیرضا زاکانی دیگر داوطلب ریاست جمهوری نیز در پاسخ به سوال خبرنگاری پیرامون اینکه برنامه شما برای بورس چیست و آیا بورس در اولویت دولت شما خواهد بود؟ گفت: قطعا بورس در اولویت دولت من خواهد بود! این پاسخ به سوال یا به نوعی وعده درحالی است که زاکانی همچنان مشکلات شهر را حل نکرده و هر روز با چالشی جدید مواجه هستیم.

برای نمونه اتوبان ها دچار معضل هستند و بسیاری از پارک‌ها برق ندارند این دونمونه ساده‌ترین کارهای شهرداری است که اغلب اوقات انجام نمی شود و شهروندان با مشکلات جدی مواجه هستند. باید منتظر

ماند و دید که کدام یک از این افراد تایید صلاحیت می‌شود و به‌طور کلی نامزدهای تایید صلاحیت شده در انتخابات ریاست جمهوری چه برنامه و اهدافی در ابتدا برای اقتصاد کشور و سپس برای بورس خواهند داشت. حسن حسین‌نیا، کارشناس بازارسرمایه نیز درخصوص وعده‌های انتخاباتی نوشت: «واقعا بازار سرمایه در شرایط جالبی به سر نمی‌برد و عملاً نوعی نبود اطمینان در بازار افزایش پیدا کرده و در این میان، عمر دولت فعلی بسیار محدود است و هنوز دولت آینده مشخص نیست و حتی تأیید صلاحیت‌ها صورت نگرفته است و در این صورت، هر اتفاقی می‌تواند در مناظرات یا گفتمان رقبای انتخاباتی که مورد توجه جامعه رأی‌دهنده هستند، صورت بگیرد و بر بازار سرمایه تأثیرگذار باشد.

ما در طول سه سال گذشته، شاهد وعده‌های زیادی از سوی دولت بوده‌ایم و عملاً به بسیاری از آن‌ها جامه عمل پوشانده نشد و به دنبال آن، در طول چند روز گذشته نیز، وعده‌هایی داده شده، اما در مقام عمل می‌بینیم که اتفاق خاصی نیفتاده است و یا با کندی عجیبی پیش می‌رود. مثلا وقتی درمورد نرخ محصولات پالایشی صحبت می‌شود تقریبا نزدیک ۴ ماه یا بیشتر، قرار بود اصلاح صورت بگیرد و امضای معاون اول که الان، سرپرست ریاست جمهوری است زیر نامه مربوط به دستور برای بررسی بوده، ولی تا این لحظه، هیچ‌گونه اصلاحی صورت نگرفته است. یعنی بعد از ۴ ماه، هنوز هیچ خبری نشده است و این نشان می‌دهد که نمی‌توان زیاد، به وعده‌های یکی، دو هفته‌ای خوشبین بود؛ هرچند که امیدوار هستیم این وعده‌ها محقق شوند.»

■ جایگاه بورس در دولت‌ها

بورس تهران از زمان تاسیس تا به امروز جایگاه چندان ویژه‌ای میان دولت‌ها نداشته تا نیمه دوم سال ۱۳۹۸ که همه چیز یکباره تغییر کرد و دولت دوازدهم به حمایت از بورس پرداخت و تا تابستان سال ۹۹ بورس بازدهی ویژه‌ای داد و هر فردی با ورود به بازار سرمایه در بازه زمانی بسیار کم می‌توانست سود ۱۰۰ درصدی کسب کند که در نهایت این سودها به زیان ۱۰۰ درصدی تبدیل شد. در دوره دولت دوم روحانی و زمانی که به بورس توجه ویژه‌ای شد بازدهی این بازار به ۱۵۹۳ درصد رسیدکه عدد بسیار بالایی است. البته در این مدت بسیاری سودهای خوبی کسب کردند اما به علت شرایط برخی دیگر در زیان فرو رفتند. از سوی دیگر در زمان دولت سیزدهم یعنی حدود سه سال بورس شرایط خوبی نداشت و این دولت با وعده ترمیم بورس به روی کار آمد و در نهایت طی این مدت شاهد بازدهی ۵۲ درصدی بازار بودیم.

این درحالی است که طی این مدت دلار بازدهی۱۲۷ درصدی کسب کرده و نسبت به بورس چند قدمی جلوتر است. البته تمامی بازارهای مالی در این مدت از بورس جلوتربودند و توانستند شرایط خوبی را کسب کنند. به هر شکل بازارهای مالی به خصوص بورس در انتظار تعیین دولت جدید هستند تا با شرایط این دولت بتوانند تصمیمی درست برای سرمایه گذاری بگیرند. درحال حاضر به علت عدم قطعیت در شرایط کشور نقدینگی بسیار سنگینی از دایره معاملات خارج شده و اگر دولت آینده پس از انتخابات برنامه جامع و دقیقی درخصوص بازارهای مالی خصوصا بورس ندهد، شاهد خروج نقدینگی از سرمایه گذاری در کشور خواهیم بود.

■ بازار در هفته‌ای که گذشت

شاخص کل در آخرین روز کاری هفته به رقم ۲ میلیون و ۸۱ هزار و ۵۲۶ واحد رسید و نسبت به آخرین روز معاملاتی هفته قبل ۴ هزار و ۵۵۸ واحد پایین‌تر ایستاد و بازدهی هفته شاخص بورس منفی ۰,۲ درصد شد. شاخص هم وزن نیز در پایان هفته نسبت به هفته پیشین ۶ هزار و ۲۴۳ واحد پایین‌تر ایستاد و بازدهی منفی ۰.۹ درصدی را ثبت کرد. شاخص کل بورس تهران در روز شنبه ۸ هزار و ۱۵۴ واحد رشد کرد. شاخص یکشنبه ۶ هزار و ۸۰۷ واحد پایین آمد و در روز چهارشنبه نیز شاخص کل ۶ هزار و ۱۶۰ واحد ریزش کرد. در این هفته، میانگین ارزش معاملات بازار سهام ۷۱ هزار و ۶۰۱ میلیارد تومان بود. میانگین ارزش معاملات خرد بورس نیز ۲ هزار و ۸۳۷ میلیارد تومان بود که نسبت به رقم ۲ هزار و ۵۱۴ میلیاردی هفته پیشین، افزایش ۱۳ درصدی داشته است.

میانگین ارزش صف‌های فروش در هفته اخیر ۴۵۵ میلیارد تومان بود که از میانگین هفته پیشین ۵۷۴ میلیارد تومان کمتر بود و افت ۵۶ درصدی داشته است. بالاترین رقم هفته ۵۷۷ میلیارد تومان بود که در روز چهارشنبه ثبت شد و کمترین رقم ۳۷۵ میلیارد تومان بود که در روز شنبه ثبت شد. میانگین ارزش صف‌های خرید در هفته اخیر ۱۹۰ میلیارد تومان بود که از میانگین هفته گذشته ۱۷۱ میلیارد تومان کمتر بود. در این هفته، میانگین ارزش صف‌های خرید ۴۷ درصد کاهش یافته است.

بالاترین رقم هفته ۲۲۵ میلیارد تومان بود و در روز شنبه ثبت شد. پایین‌ترین رقم به روز یک‌شنبه برمی‌گردد که ۱۶۹ میلیارد تومان بود. در اولین روز معاملاتی هفته، ۱۹۹ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد. روز یکشنبه نیز ۲۵۲ میلیارد تومان خارج شد. در آخرین روز معاملاتی هفته پول حقیقی خارج شد که ارزش آن ۲۲۱ میلیارد تومان بود. در مجموع کل هفته ۶۷۲ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد و میانگین روزانه خروج پول حقیقی ۲۲۴ میلیارد تومان بود که نسبت به هفته پیشین ۳۱ درصد کاهش یافته است.

تغییرات مبلغ فروش ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه

اطلاعات منتشر شده از سوی معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص تغییرات مبلغ فروش ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه از نظر ارزش بازار نشان می‌دهد؛ از ۵۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه، ۳۷ شرکت با کاهش مبلغ فروش فروردین ماه ۱۴۰۳ نسبت به اسفند ماه ۱۴۰۲ مواجه بوده‌اند که عمدتاً دلیل آن ناشی از کاهش مقدار فروش است. بر اساس این گزارش؛ یکی از دلایل با اهمیت کاهش مقدار فروش صادراتی، تفاوت با اهمیت میان نرخ دلار نیما و نرخ دلار آزاد بوده است که رغبت شرکت‌ها را برای صادرات کاهش داده است.

تهدید سنگین بورس تهران

تب معاملات کریپتو در اقتصاد بالا گرفته است و خروج پول از بورس نیز ادامه دارد. در شرایط کنونی تنها راهکار حفظ سرمایه در کشور اصلاح سیاست‌ها و ایجاد سودآوری برای سرمایه گذاران کوتاه مدتی است. هنوز هیچ کدام از ریسک های سیستماتیک بازار رفع نشده است و فعلا این دامنه نوسان ۲ درصدی، باعث شده است که بازار وارد یک حالت سکون و ایستا شود تا مشخص شود که کدام فرد به عنوان رییس جمهور تعیین می شود. وجود پانزده میلیون فعال ایرانی در بازار ارز دیجیتال و کاهش فعالان بورسی از ۳۰ میلیون کاربر به تنها ۱۷۰ هزار نفر عضو فعال یک فاجعه است. از طرف دیگر گزارش شرکت‌های تولیدی حکایت از کاهش شدید سود آنها ناشی از خرید مواد اولیه داخلی به قیمت جهانی و بعد فروش دستوری و مالیات‌های بالا دارد. این به معنای عملکردی است که سبب فروش اعتبار ریال به عنوان اقتصاد ایران و حذف آن از چرخه اعتبارات اقتصادی است. به گفته پرویز جلیلی از دلایل افزایش سرمایه گذاری در کریپتو این است که اکثر تحلیل گران، موسسات مالی و بانک‌های بزرگ جهان پیش‌بینی می‌کنند که در صورت پیروزی ترامپ صنعت کریپتو یک رشد چشمگیر خواهد داشت. مسئولان سازمان بورس باید یک فکر اساسی برای سرمایه‌گذاران بورس بکنند. وگرنه این سرمایه هایی که در بورس سرخورده و متضرر شدند وارد صنعت کریپتو می شود جبران کسری‌های بودجه‌ای ناشی از بحران مدیریت و افزایش عجیب هزینه‌های دولت در سایه سیاست‌های انقباضی و به‌طور کلی اجرای سیاست‌های اقتصادی منجر به اجرای سیاست‌های ناکارآمدی شده است. پرویز جلیلی کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه یکی از دلایل افزایش سرمایه گذاری در کریپتو این است که اکثر تحلیل گران، موسسات مالی و بانک های بزرگ جهان پیش بینی می کنند که در صورت پیروزی ترامپ صنعت کریپتو یک رشد چشمگیر خواهد داشت، گفت: در ایران این موضوع با توجه به احتمال افزایش نسبت ریال به دلار، اهرم ۲ برابرخواهد گرفت. او افزود: به نظر مسئولان سازمان بورس باید یک فکر اساسی برای سرمایه گذاران بورس بکنند. وگرنه اینسرمایه هایی که در بورس سرخورده و متضرر شدند اگر وارد صنعت کریپتو، دلار و طلا شوند بدون شک آسیب های جدی به اقتصاد کشور وارد خواهد کرد. او با تاکید بر اینکه هرچند وعده رشد چند هزار درصدی در کریپتو دروغ است، گفت: حتی رشد چند صد درصدی، حتی رشد زیر ۱۰۰ درصد در کمتر از یک سال، قطعا دروغی بیش نیست. اگر برخی فیوچرز معامله می کنند اهرم بالای ۵ می زنند هم بزودی لیکوئید خواهد شد. در فضای مجازی اگر فردی پیشنهاد سرمایه گذاریمی دهد بدون شک در ۹۹ درصد موارد کلاهبردار است. جلیلی با بیان اینکه کریپتو منجر به خروج پول از بورس ایران شده است؛ اظهار کرد: ارزش دلاری کل بازار سرمایه ایران حدود ۱۲۰ میلیارد دلار شده و با توجه به سود سه ماهه ۲۷ میلیارد دلاری شرکت آرامکو عربستان عملا تنها با سود یکساله شرکت آرامکو عربستان می شود کل شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه ایران را خریداری کرد.البته در حال حاضر سازمان بورس و اوراق بهادار مشکلات ناشی از بازار سهام را مربوط به سیاست‌گذاری سایر وزارتخانه‌ها و بانک مرکزی می‌داند. حتی در ماه‌های اخیر نامه‌نگاری هایی هم برای اصلاح برخی از این سیاست‌ها داشته است. اما با توجه به اینکه سازمان بورس و اوراق بهادار از قدرت کافی برخوردار نیست و عملا این سازمان به تماشاچی اثر سیاست‌هایی تبدیل شده که منافع سهامداران را به یغما می برد. و تبعات این سیاست ها خروج پول و فعال شدن کریپتو در ایران است.

■ چرا جاماندگی بورس جبران نمی‌شود؟

کلیت بورس همچنان از بقیه بازارها و همچنین از تورم کلی کشور عقب‌تر است. اما روند کلی بازار تمایل به جبران عقب افتادگی را نشان نداد. سهامداران همچنان از بقیه بازارها عقب خواهند بود ولی در قیمت‌های کنونی سود در حد نوسانگیری از بازار وجود دارد. عقب بودن از بقیه بازارها برای معامله گر با دید بلندمدت فرصت طلایی است و برای معامله گر کوتاه مدت افزایش ریسک رو به همراه دارد. به همین دلیل باید سیاست دولت در قبال بازار سهام به گونه‌ای تغییر کند که سرمایه‌گذاران کوتاه مدتی نیز بتوانند از این بازار بهره‌مند شوند در غیر این‌صورت این پول‌ها وارد بازار رمزارز می شود. کاظم نادعلی معتقد است که ۴ سال پیش بحثی درباره افزایش ضریب نفوذ بورس در جامعه مطرح بود. اما سیاست ها در جهت مخالف حرکت کردند. اگر دولت و مجلس با احتیاط بیشتری درباره این بازار و سرمایه های مردم تصمیم گیری کنند. دیگر شاهد قوانین خلق الساعه و فشار به صنایع نخواهیم بود،گفت: اگر دولت و مجلس با احتیاط بیشتری درباره این بازار و سرمایه های مردم تصمیم گیری کنند. دیگر شاهد قوانین خلق الساعه و فشار به صنایع نخواهیم بود.او افزود: دولت آمد با چند برابر کردن نرخ خوراک و قیمت سوخت صنایع ۴ میلیارد دلار از سود آنها را کم کرد. بعد ۲ میلیارد دلار از سود پالایشگاه‌ها را نیز به واسطه تغییر نرخ خوراک کم کرد. از طرف دیگر شرکت‌های زیانده را به بانک‌ها داده و کلی تکالیف بر دوش آنها گذاشته است. به‌طور قطع این نوع تصمیم گیری ها بر نمادهای بزرگ و کلیت بازار تاثیر منفی می گذارد. براساس این گزارش دولت همچنان تلاش دارد به هر قیمتی که شده سیگنال های تورمی را مهار کند. در این برنامه بیشترین فشار به بازار سهام وارد شده است. زیرا در یکسال گذشته بازار دلار، طلا و... بازدهی مثبت بالایی ثبت کرده‌اند. اما شاخص کل بورس درجا زده است. همچنین برخی نمادهای بورسی نسبت به یکسال گذشته ۵۰ درصد زیان دیده‌اند. این موضوع نشانه ضعف برنامه‌های حمایتی از بورس بوده است. در حالی تب معاملات کریپتو در اقتصاد بالا گرفته است که خروج پول از بورس نیز ادامه دارد. در شرایط کنونی تنها راهکار حفظ سرمایه در کشور اصلاح سیاست‌ها و ایجاد سودآوری برای سرمایه گذاران کوتاه مدت است تا از این طریق نقدینگی در بورس تثبیت شود.

محدوده درجا می‌زند یا قبل از رسیدن به حد سود افت سنگین می‌کند یا حتی حرکت صعودی جزیی ولی اصلاح‌های سنگین و زمانبر دارد برای معامله گر کوتاه مدت مناسب نیست.کاظم نادعلی با بیان اینکه ۴ سال پیش بحث افزایش ضریب نفوذ بورس در جامعه مطرح بود، گفت: اگر دولت و مجلس با احتیاط بیشتری درباره این بازار و سرمایه های مردم تصمیم گیری کنند. دیگر شاهد قوانین خلق الساعه و فشار به صنایع نخواهیم بود‌چیزهایی که برای معامله گر کوتاه مدت اهمیت دارد حجم معاملات، روند معاملات و شتاب حرکت قیمت است. بازاری که مدت‌ها در یک

یادداشت

کارگزاران در مضیقه

امین سهل‌البیع
/فعال بازار سرمایه

کارگزاری‌ها از قدیمی‌ترین نهادهای بازار سرمایه در کشور محسوب می‌شوند که همواره وضعیت آنها تاثیر مستقیمی بر وضعیت بازار سرمایه داشته است. هر زمان کارگزاری‌ها در شرایط مناسبی به سر برده‌اند، وضعیت بازار سرمایه نیز تبعا در شرایط مناسبی قرار داشته اشت. باید در نظر داشت که کارگزاری‌ها عملا نهادهای اصلی در بازار سرمایه هستند که در مواجهه مستقیم با مشتریان و مردم قرار دارند. بنابراین وضعیت کارگزاری‌ها جلوه‌ای است از وضعیت کلان بازار سرمایه نزد مردم و این امر موجب شده از قدیم‌الایام بورس با نام کارگزاری‌ها نزد عموم شناخته شود.

کارگزاران در سال‌های اخیر، پس از جهش سال ۱۳۹۹، تحت فشار مالی شدیدی متاثر از وضعیت بازار قرار داشته‌اند، چنان‌که وضعیت سودآوری کارگزاری‌ها به‌شدت مورد تحدید قرار گرفته است. علاوه بر این، مصوباتی که ناشی از رونق بازار در آن دوره وضع شد، باعث شده ۳۰درصد از کارمزد کارگزاران عملا از حالت نقدی خارج شوند و به سرمایه‌گذاری‌ها اضافه شود، که اگر از این جهت که این سودها تقسیم نشده و در دل کارگزاری‌ها مانده و توان مالی آنها را افزایش داده می‌توان از آن دفاع کرد، اما این ایراد اساسی وارد است که کارگزاری‌ها را به لحاظ نقدینگی در مضیقه قرار داده است.

در این میان مساله مهم مطرح در کشور ما این است که علی‌رغم کارمزد بالای معاملات برای کارگزاری‌ها، همچنان صنعت کارگزاری، وضعیت مناسب و جالب توجهی ندارد. با توجه به این شرایط، به نظر می‌رسد بازنگری‌ای کلی در فرایندها، دستورالعمل‌ها و سیاست‌های مربوط به کارگزاری‌ها الزامی باشد. از آنجا که اساسا ذی‌نفع چنین تغییرات و بازنگری‌هایی خود کارگزاران هستند، طرح این مسائل باید از میان خود کارگزاران یا کانون‌های صنفی کارگزاران برآید. مسائلی مانند اُردرهای چاپی، نامه‌نگاری‌های مداوم، قوانین و مقرراتی که بنا به مصالح و اقتضائاتی ایجاد شده و اکنون فاقد کاربردند و صرفا جنبه بوروکراتیک دارند و همچنین وضعیت قراردادهای اعتباری و رسیدگی به موضوعات اعتباری کارگزاران همه از مسائلی است که روندهای مربوط به آنها نیاز به بهبود دارد.

علاوه بر این در خصوص ارتباط کارگزاران با نهادهای ناظر و نهادهای حاکمیتی که تکالیف قانونی بر عهده دارند، مثل بیمه تامین اجتماعی یا مالیات، مسائل مشترکی وجود دارد که راه حل و فصل آن از طریق اجماع کلی میان کارگزاری‌ها حاصل می‌شود. نکته حائز اهمیت دیگر که باید به آن اشاره کرد، نقش مهم کانون کارگزاران در شکل‌دهی و ساماندهی ترجیحات صنفی است که به منظور توسعه صنف کارگزاری‌ها و در نهایت بازار سرمایه است. باید توجه داشت هر نهادی دغدغه‌های مربوط به خود را دارد، چنان‌که نهاد ناظر دغدغه‌های مربوط به رگیولاتوری را دارد، کارگزاران و صنف کارگزاران باید دغدغه‌های مربوط به صنف و کسب‌وکار خود را داشته باشند. وجود نهادهایی مثل کانون کارگزاران موجب ایجاد زبان مشترک بین دغدغه‌های کارگزاران و تبدیل آنها به پیشنهادهایی برای مقررات و دستورالعمل‌ها به نهادهای ناظر با رعایت مسائل مورد ملاحظه نهادهای ناظر است.

در واقع باید در نظر داشت که اگر کارگزاران خودشان مسیر توسعه خود را نیابند، انتظار توسعه کسب‌وکار از سوی سازمان بورس یا سایر نهادهای ناظر بجا نیست. از دیگر مسائلی که کارگزاران را تحت فشار قرار داده، مدل تک‌درآمدی کارگزاری‌هاست که می‌توان راهکارهای خوبی برای اصلاح و بهبود آن پیشنهاد داد. باید گفت تمام مسائل مربوطه در این خصوص نیازمند مطالعات تطبیقی است. مطالعه بازارهای بزرگ دنیا و تطبیق آن با شرایط کشور و در نهایت تهیه و ارائه پیشنهاد به نهاد قانون‌گذار برای خروج از مدل تک‌درآمدی لازم به نظر می‌آید.

دنیای رمزارز

جنجال جدید اندرو تیت! خرید ۱ میلیون دلار از میم‌کوین‌های سولانا!

اندرو تیت (Andrew Tate)، اینفلوئنسر جنجالی، قصد دارد یک میلیون دلار روی انواع مختلفی از میم کوین‌های مبتنی بر سولانا سرمایه‌گذاری کند. این خبر در حالی منتشر می‌شود که او در رومانی با اتهامات جدی کیفری روبه‌رو است.

او در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد که به اندازه‌ای توکن‌های تصادفی سولانا را خریداری می‌کند که شبکه سولانا را مختل سازد. این ادعا از آن جهت قابل توجه است که تیت پیش‌تر ارزهای دیجیتال را به خاطر «کلاهبرداری بودن» رد کرده بود.

اظهارات تیت باعث جلب توجه زیادی در شبکه‌های اجتماعی شد و دنبال‌کنندگان او شروع به تبلیغ میم کوین‌های خود برای سرمایه‌گذاری تیت کردند.

او ادعا کرد که توکن‌های مختلف سولانا از جمله توکن‌هایی با مضامین تحریک‌آمیز را به ارزش بیش از ۱۰ هزار دلار، خریداری کرده است. خریدهای او توکن‌هایی را هدف قرار می‌داد که افراد و شخصیت‌های مردمی را مسخره می‌کنند.

برخی از معاملات وی نیز مبتنی بر توافق‌های توهین‌آمیز مانند لقب دادن او به عنوان فردی مرتبط با آدولف هیتلر بود.

با وجود این ادعاها، به نظر می‌رسد تیت مبلغی بسیار کمتر از ۱ میلیون دلار را خرید کرده و قصد دارد وضعیت جنجالی خود را حفظ کند. تیت به همراه برادرش در رومانی متهم به تجاوز و قاچاق انسان هستند و مقامات بریتانیا نیز به دنبال استرداد او هستند.

کارشناسان بر این باورند که این صحبت‌ها و همچنین صحبت‌های قبلی وی مبنی بر سرمایه‌گذاری ۱۰۰ میلیون دلاری روی بیت کوین و کنار گذاشتن ارزهای فیات، تنها تلاشی برای منحرف کردن افکار عمومی از مشکلات حقوقی او است.

این اتفاق نشان می‌دهد که افراد مشهور، حتی اگر سابقه خوبی نداشته باشند، می‌توانند تأثیر زیادی بر بازار ارزهای دیجیتال داشته باشند. این موضوع لزوم احتیاط سرمایه‌گذاران در دنیای ارز دیجیتال را پررنگ می‌کند.

برنامه بنیاد تون برای گسترش دسترسی کاربران به استیبل‌کوین تتر!

بنیاد تون (TON) به منظور گسترش دسترسی جوامع کریپتوی جهانی به استیبل‌کوین USDT در بلاکچین تون، قرارداد همکاری جدیدی با شرکت تتر امضا کرده است. این بنیاد، ادغام USDT مبتنی بر تون در حداقل ۱۰۰ صرافی و پردازشگر پرداخت در بازارهای موجود و نوظهور را در دستور کار خود قرار داده است.

در حال حاضر، کاربران ساکن آفریقا، جنوب شرقی آسیا، اروپا، خاورمیانه و آمریکای لاتین از این ادغام منتفع شده‌اند و به زودی کاربران سایر نقاط نیز به آن دسترسی پیدا خواهند کرد. بنیاد تون از اجرای این ادغام‌ها، دو هدف متفاوت دارد.

اولین مورد این است که به مردم در هر یک از این کشورها و بازارها امکان دهد که به راحتی به USDT در شبکه تون دسترسی داشته باشند و به سرعت و بدون زحمت وارد این اکوسیستم شوند. هدف دیگر، فعال کردن پرداخت‌های USDT برای دستیابی به کالاها و خدمات با استفاده از شبکه تون است.

بنیاد تون از زمان آغاز به کار، مشوق‌هایی را برای کاربران فراهم کرده است تا USDT را بپذیرند و در این راستا، میلیون‌ها توکن TONرا به تشویق استفاده و نگهداری از استیبل‌کوین USDT در کیف پول تلگرام اختصاص داده است.موجودی USDT در شبکه تون به طرز شگفت‌انگیزی رشد کرده و تنها دو هفته پس از عرضه، به ارزش بازار ۱۳۰ میلیون دلاری رسیده است. در حال حاضر، تقریبا ۴۰۰ میلیون USDT روی بلاکچین تون صادر شده که نسبت به ۳ می، بیش از سه برابر رشد داشته است.با این وجود، تون برترین بلاکچین دارنده توکن USDT محسوب نمی‌شود. رتبه اول از این نظر به بلاکچین ترون اختصاص دارد که طبق داده‌های شرکت تتر، تقریباً ۵۹ میلیارد USDT در اختیار دارد.

تحولی بزرگ در دنیای کریپتو؛ رابین‌هود صرافی بیت‌استمپ را می‌خرد!

در تاریخ ۶ ژوئن، پلتفرم معاملاتی رابین‌هود (Robinhood) مستقر در ایالات متحده، از برنامه‌های خود برای خرید صرافی بیت‌استمپ (Bitstamp)، طی یک معامله نقدی به ارزش ۲۰۰ میلیون دلار خبر داد. با این خرید، رابین‌هود به پایگاه مشتریان سازمانی و خرد بیت‌استمپ در سراسر اتحادیه اروپا، بریتانیا، ایالات متحده و آسیا، دسترسی خواهد داشت و می‌تواند ردپای جهانی خود را در خارج از ایالات متحده گسترش دهد.

طبق گزارش‌ها، بیت‌استمپ بیش از ۵۰ مجوز فعالیت و ثبت نام در سراسر جهان دارد که به رابین‌هود اجازه می‌دهد تا یک پلتفرم سازمانی معتبر را در اکوسیستم خود ادغام کند. خرید بیت‌استمپ همچنین به این معنی است که رابین‌هود با روابط، زیرساخت‌ها و محصولات آماده، وارد فضای سازمانی می‌شود. از طرفی، پلتفرم معاملاتی بیت‌استمپ با ارائه بیش از ۸۵ دارایی قابل معامله و خدمات استیکینگ و وام‌دهی، سرویس‌های رمزارزی رابین‌هود را تقویت خواهد کرد.

صرافی بیت‌استمپ که در سال ۲۰۱۱ تأسیس شده، به عنوان یکی از قابل اعتمادترین و شفاف‌ترین پلتفرم‌های معاملاتی ارز دیجیتال در سراسر جهان شناخته می‌شود. به دنبال انتشار این اخبار، ارزش سهام رابین‌هود (HOOD) با رشد روزانه ۶/۵ درصدی، به ۲۲/۹۷ دلار رسیده است.